

**Jilid III
Bil. 23**

**Hari Isnin
25hb Julai, 1977**

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEEMPAT
Fourth Parliament

PENGGAL KETIGA
Third Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 2499]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT [Ruangan 2554]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Tribunal Perkhidmatan Awam [Ruangan 2555]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAJAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI NIK AHMED KAMIL, D.K.,
P.M.N., S.P.M.K., S.J.M.K.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN
ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, DATO SERI DR.
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J.,
K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S.,
(Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI MOHD.
ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK HAJI HAMZAH BIN
DATUK ABU SAMAH, S.M.K., S.I.M.P., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI,
P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI
BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K., (Lipis).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI
ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K.
(Ulu Langat).

„ Menteri Undang-undang, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF,
P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, DATO HAJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI,
D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Penerangan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A.,
P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Pertanian, DATUK ALI BIN HAJI AHMAD, S.P.M.J. (Pontian).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ
BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bahru).

- Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam, DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, S.P.M.K., P.G.D.K., S.M.T. (Tanah Merah).
- „ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).
- „ Menteri Perusahaan Utama, DATUK MUSA BIN HITAM, S.P.M.J. (Labis).
- „ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).
- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- „ Menteri Tak Berpotfolio, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).
- „ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, DATO' SHARIFF AHMAD, D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., K.M.N. (Pulai).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATO HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Sabak Bernam).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, TUAN CHAN SIANG SUN, J.S.M., P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.D.K. (Kota Setar).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN RICHARD HO UNG HUN (Lumut).
- „ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DR. SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG (Taiping).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DR. GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DR. NEO YEE PAN (Muar).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Perhubungan, TUAN MOHD. ALI BIN M SHARIFF (Kuantan).

„ Timbalan Menteri Undang-undang, TUAN RAIS YATIM (Jelebu).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, TUAN S SUBRAMANIAM (Damansara).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN K. PATHMANABAN, K.M.N. (Telok Kemang).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN LEW SIP HON, J.M.N., K.M.N. (Shah Alam).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, TUAN ABDUL MANAN BIN OTHMAN, P.P.T. (Kemaman).

„ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN MUSTAPHA *alias* HASSAN BIN ALI (Kuala Trengganu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, DR. LING LIONG SIK (Mata Kuching).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, TUAN MOHD. ZAHARI BIN AWANG (Kuala Krai).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN PATRICK ANEK UREN (Bau-Lundu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN (Besut).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perhubungan, TUAN LUHAT WAN (Baram).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING (Rajang).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, TUAN ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN HAJI EMBONG BIN YAHYA, A.M.N. (Ledang).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, TUAN HAJI ABDUL WAHAB BIN YUNUS, P.J.K. (Dungun).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN SAADUN BIN MUHAMMAD NOH (Panti).

„ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).

„ TAN SRI ABDUL AZIZ BIN YEOP AL-HAJ, P.S.M. (Padang Rengas).

„ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Alor Gajah).

„ DATUK PATINGGI TAN SRI (DR.) HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Payang).

- Yang Berhormat TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ DATUK HAJI ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S. (Machang).
- „ TUAN ABDULLAH MAJID, K.M.N. (Raub).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN HAJI AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O. T. OYONG, A.D.K. (Labuk Sugut).
- „ TUAN A. K. ALIUDDIN (Kimanis).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M., A.M.N., S.M.K., J.P. (Kulim Bandar Bharu).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).
- „ DR. CHEN MAN HIN (Seremban).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- „ TUAN CHIENG TIONG KAI *alias* CHIENG SIE LUNG (Sarikei).
- „ TUAN CHIN HON NGIAN (Rengam).
- „ PUAN CHOW POH KHENG (Selayang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN EDWIN ANAK TANGKUN, A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FAN YEW TENG (Menglembu).
- „ TUAN FARN SEONG THAN (Sungei Besi).
- „ DATIN HAJJAH FATIMAH BINTI HAJI ABDUL MAJID, J.M.N., P.I.S. (Semerah).
- „ TUAN HAJI HADADAK BIN HAJI D. PASAUK (Simunjan).
- „ TUAN HASHIM BIN GHAZALI (Matang).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- „ TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, P.J.K. (Arau).
- „ DR. HEE TIEN LAI *alias* HEE TEN LAI, A.M.N., P.I.S. (Ayer Hitam).
- „ TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHAYA (Maran).
- „ TUAN JA'AFAR BIN HAMZAH, P.I.S. (Johor Bahru).
- „ TUAN HAJI JAMIL BIN ISHAK, P.J.K. (Tanjong Karang).
- „ TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).

Yang Berhormat TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).

- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR. LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).
- „ TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).
- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, D.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).
- „ TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).

Yang Berhormat TUAN OH KENG SENG (Petaling).

- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR. TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibul).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Kanan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penterjemah Melayu Kanan/Pemangku Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy
Louis Yeoh Sim Ngoh
Abdul Rahman bin Haji Abu Samah
Suhor bin Husin
Amran bin Ahmad
Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof
Margaret Chye Kim Lian
Puan Ng Chong Kin
Puan Kong Yooi Thong
Juliah binti Awam
Supiah binti Dewak
Ismail bin Hassan
Shamsiah binti Mohd. Yusof
Kalsom binti Ghazali

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

 Isnin, 25hb Julai, 1977

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan*
Mesyuarat)

**JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN**

**HARGA TANAH YANG DIAMBIL OLEH
KERAJAAN**

1. Tuan Abu Bakar bin Arshad (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan samada beliau sedar bahawa tanah yang diambil oleh Kerajaan kerana projek-projek pembangunan dibayar dengan harga yang tidak berpatutan jika dibandingkan dengan harga pasaran, dan jika ya, samada beliau akan mengkaji semula kadar bayaran ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tuan Haji Embong bin Yahya): Saya sedar perkara ini berlaku ketika tanah-tanah yang diambil itu dinilai mengikut Akta A 336 yang meminda Jadual I Akta Pengambilan Tanah 1960. Tetapi setelah berlaku kesusahan kepada rakyat maka Akta A 336 itu dipinda balik dengan Akta A 388 yang di wartakan pada 17hb Mac, 1977 yang mana meluluskan tanah-tanah yang diambil itu dinilai dengan harga pasaran.

Saya ingin beritahu di Dewan yang mulia ini bahawa mana-mana tanah bermilik yang telah diambil balik mengikut Akta A 336 akan diperbetulkan. Oleh yang demikian, semua kes di mana tuan-tuan tanah dibayar pampasan mengikut Akta A 336 dahulu akan dapat pam-

pasan yang baru, mengikut Akta A 388 yang telah diluluskan oleh Parlimen.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak bertanya kepada Setiausaha Parlimen yang berkenaan masalah pengambilan tanah ini adakah satu dasar Kementerian iaitu sekiranya tuanpunya tanah ini tidak mahu menerima pampasan ataupun bayaran, tetapi sebaliknya berkehendakkan satu kawasan lain diganti apabila tanah mereka itu diambil. Bolehkah dasar ini dijalankan oleh Kementerian yang berkenaan digantikan tanah yang diambil bukannya dibayar dengan wang ringgit.

Tuan Haji Embong bin Yahya: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa perkara itu boleh, terpuanglah kepada perundingan tuan tanah itu dengan Kerajaan.

PERKHIDMATAN TALIPON

2. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar minta Menteri Perhubungan menyatakan samada beliau sedar bahawa perkhidmatan talipon boleh diperbaiki dengan cara:—

- (a) menggunakan coin khas untuk talipon seperti yang digunakan di Eropah seperti Paris, Rome dan lain-lain yang mana coin-coin ini boleh dibeli di mana-mana pejabat pos atau dari kedai-kedai wakil pos untuk mengelakkan berlakunya jenayah memecah kotak untuk wangnya; dan
- (b) mengadakan satu sistem otomatik di mana semua panggilan dari pondok talipon akan putus selepas tiga minit

untuk membolehkan lebih ramai orang yang dapat menggunakan perkhidmatan talipon, dan mencegah perbuatan menggunakan talipon dengan masa yang lama, seperti yang diamalkan di Singapura.

Dan jika sedar, adakah beliau akan melaksanakan sistem tersebut, dan jika ya, bila dan jika tidak, mengapa.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua,

(a) Saya sedar bahawa Pentadbiran-pentadbiran Telephone Luar Negeri menggunakan 'bahan-bahan' rekaan yang khas untuk pondok-pondok telephone. Kegunaan bahan-bahan seperti ini akan mendatangkan beberapa masaalah-masaalah yang berikut:—

- (a) perlunya mengadakan sejenis alat peti coin telephone yang khas;
- (b) menggantikan alat-alat peti coin yang ada sekarang, jika sekiranya kemudahan seperti ini digunakan dengan sepenuhnya;
- (c) pembahagian dan pengawalan 'bahan-bahan' khas akan mendatangkan masaalah-masaalah pentadbiran;
- (d) mungkin ada bahaya pengeluaran dan pengedaran bahan-bahan yang palsu oleh orang-orang yang tidak bertanggungjawab.

Memandangkan kepada kesukaran-kesukaran pengendalian yang disebutkan di atas, adalah tidak mungkin bagi Jabatan Talikom untuk mengadakan cara pembayaran peti coin ini.

- (b) Penggunaan masa permulaan bagi panggilan tempatan di pondok-pondok telepon akan mengalami kesukaran-kesukaran teknik yang tertentu. Jika sekiranya kemudahan ini diadakan, maka adalah perlu untuk mengadakan

bunyi amaran kepada orang yang membuat panggilan sebelum dia terputus secara automatik selepas tiga minit.

Kegunaan bunyi yang lain akan mendatangkan kesukaran-kesukaran dalam membezakan antara beberapa bunyi-bunyi yang digunakan dalam sistem telepon. Juga pelanggan-pelanggan selepas terputus akan cuba mengulangi panggilan-panggilan serta-merta dan ini akan menambahkan kesesakan ke atas alat-alat ibusawat telepon.

Keputusan yang diambil dalam perkara ini ialah untuk menambah bilangan pondok-pondok telepon di tempat-tempat di mana keperluan sedemikian dikehendaki.

PERDAGANGAN MALAYSIA DAN AUSTRALIA

3. Dr. Chen Man Hin (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian beliau untuk membetulkan pertimbangan perdagangan antara Malaysia dengan Australia.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Mohamed bin Rahmat): Tuan Yang di-Pertua, sebagai satu langkah untuk mengimbangkan perdagangan antara Malaysia dengan Australia, Malaysia telah menghantar rombongan-rombongan perdagangan ke Australia dan juga mengambil bahagian dalam pameran-pameran perdagangan di sana.

Selain daripada itu Malaysia telah mengambil tindakan dua pihak (bilateral) bagi mendapatkan kelonggaran tarif bagi kemasukan barang-barang buatan Malaysia ke Australia. Di samping itu Malaysia juga mengambil bahagian yang aktif di Perundingan Banyak Hala (Multilateral Trade Negotiation) di Geneva bagi mendapatkan konsesi yang terbaik bagi barang-barang eksport Malaysia termasuk juga Australia. Melalui ASEAN kita

akan mengadakan dailog dan perundingan dengan pihak Australia bagi mendapatkan dan mencari jalan untuk menambahkan lagi eksport Malaysia ke negara tersebut.

LORI-LORI TANPA PENUTUP

4. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan samada beliau sedar bahawa lori-lori yang membawa batu tanpa penutup telah menyebabkan kemalangan yang melibatkan lain-lain kenderaan dan orang ramai selain daripada mendatangkan kesusahan kepada lain-lain pengguna jalanraya dan jika ya, apakah langkah-langkah yang akan diambil untuk mengatasi perkara ini.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Datuk Haji Abdul Ghani Gilong): Tuan Yang di-Pertua, saya sedar tentang adanya kenderaan-kenderaan terutamanya lori-lori yang muatannya kadangkala jatuh berselerak di atas jalanraya dan menyebabkan kesusahan kepada pengguna-pengguna jalanraya yang lain. Ini adalah merupakan satu kesalahan di bawah Ordinan lalu-lintas Jalan, 1958 di mana telah dinyatakan peraturan-peraturan yang menghendaki kenderaan-kenderaan seperti lori-lori ini diatur dan menjaga barang-barang yang diangkutnya dengan baik dan selamat supaya tidak merbahaya kepada kenderaan-kenderaan lain dan juga orang ramai.

Jabatan Pengangkutan Jalan biasanya mengambil tindakan ke atas kenderaan-kenderaan yang melakukan kesalahan ini. Walau bagaimanapun, oleh kerana kejadian-kejadian seperti ini berlaku di merata-rata tempat kerjasama orang ramai adalah dihargai untuk melapurkan kepada Jabatan Pengangkutan Jalan supaya tindakan dapat diambil.

PUSAT PEMULIHAN DADAH

5. Puan Chow Poh Kheng minta Menteri Kebajikan Am menyatakan, samada Kerajaan-

kerajaan Negeri mempunyai kuasa untuk menubuhkan Pusat Pemulihan Komprehensif (Comprehensive Rehabilitation Centre) masing-masing untuk menempatkan penagih-penagih dadah, kalau tidak, mengapa.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am (Tuan Patrik Anek Uren): Tuan Yang di-Pertua, di bawah Akta Dadah Berbahaya (Pindaan) 1975 Menteri Kebajikan Am diberi kuasa meluluskan permohonan untuk mengujudkan "Yayasan yang diluluskan" (approved institution) bagi merawat dan memulihkan penagih-penagih dadah. Akta ini tidak menghalang sesiapa pun daripada menubuhkan Pusat Pemulihan Dadah sebaliknya menggalakkan asalkan Pusat itu diluluskan oleh Yang Berhormat Menteri Kebajikan Am.

PENJARA DI MALAYSIA

6. Tuan Haji Yusof bin Haji Abdullah (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan telah menjadi buah mulut di setengah-setengah kalangan bahawa penjara kita di Malaysia ini diibarat "Asrama Bantuan Penuh" yang akibatnya tidak menimbulkan rasa ngeri dan takut untuk mengulangi jahatnya di kali lain kerana kesenangan-kesenangan hidup yang dikira lebih baik dari setengah rumah mereka sendiri. Bolehkah Kerajaan memulihkan semula taraf penjara ini kepada benar-benar penjara.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Tuan Yang di-Pertua, saya kira tidak benar kalau dikatakan penjara itu adalah Asrama Bantuan Penuh. Kalau didapati penjara-penjara itu pada ketika ini boleh dikatakan penuh, ini bukan disebabkan penjara itu popular, disukai ramai, tetapi adalah disebabkan kegiatan pihak Polis kita sudah meningkat dan sudah menjalankan tugas-tugas mereka dengan sempurna.

Yang sebenarnya, penjara kita mempunyai dua konsep. Konsep yang pertama iaitu untuk

menjalankan hukuman mengikut apa yang diperintahkan oleh mahkamah samada berat atau ringan. Yang keduanya mencari jalan bagaimana kita boleh memulihkan banduan-bantuan supaya mereka boleh kembali kepada masyarakat sebagai manusia yang berguna dan apa yang dijalankan dalam penjara itu semuanya mengikut peraturan-peraturan yang sudah ditetapkan di bawah Undang-undang supaya mereka yang menjalani hukuman-hukuman ini tidaklah mereka itu mengalami kezaliman.

PAPAN-PAPAN TANDA DALAM BAHASA MALAYSIA

7. Datin Hajjah Fatimah binti Abdul Majid minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan memandangkan bahawa kita telah Merdeka lebih kurang 20 tahun, namun didapati masih banyak lagi kedai-kedai di Bandaraya Kuala Lumpur khususnya dan di bandar lain yang tidak memberi keutamaan dalam penggunaan Bahasa Malaysia dalam papan-papan tanda mereka, oleh itu apakah tindakan yang akan diambil untuk mewajibkan mereka memberi keutamaan kepada Bahasa Malaysia dalam papan-papan tanda mereka.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tan Sri Ong Kee Hui): Tuan Yang di-Pertua, Dewan Bandaraya telah menyediakan Undang-undang Kecil (Iklan) Bandaraya Kuala Lumpur 1977 dan dengan seberapa segeranya akan dikuatkuasakan dengan tegasnya. Seksyen 3(1) Undang-undang Kecil ini memperuntukan supaya Bahasa Malaysia hendaklah digunakan bagi semua iklan samada ianya sahaja atau bersama dengan apa-apa bahasa lain. Seksyen 3(2) adalah juga memperuntukkan jika iklan adalah dalam Bahasa Malaysia serta juga dalam apa-apa bahasa lain, huruf-huruf bagi perkataan-perkataan dalam Bahasa Malaysia itu hendaklah berukuran tidak lebih kecil daripada huruf-huruf atau tulisan-tulisan, perkataan-perkataan dalam bahasa

atau bahasa-bahasa yang lain itu dan hendaklah ditunjukkan dengan cara yang lebih mudah dilihat. Penguasa-penguasa tempatan di bandar-bandar lain akan dinasihatkan melalui Kerajaan-kerajaan Negeri masing-masing supaya mengadakan Undang-undang Kecil yang sama. Saya percaya sekiranya kita mahu betul-betul Bahasa Malaysia didaulatkan di negara ini dan setelah Merdeka sebegitu lama, mengadakan Undang-undang Kecil tersebut adalah satu cara yang berkesan untuk memberitahu umum bahawa Kerajaan adalah ber-sikap tegas.

SARAAN KEPADA PESARA-PESARA

8. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Perdana Menteri menyatakan dengan perlaksanaan gaji baharu kepada kakitangan Kerajaan adakah Kerajaan bercadang akan menambahkan wang saaraan kepada pesara-pesara dan jika ya, bila.

Menteri Tak Berpotfolio (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkara yang ditimbulkan itu masih lagi dalam kajian Kerajaan.

PINJAMAN BUMIPUTRA KEPADA MARA

9. Tuan A.K. Aliuddin minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan samada benar tuduhan yang mengatakan bahawa MARA tidak menggalakkan peniaga-peniaga Bumiputra membuat pinjaman lebih daripada dua kali, walaupun pinjaman-pinjaman yang terdahulu telah habis dibayar. Jika benar, mengapa .

Menteri Perusahaan Awam (Datuk Haji Mohamed bin Yaacob): Tuan Yang di-Pertua, tuduhan bahawa MARA tidak menggalakkan peniaga Bumiputra membuat pinjaman lebih daripada dua kali adalah tidak benar kerana MARA masih lagi boleh menimbang serta memberikan pinjaman lebih dari dua kali.

Pemborong-pemborong kecil, misalnya pernah dan masih boleh mendapatkan pinjaman beberapa kalipun asalkan pinjaman terdahulu darinya telah dibayar balik dengan baik, serta projek-projeknya menguntungkan (viable).

Tuan A.K. Aliuddin: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Dapatkah Yang Berhormat Menteri menyatakan berapakah jumlah maksima modal pusingan yang diberikan kepada peniaga-peniaga peruncit, terutama sekali di kawasan luar bandar Negeri Sabah dan berdasarkan apakah sesuatu nilai itu dibuat ke atas para peminjam.

Datuk Haji Mohamed bin Yaacob: Tuan Yang di-Pertua, modal yang diberi kepada peruncit-peruncit di luar bandar ialah sebanyak \$20,000 bagi cash flow kapitalnya dan asas-asas memberi pinjaman ialah melihat projek itu samada boleh menguntungkan ataupun tidak.

PERUMAHAN AWAM

10. Raja Nasron bin Raja Ishak minta Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan menyatakan samada Kerajaan mempunyai sebarang cadangan untuk menubuhkan satu agensi pusat yang bertanggungjawab bagi mengendalikan projek-projek perumahan awam supaya lebih banyak lagi rumah-rumah awam dapat didirikan sebagaimana diumumkan oleh Menteriannya pada 2hb Disember, 1976 di Dewan yang mulia ini, jika sedar, nyatakan nama agensi tersebut dan setakat mana agensi itu diberi kuasa mengendalikan rumah-rumah harga murah untuk pekerja-pekerja ladang dan lombong; dan jua cara mana agensi ini ditadbirkan dan hubungannya dengan Kerajaan Negeri.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan (Datuk Haji Ramli bin Omar): Tuan Yang di-Pertua, buat masa ini tidak ada rancangan Kerajaan untuk menubuhkan satu agensi pusat bagi menguruskan

projek perumahan awam sebagai yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Sepanjang pengingatan saya, saya atau pegawai-pegawai Kementerian saya, tidak pernah membuat kenyataan sebagaimana yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dalam soalnya itu. Sebaliknya, penjelasan ada diberi dalam Dewan yang Mulia ini pada 26.10.76 yang lalu menerangkan keadaan yang sebenar.

PELAJAR MALAYSIA DI INDIA/CEYLON/PAKISTAN

11. Tuan Au How Cheong (*di bawah S.O. 24*) (2)) minta Menteri Pelajaran menyatakan jumlah bilangan pelajar Malaysia di India, Ceylon, Pakistan, Bangladesh dan negara-negara Arab sekarang, dengan memberi angka pecahan mengikut kategori kursus-kursus seperti berikut:—

- (i) kursus-kursus diploma;
- (ii) kursus-kursus ijazah;
- (iii) kursus-kursus setelah memperoleh ijazah; dan
- (iv) lain-lainnya.

Timbalan Menteri Pelajaran (Tuan Chan Siang Sun): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelajaran belum ada mengumpulkan statistik-statistik yang memberi bilangan dan data yang sebenar tentang semua pelajar-pelajar Malaysia yang sedang menuntut di dalam semua negara di sebarang laut. Bagaimanapun suatu Pusat Pengurusan Maklumat Pelajar-pelajar telah ditubuhkan dalam tahun ini di Bahagian Pelajaran Tinggi di Kementerian Pelajaran dan tugas Pusat ini ialah mengumpulkan angka-angka dan data semua pelajar-pelajar Malaysia yang berada dalam dan di luar negeri, dan angka-angka dan data-data yang dikumpulkan nanti bolehlah dipecahkan mengikut kursus-kursus atau kaum dan sebagainya.

Dengan yang demikian, sekarang ini saya dukacita tidak dapat memberi angka-angka

pelajar-pelajar Malaysia mengikut pecahan-pecahan kursus seperti yang diminta oleh Ahli Yang Berhormat itu.

BANTUAN BUMIPUTRA OLEH BANK

12. Tuan Lukman bin Abdul Kadir (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kewangan menyatakan samada beliau sedar bahawa Bank-bank tempatan terutama Bank Bumiputra enggan memberi bantuan wang pinjaman kepada peniaga-peniaga Bumiputra kecil yang berkelayakan dan ikhlas untuk berniaga dengan memberi alasan-alasan yang tidak menasabah seperti:—

- (i) tiada kertas kerja yang betul;
- (ii) mahukan cagaran;
- (iii) mengambil masa yang lama.

Ini adalah bertentangan dengan dasar Kerajaan untuk memberi pertolongan kepada kaum Bumiputra dan apakah tindakan yang diambil oleh Kementerian supaya pegawai-pegawai bank yang berkenaan memberi kerjasama dan segala pertolongan yang patut kepada peniaga-peniaga Bumiputra kecil.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, saya tidaklah bersetuju dengan pendapat Yang Berhormat mengatakan bahawa bank-bank tempatan termasuk Bank Bumiputra keberatan memberikan pinjaman kepada peniaga-peniaga kecil bumiputra yang jujur dan yang mempunyai pengalaman menjalankan perniagaan.

Seperti yang telah dimaklumkan di dalam jawapan kepada Ahli Yang Berhormat dari Jasin, Melaka pada 18hb Julai tahun ini, bank-bank perdagangan adalah dikehendaki memperuntukkan pinjaman kepada kaum bumiputra tidak kurang daripada 20% dari jumlah tambahan bersih pinjaman-pinjaman dan pendahuluan-pendahuluan semenjak 1hb Oktober, 1976. Saya percaya bahawa bank-bank perdagangan akan mengadakan kemudahan pinjaman kepada bumiputra yang

mempunyai kemampuan dan kemahiran di dalam perniagaan. Dari segi ini bank-bank perdagangan juga telah diarahkan untuk memproses permohonan-permohonan pinjaman secepat mungkin yang boleh dan memudahkan bentuk borang permohonan supaya menyenangkan peminjam-peminjam mengetahui apa yang dikehendaki dibuat oleh mereka.

Telah juga ditegaskan kepada bank-bank bahawa dalam urusannya dengan peniaga-peniaga kecil bumiputra adalah mustahak bagi mereka menimbulkan satu sikap di kalangan kakitangan mereka untuk memberi segala bantuan kepada peniaga-peniaga kecil itu terutama sekali peniaga-peniaga yang baru muncul.

Unit-unit bumiputra yang telah ditubuhkan di bank-bank perdagangan hendaklah berusaha bukan sahaja setakat memberikan pinjaman, tetapi juga tugas-tugas mereka perlu merangkumi usaha-usaha bimbingan, panduan dan tunjuk ajar. Pendek kata, perlulah diwujudkan perkhidmatan-perkhidmatan ancillary dan follow-up supaya aktiviti-aktiviti pinjaman itu lebih berkesan kepada kedua-dua pihak bank dan juga pihak peminjam.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini daripada jumlah pinjaman-pinjaman yang telah dikeluarkan sebanyak \$6,171,000 iaitu daripada tahun 1970 sehingga bulan Jun, 1977 sebanyak 19% adalah untuk bumiputra. Kebanyakan pinjaman-pinjaman ini adalah pinjaman kecil sehingga \$50,000 tiap-tiap satu yang menunjukkan bahawa pinjaman-pinjaman yang diberi kepada bumiputra adalah untuk peniaga-peniaga kecil. Kebanyakan peminjam-peminjam dari kaum bumiputra adalah juga peminjam-peminjam kecil.

Di bawah Sekim Credit Guarantee Corporation (CGC), lebih dari separuh pinjaman-pinjaman yang diluluskan telah diberi kepada bumiputra. Juga purata tiap-tiap pinjaman ialah sebanyak \$7,000. Daripada jumlah bilangan peminjam-peminjam sebanyak \$27,747 di bawah Skim CGC, 63.5% ataupun 17,619

peminjam-peminjam adalah bumiputra dan semenjak pelancaran Sekim CGC itu banyak 904 permohonan-permohonan yang telah ditolak.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan sedar bahawa apa yang dijawab dan diberikan penerangan di dalam Dewan yang mulia ini ada yang bertentangan dengan apa yang dijawab di dalam Parlimen ini dan kalau sedar adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan bersedia sekiranya kenyataan-kenyataan cukup dapat diberi, diasiasat dan dipertimbangkan.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, makluman yang mana yang bertentangan itu boleh saya minta penjelasan.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan itu ialah untuk memberi pertolongan, memberi kemudahan dan memberi layanan yang baik kepada pemohon-pemohon bumiputra untuk mendapat pinjaman, sedangkan apa yang berlaku kadang-kadang terbalik.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya saya sedar perkara ini kerana ada juga rungutan-rungutan daripada peminjam-peminjam bumiputra dan bakal peminjam yang mengatakan sungguhpun di bawah Sekim CGC itu tidak diperlukan cagaran atau jaminan ke atas pinjaman yang tidak melebihi \$30,000 masih ada juga bank-bank yang memerlukan jaminan, misalnya, berbentuk tanah selain daripada apa yang dimestikan iaitu yang berbentuk dua jaminan perseorangan sahaja. Sebenarnya Bank Negara ada mengeluarkan arahan bahawa dalam sistem CGC sebenarnya tidak payah ada cagaran dikeluarkan atas pinjaman yang tidak melebihi \$30,000. Jadi, kita berharap tiap-tiap bank-bank akan mematuhi cara-cara perlaksanaan pinjaman di bawah Sekim CGC ini.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Saya kurang jelas dan kurang puas hati sedikit dengan jawapan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan. Jadi, untuk tambahan bolehkah atau tidak Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan memberi jaminan di dalam Dewan ini bahawa bank-bank yang diarah oleh pihak Kementerian itu dapat mematuhi arahan-arahan yang dibuat oleh Kementerian dan kalau dapat sejauh manakah pihak bank-bank ini dapat menerima dan dapat mematuhi, sebab sebagaimana yang kita alami banyak bank-bank yang tidak mematuhi dan tidak menerima arahan secara langsung, ertinya pihak bank-bank ini tidak menerima arahan yang dibuat oleh Kementerian.

Tuan Yang di-Pertua: Saya fikir kalau Yang Berhormat ada perkara yang tertentu eloklah dibawa berunding dengan Timbalan Menteri.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Sebab Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak memberi jaminan tadi.

Tuan Yang di-Pertua: Hendak memberi jaminan yang macam mana, jikalau Yang Berhormat tidak tahu butir-butirnya itu.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Kalau diberi jaminan hendak berunding boleh juga.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan setakat manakah arahan yang dikeluarkan oleh Bank Negara kepada bank-bank sekarang dipatuhi dan jika tidak dipatuhi apakah tindakan-tindakan yang dapat dibuat oleh Bank Negara mengikut undang-undang.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dapatlah memberi satu persatu yang mana arahan yang dipatuhi atau tidak. Tetapi dari segi pinjaman kepada bumiputra Bank Negara sendiri ada mempunyai Jabatan

Pemeriksanya dan juga Jabatan Banking yang sentiasa mengesan pelaksanaan skim pinjaman kepada bumiputra ini. Jadi, kalau didapati di mana arahan-arahan itu tidak dipatuhi dengan sebab-sebab tertentu, maka tindakan boleh diambil oleh Bank Negara.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, maksud saya arahan yang mengatakan bahawa pinjaman yang kurang daripada \$30,000 tidak memerlukan cagaran. Itu Yang berhormat Timbalan Menteri mengatakan Bank Negara ada mengeluarkan arahan tetapi sehingga hari ini boleh dikatakan kesemua bank memerlukan cagaran apabila hendak meminjam, bukan \$30,000, \$3,000 pun mesti ada cagaran.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, hendak mengatakan semua bank mengkehendaki cagaran tidak benar juga, kerana kami tahu bahawa banyak juga permohonan yang di bawah \$30,000 dapat diperolehi tanpa cagaran, tetapi tidak boleh dinafikan ada pinjaman yang memerlukan cagaran. Mungkin agaknya bagi pinjaman-pinjaman ini bank itu meragui kedudukan peminjam itu, saya tidaklah dapat pastikan tetapi jikalau ada seperti kata Tuan Yang di-Pertua tadi, butir-butir tertentu di mana seharusnya tidak diminta cagaran, silalah kemukakan kepada kami.

PELAJAR-PELAJAR MELAYU DI KOLEJ TUNKU ABDUL RAHMAN

13. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Pelajaran menyatakan apakah daya usaha Kerajaan untuk membanyakkan pelajar-pelajar Melayu di Kolej Tunku Abdul Rahman yang didapati peratusnya terlalu kecil dan samada Majlis Pengelola (Governing Council) akan ditambah keahlian Melayunya (sekarang terdapat 6 Melayu, 9 China) supaya menjadi sama banyak dengan Ahli Majlis Bangsa China.

Tuan Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, Kolej Tunku Abdul Rahman (TAR

Kolej) adalah sebuah yayasan pelajaran yang terbuka kepada pelajar-pelajar daripada semua keturunan. Namun demikian, memang benar setakat ini bilangan pelajar-pelajar Melayu di Kolej tersebut sangatlah kecil jika dibandingkan dengan pelajar-pelajar China. Keadaan ini disebabkan bahawa pelajar-pelajar Melayu yang berkelayakan telah mendapat tempat di yayasan-yayasan pelajaran yang lain untuk melanjutkan pelajaran mereka. Memandangkan keadaan yang sedemikian Kerajaan hanya dapat meninggikan peratus pelajar-pelajar Melayu di Kolej itu sekiranya ada ramai pelajar-pelajar Melayu yang ingin mengambil kursus-kursus pelajaran yang terdapat di Kolej tersebut dengan syarat mereka itu mempunyai kelayakan-kelayakan kemasukan yang sewajarnya.

Mengenai bilangan keahlian Melayu dalam Majlis Pengelola Kolej itu perlulah saya mengingatkan bahawa bilangan ahli Majlis Pengelola serta kategori yang ahli-ahli itu mewakili adalah menurut Suratcara Pengelolaan (Instrument of Management) yang diluluskan oleh Menteri Pelajaran sendiri. Sekarang ini kesemua 5 orang ahli yang mewakili Menteri Pelajaran adalah terdiri daripada orang-orang Melayu dan begitu juga seorang daripada 7 orang ahli yang mewakili Pemegang-pemegang Amanah. Saya rasa untuk sementara waktu ini keahlian Melayu dalam Majlis Pengelola Kolej tersebut tidak perlu ditambah supaya menjadi sama banyak dengan ahli Majlis bangsa China.

SEKOLAH LUAR BANDAR — KECURIAN TV

14. Tuan Abu Bakar bin Arshad minta Menteri Pelajaran menyatakan samada beliau sedar banyak terdapat sekolah-sekolah di luar bandar kecurian alat sekolah terutama peti talvisyen dan jentera janakuasa dan lainnya. Jika sedar adakah beliau bercadang hendak mengadakan jaga tiap-tiap sekolah, jika ada bila dan jika tidak mengapa.

Tuan Chan Siang Sun: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelajaran sedar bahawa beberapa sekolah di luar bandar telah kehilangan perkakas-perkakas seperti peti talivisyen dan jentera janakuasa, Kementerian ini telah mengarahkan sekolah-sekolah yang mempunyai alat-alat seperti itu mengambil insuran, dan menyimpan alat-alat itu di tempat yang kukuh dan selamat.

Langkah-langkah yang telah diambil oleh sekolah-sekolah pada masa sekarang adalah memuaskan, Kementerian Pelajaran hanya meluluskan jawatan jaga untuk sesebuah sekolah jika difikirkan perlu.

BANDUAN LARI DARI PENJARA

15. Wan Sulaiman bin Haji Ibrahim minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan semenjak tahun 1975 hingga Mei, 1977 berapa banyak berlaku kes banduan dapat lari dari penjara dan samada sebab-sebabnya yang banduan-banduan berjalan melepaskan diri adalah kerana kawalan kurang rapi/cermat atau bangunan penjara kurang cukup teguh, samada Kerajaan boleh beri jaminan bahawa kes-kes seperti ini tidak akan berlaku lagi.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya jawab pada soalan yang dibawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa tadi, bukanlah maknanya penjara-penjara kita itu sangat popular maka orang itu tidak meninggalkan penjara itu. Yang sebenarnya, hanya seorang sahaja dari semenjak tahun 1975 sehingga bulan Mei, 1977 yang dapat lari daripada penjara. Itu adalah disebabkan oleh kawalan yang begitu rapi oleh pihak penjara.

PENGHIJRAHAN PEKERJA-PEKERJA MAHIR

16. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan:

(a) samada beliau sedar tentang penghi-

rahan pekerja-pekerja mahir dari Malaysia disebabkan kekurangan dalam peluang-peluang kerja dan jika ya, nyatakan betapa seriuskah keadaan tersebut dan samada penghijrahan ini akan menjejaskan seriusnya projek-projek pembangunan di bawah Rancangan Malaysia Ketiga; dan

(b) langkah-langkah yang sedang diambil oleh Kerajaan untuk mencegah penghijrahan pekerja-pekerja mahir kita ini yang telah mengakibatkan kekurangan buruh mahir di negara kita.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Datuk Lee San Choon): Tuan Yang di-Pertua,

(a) sebagai sebuah negara yang mengamalkan dasar demokrasi, Kerajaan tidaklah menyekat seseorang pekerja yang ingin mendapatkan pekerjaan di negeri asing. Kementerian saya memanglah sedar adanya penghijrahan pekerja-pekerja mahir dari Malaysia ke negeri-negeri asing. Pada peringkat ini tidak ada butir-butir yang tepat tentang bilangan pekerja-pekerja yang berhijrah ini. Walau bagaimanapun, memandang bahawa semua kerja-kerja pembangunan sepertimana yang telah dirancang di bawah Rancangan Malaysia Ketiga telah dan sedang dijalankan dengan lancarnya maka saya berpendapat bahawa penghijrahan tenaga pekerja mahir dari Malaysia ke negara-negara asing ini tidaklah begitu membimbangkan. Penghijrahan tenaga kerja mahir ini bukanlah disebabkan kekurangan peluang-peluang pekerjaan dalam negara kita tetapi disebabkan mereka ini ingin mendapatkan bayaran gaji yang lebih baik yang ditawarkan kepada mereka. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, banyak projek-projek pembangunan yang telah dirancang di bawah Rancangan Malaysia Ketiga,

peluang-peluang pekerjaan dalam bidang pekerjaan mahir tetap banyak terdapat di dalam negara ini. Disebabkan kesedaran ini Kementerian saya telah melipat-gandakan usaha-usaha untuk memperbesarkan lagi kemudahan-kemudahan untuk mengeluarkan tenaga kerja yang mahir.

Institusi-institusi Perindustrian yang sedia ada akan diperbesarkan dan tiga buah lagi akan dibuka di Trengganu, Johor dan Sabah.

- (b) Sebagaimana yang telah saya nyatakan di atas tadi sebab utama pekerja-pekerja mahir ini telah berhijrah ke luar negeri ialah kerana mengejar pembayaran yang lebih. Negara kita ialah sebuah negara yang mengamalkan dasar ekonomi bebas di mana majikan-majikan diberi kebebasan untuk membuat keputusan masing-masing bagi merencanakan perniagaan mereka. Majikan-majikan adalah bebas untuk menentukan gaji yang perlu dibayar kepada pekerja-pekerja mahir sesuai dengan keadaan perniagaan masing-masing. Kerajaan tidak bercadang untuk mengubah dasar ini. Oleh hal yang demikian itu, langkah yang sebaik-baiknya yang perlu diambil untuk mencegah penghijrahan pekerja-pekerja mahir ini ialah untuk majikan-majikan yang berkenaan membuat penilaian semula di dalam hal penggajian tenaga-tenaga mahir ini supaya gajinya yang boleh diterima oleh mereka adalah setimpal dengan keadaan penawaran dan permintaan dalam pasaran buruh, demi untuk faedah dan "survival" syarikat itu sendiri. Saya berpendapat penghijrahan pekerja-pekerja mahir ini ke luar negeri adalah satu phenomina yang sementara dan ada kalanya penghijrahan ini akan menguntungkan negara sendiri (balance itself).

Tuan Lee Lam Thye: Soalan tambahan. Tuan Yang di-Pertua, tadi Menteri berkenaan menyatakan bahawa penghijrahan pekerja

mahir dari Malaysia tidaklah begitu membimbangkan — begitulah maksud dalam jawapan beliau. Saya hendak bertanya adakah beliau sedar bahawa kontrektor bangunan khususnya di dalam Bandaraya Kuala Lumpur menghadapi kesukaran untuk mendapatkan pekerja mahir untuk bekerja dalam syarikat pembangunan mereka?

Datuk Lee San Choon: Tuan Yang di-Pertua, kadang-kadang keadaan itu berlaku tetapi kadang-kadang didapati lebih pekerja mahir yang diperlukan. Ini bergantung atas projek yang dihadapi oleh kontrektor itu.

Tuan Lukman bin Abdul Kadir: Yang Berhormat Menteri mengatakan bahawa kadang-kadang tawaran yang lebih diberi kepada pekerja mahir kita di luar negeri itu menguntungkan. Apa yang saya ingin bertanya adakah beliau sedar bahawa oleh kerana tawaran-tawaran lumayan yang ditawarkan oleh negeri jiran itu atau negeri luar untuk mendapatkan pekerja mahir dari negeri kita menyebabkan pekerja mahir daripada negeri kita, khususnya pekerja mahir mengenai pengeluaran batik ditawarkan gaji yang mahal di Singapura, maka banyaklah pekerja mahir yang berhijrah ke Singapura hingga menyebabkan kesukaran pengusaha batik tempatan di dalam negeri kita. Tetapi malangnya, apabila ilmu pengetahuan atau kemahiran itu didapati dari mereka, maka pihak Singapura mencari helah menyebabkan pekerja mahir itu terpaksa balik ke Malaysia dan ini menyusahkan pengusaha di negara kita. Kalau sedar perkara ini berlaku, apakah tindakan Kementerian berkenaan bagi mengatasi dan membatasi atau menjaganya supaya tidak akan berlaku lagi.

Datuk Lee San Choon: Tuan Yang di-Pertua, saya fikir telah saya jawab dalam jawapan saya tadi.

PERUNTUKAN PEMBANGUNAN NEGERI-NEGERI MUNDUR

17. Tuan Edwin anak Tangkun minta Menteri Kewangan menyatakan adakah beliau

akan menimbang dengan simpati memberi lebih banyak lagi wang ke Negeri-negeri yang mundur untuk pembangunan bagi meringankan tekanan ke atas wang pembangunan Negeri-negeri yang mundur.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, bagi menjawab pertanyaan Yang Berhormat itu, suka saya menyatakan bahawa Kerajaan Persekutuan telahpun mengambil beberapa langkah untuk mengurangkan bebanan Kerajaan-kerajaan Negeri khasnya bagi Negeri-negeri yang mundur dalam perbelanjaan pembangunan mereka dengan tujuan supaya pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga tidak terjejas. Antara langkah-langkah yang telah diambil adalah seperti berikut:—

(i) *Pemberian Pertambahan Hasil (Revenue Growth Grant)*

Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum Kerajaan baru-baru ini telah mengadakan satu lagi sistem bantuan kewangan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri dalam bentuk Pemberian Pertambahan Hasil mengikut “formula” dan syarat-syarat yang tertentu. Pemberian ini ialah untuk digunakan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri sebagai perbelanjaan pembangunan. Jumlah maxima ini untuk dibahagi-bahagikan kepada Kerajaan-kerajaan Negeri bagi satu tahun ialah \$50 juta.

(ii) *Bekalan Air Luarbandar*

Kerajaan Persekutuan akan membantu Kerajaan-kerajaan Negeri dalam perbelanjaan pembangunan bagi bekalan air untuk kawasan-kawasan luarbandar walaupun bekalan ini adalah tanggungjawab Kerajaan-kerajaan Negeri. “Formula” yang ditentukan ialah Kerajaan Persekutuan menanggung kesemua perbelanjaan pembangunan untuk perkara ini bagi Negeri-negeri yang “deficit” dan $\frac{1}{3}$ bagi Negeri yang “non-deficit”.

(iii) *Bekalan Letrik Luarbandar*

Bagi bekalan letrik luar bandar, per-

aturan dahulu ialah Kerajaan Persekutuan menanggung $\frac{1}{3}$ daripada perbelanjaan pembangunan, $\frac{1}{3}$ Kerajaan Negeri dan $\frac{1}{3}$ Lembaga Letrik Negara. Di bawah peraturan baru, Kerajaan-kerajaan Negeri tidak lagi akan menanggung apa-apa perbelanjaan dan sumbangannya sebanyak $\frac{1}{3}$ itu ditanggung oleh Kerajaan Persekutuan.

Selain daripada perkara-perkara yang telah saya sebutkan tadi, Kerajaan Persekutuan juga membiayai jalan-jalan di kawasan luarbandar. Di bawah Rancangan Malaysia Ketiga peruntukan sebanyak \$107 juta telah dibuat. Kerajaan Persekutuan juga membayar gaji-gaji serta elaun-elaun pegawai-pegawai yang berkhidmat dengan beberapa agensi pembangunan wilayah yang terdapat di negeri-negeri.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Soalan tambahan. Berkenaan dengan peruntukan wang untuk pembangunan negeri-negeri yang disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri itu adakah pernah didapati oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri atau Menteri Kewangan sendiri satu-satu negeri yang tidak dapat menghabiskan peruntukannya. Jika ada didapati, tidakkah boleh di antara langkah-langkah yang disebutkan tadi jika wang yang tidak dapat dihabiskan oleh negeri-negeri yang tertentu itu disalurkan kepada negeri-negeri yang benar-benar memerlukan peruntukan.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, memang ada berlakunya beberapa shortfalls atau kekurangan pelaksanaan di beberapa negeri pada masa yang lepas dan jalan keluarnya ialah bukanlah semata-mata setakat menyalurkan semula peruntukan dari sebuah negeri yang lain. Apa yang Kerajaan sedang menjalankan sekarang ialah untuk meningkatkan kecekapan, keupayaan pelaksanaan (implementation capacity) di kalangan negeri-negeri supaya peruntukan yang telah diberikan dapat digunakan sepenuhnya oleh negeri-negeri yang tersebut.

DISPENSARI LUAR BANDAR

18. Tuan Sibat Miyut anak Tagong minta Menteri Kesihatan menyatakan adakah rancangan untuk menubuhkan sebuah gudang ubat atau pusat kesihatan kecil luar bandar di Nanga Tiau, Sg. Mujong, Kapit bagi kemudahan orang-orang yang tinggal di sembilan buah rumah panjang dan juga murid-murid di Sekolah Nanga Tiau.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan (Tuan Jawan anak Empaling): Tuan Yang di-Pertua, tidak ada rancangan untuk mendirikan dispensari-dispensari luar bandar di Nanga Tiau oleh kerana sebuah Klinik Desa akan didirikan di Nanga Melinau tidak lama lagi. Pasukan Kesihatan dari Klinik Desa Melinau itu akan juga memberikan perkhidmatan perubatan dan kesihatan kepada orang-orang yang tinggal di rumah-rumah panjang dan murid-murid sekolah Nanga Tiau.

TEXSYN FIBRE SDN. BHD.

19. Tuan Ah How Cheong (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Undang-undang menerangkan kenapa berlaku kelambatan menghadapkan ke Mahkamah akan orang-orang yang terlibat di dalam satu kesalahan di bawah Akta Mencegah Rasuah yang dilakukan oleh pihak pengurusan Texsyn Fibre Sdn. Bhd. walaupun penyiasatan sudah lama siap.

Menteri Undang-undang (Tan Sri Datuk Haji Abdul Kadir bin Yusof): Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar bahawa penyiasatan dalam kes ini yang melibatkan Texsyn Fibre Sdn. Bhd. sudah lama siap sebagaimana yang disebut dalam soalan itu. Penyiasatan ini siap diproseskan pada 18hb Julai, 1977, apabila pihak Biro Siasatan Negara Pulau Pinang telah diarah oleh Ibu Pejabat Biro Siasatan Negara dari Kuala Lumpur menangkap dan mendakwa seorang pegawai dari Pihak Berkuasa Kerja Air Pulau Pinang (Penang Water Authority). Seterusnya pegawai itu telah di-

tangkap dan didakwa di Pulau Pinang pada 22.7.77 dan beliau telah mengaku salah dan telah dihukum. Penyiasatan sedang diteruskan bagi memperolehi keterangan-keterangan lain yang cukup untuk mendakwa kakitangan syarikat Texsyn Fibre Sdn. Bhd.

PERKHIDMATAN MAS

20. Tuan Racha Umong minta Menteri Perhubungan menyatakan samada beliau sedar bahawa rakyat di kawasan luar bandar dalam Bahagian Kelima, Sarawak menghadapi Kesulitan membawa barang-barang hasil tani mereka ke pekan yang berdekatan kerana bilangan penerbangan MAS ke Ba' Kelalan dan Long Samadoh adalah tidak mencukupi dan tempuh di antara satu penerbangan dengan satu penerbangan yang lain adalah lama, kadang-kadang hingga seminggu lamanya terutama sekali jika berlaku pembatalan penerbangan, dan jika sedar, adakah beliau akan memberi pertimbangan supaya menambahkan bilangan penerbangan atau mengadakan perkhidmatan helikopter oleh MAS yang boleh membawa lebih ramai penumpang serta barang-barang dan selain daripada itu ia boleh mendarat di lapangan terbang yang tidak seberapa besar seperti lapangan terbang di Long Semadoh dan Ba' Kelalan.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini MAS telah mengadakan 4 perkhidmatan seminggu di antara Lawas dan Long Semadoh pada hari Isnin, Selasa, Sabtu, dan Ahad. Di antara Lawas dan Ba' Kelalan MAS telah mengadakan 4.5 perkhidmatan seminggu pada hari Rabu, Jumaat, Sabtu dan Ahad dengan tambahan satu perkhidmatan (satu arah sahaja) yang diadakan pada hari Jumaat sahaja. Satu perkhidmatan (satu arah sahaja) adalah juga diadakan di antara Bario dan Ba' Kelalan pada hari Jumaat sahaja.

Memandangkan muatan bagi kapal-terbang jenis BN2 dan juga anggaran penumpang dan barang-barang bagi perkhidmatan-perkhidmatan tersebut, adalah didapati bahawa jumlah perkhidmatan-perkhidmatan itu

adalah mencukupi bagi kehendak penduduk-penduduk di Long Semadoh dan Ba' Kelalan. Tetapi, oleh kerana panjang landasan lapangan terbang di Long Semadoh dan Ba' Kelalan itu tidak mencukupi, maka muatan untuk penerbangan kapalterbang jenis BN2 adalah terhad oleh itu barang-barang dan penumpang tidak dapat diisikan dalam kapalterbang itu dengan sempurna.

Pihak MAS telah membuat kajian untuk mengatasi perkara ini dan kajian itu menunjukkan bahawa satu daripada langkah-langkah seperti yang tersebut di bawah ini perlu diambil:—

- (a) Menambahkan lagi perkhidmatan jenis kapalterbang jenis BN2 bagi sektor-sektor yang tersebut, atau
- (b) Membeli sebuah kapalterbang jenis yang lebih besar daripada BN2.

Pihak MAS telahpun membuat cadangannya ke Kementerian ini dan perkara itu sedang dikaji oleh Kerajaan.

Tentang pembatalan perkhidmatan-perkhidmatan bagi sektor Lawas-Long Semadoh dan Lawas-Ba' Kelalan, boleh dikatakan tidak sebegini banyak. Dalam tahun 1976/77 cuma 10 daripada jumlah 208 penerbangan di antara Lawas-Long Semadoh telah dibatalkan. Bagi sektor Lawas-Ba' Kelalan, 25 daripada jumlah 234 penerbangan telah dibatalkan dalam tempoh yang sama. Adalah didapati bahawa 90% daripada pembatalan-pembatalan yang tersebut adalah luar daripada dugaan MAS oleh kerana keadaan udara yang tidak baik dan pembatalan-pembatalan itu perlu dilakukan.

DASAR EKONOMI BARU — PENYERTAAN BUMIPUTRA

21. Tuan Mohd. Bakri bin Rais (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Perdana Menteri menyatakan:—

- (a) berapa peratus ekonomi negara ini yang dipegang oleh Bumiputra;
- (b) bolehkah matlamat 30% penyertaan Bumiputra dalam negara ini dalam bidang ekonomi dalam tempoh 20 tahun sebagaimana yang dijangka akan tercapai; dan
- (c) adakah Kerajaan bercadang mengadakan satu Suruhanjaya bagi mengkaji kemajuan Dasar Ekonomi Baru.

Perdana Menteri (Datuk Hussein bin Onn):

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan soalan (a), Kerajaan tidak mempunyai angka-angka yang menunjukkan peratus ekonomi negara yang dipegang oleh Bumiputra. Angka yang ada ialah tentang hakmilik modal saham dalam syarikat-syarikat berhad, yang dipunyai oleh Bumiputra, iaitu 2.3% dalam tahun 1975 berbanding dengan 1.6% dalam tahun 1970. Angka ini tidaklah termasuk saham syarikat-syarikat kepentingan Bumiputra, seperti MARA, PERNAS dan UDA.

Walau bagaimanapun, kedudukan dan kemajuan penyertaan Bumiputra yang telah dicapai dalam ekonomi negara keseluruhannya, bagi tempoh 1970-1975, adalah diterangkan di dalam buku Rancangan Malaysia Ketiga. Kemajuan seterusnya akan dapat dilihat apabila kajian setengah penggal Rancangan Malaysia Ketiga, dibuat nanti.

Berkenaan dengan soalan (b), saya telah menjawab soalan yang sama yang telah diemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh pada 14hb. Julai yang lalu, dan saya tidak ada apa-apa tambahan kepada jawapan yang telah saya berikan itu.

Berkenaan dengan soalan (c), Kerajaan tidak bercadang hendak membuat demikian oleh kerana kajian memang sentiasa dibuat oleh Kerajaan berkenaan dengan rancangan pembangunan negara termasuklah kemajuan yang telah dicapai di bawah Dasar Ekonomi Baru.

BAYARAN ANSURAN RUMAH-RUMAH

22. Tuan Haji Ahmad bin Haji Ithnin minta Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan Baru menyatakan samada benar bahawa sistem pembayaran untuk mendapatkan rumah-rumah yang dibina oleh Perbadanan-perbadanan Kemajuan Negeri dengan swasta tidak serupa dengan pembayaran yang dikenakan oleh satu-satu Syarikat Swasta sendiri; jika benar adakah Kementerian beliau bercahaya hendak mengatakan satu sistem penyelesaian.

Datuk Haji Ramli bin Omar: Tuan Yang di-Pertua, ingin saya menerangkan bahawa sekiranya bayaran ansuran berhubung dengan rumah-rumah yang dibekalkan oleh pemaju-pemaju perumahan yang berlesen mestilah mematuhi peruntukan-peruntukan Kaedah-kaedah (Mengawal dan Melesen) Pemaju Perumahan 1970 (iaitu Kaedah 10 dan Jadual C) tidak dikira samada Kemajuan perumahan itu dimajukan oleh sektor swasta ataupun hasil dari usahasama di antara Perbadanan-perbadanan Kemajuan Negeri dan Sektor Swasta. Walau bagaimanapun, jika Yang Berhormat sedar adanya pemaju-pemaju perumahan yang telah melanggar kaedah-kaedah di atas, sukacitalah sekiranya beliau membekalkan Kementerian saya butir-butir mengenai pemaju perumahan (seperti nama, alamat, syarikat dan letaknya kemajuan perumahan itu) supaya penyiasatan boleh dibuat dan langkah-langkah yang wajar mengikut Akta boleh diambil terhadap pemaju perumahan ini.

PENDAFTARAN PERNIAGAAN

23. Tuan Oo Gin Sun (*di bawah S.O. 24 (2)*) bertanya kepada Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:—

- (i) samada telah ada formula bagi Pendaftaran Perniagaan mengenakan hukuman bayaran compound ke atas kelewatan pembaharuan Lesen Pendaftaran Perniagaan (Borang 'D') di bawah Ordinan Pendaftaran Perniagaan;

- (ii) berhubung dengan satu kes di mana seorang pemegang lesen pendaftaran perniagaan telah lewat menghantar lesennya bagi diperbaharui lebih kurang 1 bulan dan 23 hari, dan beliau telah membayar satu bayaran Compound sebanyak \$45 atau menghadapi Saman, dapatkah beliau menimbangkan iaitu hukuman yang sebegitu berat terlalu berlebihan jika seseorang pemegang lesen itu kebetulan seorang penaja atau seorang peniaga kecil; dan
- (iii) dapatkah beliau menimbang menubuhkan satu sistem di mana peringatan-peringatan untuk pembaharuan Lesen Pendaftaran Perniagaan dapat dihantar kepada semua pemegang-pemegang lesen, serupa dengan sistem yang sedang diamalkan oleh Jabatan Pelesen bagi Radio dan T.V., yang mana mengurus lebih dari satu juta lesen-lesen setahun.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Mohamed bin Rahmat): Tuan Yang di-Pertua,

- (i) Pendaftaran Perniagaan ada formula apabila menawarkan bayaran kompaun atas kelewatan pembaharuan Sijil Perniagaan dan sesiapa yang tidak menerima tawaran ini akan didakwa di mahkamah.
- (ii) Mengikut formula yang digunakan sebagai panduan pembayaran kompaun sebanyak \$45.00 adalah dikenakan kepada peniaga-peniaga yang gagal membaharui Sijil Perniagaan dalam tempoh 1 tahun hingga 1 tahun 6 bulan. Bagi tempoh 1 bulan dan 23 hari bayaran kompaun ialah \$10.00 atau \$15.00. Kes yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat itu mungkin telah berlaku kerana salah faham dan jika beliau dapat mengemukakan maklumat-maklumat yang lengkap mengenai kes ini maka perkara ini akan disiasat oleh Kementerian ini selanjutnya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Penjaja-penjaja adalah dikecualikan daripada pendaftaran. Bagi Peniaga-peniaga kecil, Pendaftar Perniagaan telah dan akan sentiasa mengambil berat memberi pertimbangan yang sewajarnya tentang masaalah ini. Pertimbangan juga sentiasa diberi oleh Pendaftar Perniagaan kepada rayuan-rayuan yang diterima bagi mengurangkan kadar kompaun yang telah dikenakan.

- (iii) Cadangan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat supaya Pejabat Pendaftar Perniagaan mengadakan suatu sistem seperti yang dilakukan di Jabatan Radio dan Talivisyen untuk mengingatkan pemegang-pemegang Sijil atau peniaga-peniaga agar mereka membaharui Sijil mereka, perkara ini pernah dilakukan oleh Pejabat Pendaftar Perniagaan pada satu ketika dahulu, tetapi nampaknya hasilnya tidak mendatangkan kesan yang baik, oleh sebab sebahagian besar daripada surat-surat yang dihantar oleh Pendaftar Perniagaan untuk mengingatkan pemegang-pemegang Sijil untuk membaharui lesen mereka itu telah dihantar balik kepada Pejabat Pendaftar Perniagaan, maka oleh itu adalah dirasakan bahawa sistem yang dicadangkan oleh Yang Berhormat itu tidak perlu dilaksanakan lagi.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada 31hb. Mei, 1977 terdapat 246,171 sijil perniagaan yang sah dikeluarkan oleh Pendaftar Perniagaan dan disetiap sijil tersebut ada dicatit tarikh tamat tempuhnya sijil itu.

Menurut peruntukan Seksyen 5(7) Ordinan Pendaftaran Perniagaan 1956, pemegang Sijil Perniagaan dikehendaki mempamirkan sijil perniagaan tersebut dengan jelas di tempat mudah dilihat, di tempat utama perniagaan dan di cawangan-cawangan perniagaan. Sekiranya pemegang-pemegang sijil tersebut me-

matuhi peruntukan ini dengan sendirinya maka sijil Pendaftaran akan sentiasa mengingatkan mereka akan tarikh sijil itu harus dibaharui.

Tambahan pula, Pendaftaran Perniagaan telah terlebih dahulu memberi amaran kepada pemegang-pemegang sijil pendaftaran. Tiap-tiap sijil pendaftaran mengandungi catitan yang dicetak berbunyi:— “SURAT INGATAN TIDAK AKAN DIKELUARKAN UNTUK MEMBAHARUI SIJIL AKAUN”.

Juga untuk menolong mengingatkan peniaga-peniaga mengenai tarikh tamat sijil perniagaan, Pendaftaran Perniagaan telah membuat satu cop bulat dengan terang mengandungi tarikh tamat sijil perniagaan untuk memudahkan para peniaga mengingatkan tarikh tamat sijil perniagaan mereka. Juga Pendaftar Perniagaan telah mengambil tindakan mendapatkan kerjasama Kementerian Penerangan dan Penyiaran mengumumkan peringatan pembaharuan sijil perniagaan dari masa ke semasa melalui Radio dan Talivisyen dan ini telahpun dilaksanakan.

JALANRAYA KUCHING/SIMANGGANG KE SIMUNJAN

24. Tuan Buja bin Gumbilai (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, bilakah Kerajaan bercadang untuk menyambungkan jalanraya dari Kuching/Serian terus sampai ke Simunjan ataupun sampai ke Daerah Kechil Pendam.

Datuk Haji Abdul Ghani Gilong: Tuan Yang di-Pertua, adalah dimaklumkan bahawa Kerajaan memang sudah ada rancangan untuk menyambung Simunjan ke Jalan Kuching/Simanggang. Ini memandangkan kepada hakikat bahawa pembinaan Jalan Bukit Punda/Simunjan telah dicadangkan dalam Rancangan Malaysia Ketiga di bawah ‘Feeder Roads’. Jalan ini ialah sambungan Jalan Bukit Punda dan akan menyambung Simunjan dengan

Jalan Kuching/Simanggang. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat pembinaan Jalan Bukit Punda sedang dilaksanakan dan dijangka akan siap pada tahun hadapan.

TANAH BERKELOMPOK

25. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan bilakah rancangan beliau untuk membuka tanah berkelompok di Beris Lalang, Bachok, Kelantan untuk tanaman tembakau akan dimulakan dan nyatakan luasnya tanah yang diperlukan untuk rancangan ini.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama (Tuan Lew Sip Hon): Tuan Yang di-Pertua, rancangan untuk membuka tanah berkelompok di Beris Lalang, Bachok, Kelantan untuk tanaman tembakau akan hanya merupakan satu projek percubaan penanaman tembakau. Rancangan itu sekarang ini sedang di dalam kajian Lembaga Tembakau Negara dan jika didapati sesuai, L.T.N. akan mengemukakan cadangan-cadangan tersebut kepada Kerajaan Negeri Kelantan. Jika dipersetujui oleh Kerajaan Negeri Kelantan Lembaga bercadang untuk memulakan projek percubaan itu pada tahun hadapan. Luas kawasan tanah yang diperlukan belum ditentukan lagi sebelum satu kajian yang mendalam dijalankan.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, tujuan projek percubaan itu ialah untuk membolehkan L.T.N. mengetahui dengan lebih tepat kos-kos dan hasil-hasil yang dapat diperolehi dari penanaman tembakau secara berkelompok. Untuk tujuan itu juga Lembaga akan menyediakan segala kemudahan-kemudahan seperti kemudahan kredit, bahan-bahan input, perairan, khidmat-khidmat perkembangan dan pengawalan kualiti, hasil dan sebagainya ditanah yang dirancang itu untuk dibuka secara berkelompok.

MAJLIS DAERAH KOTA STAR

26. Tuan Oo Gin Sun minta Menteri Kera-

jaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan bilakah beliau bercadang untuk memberi dengan serta-merta suatu pemberian bantuan pelancaran kepada Majlis Tempatan Kerajaan Kota Star, Kedah, untuk membantu Majlis Tempatan tersebut untuk mengambil langkah-langkah segera bagi menyelesaikan masaalah-masaalah penyenggaraan parit dan taliair di bandar Alor Star.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tan Sri Ong Kee Hui): Tuan Yang di-Pertua, perkara pemberian bantuan pelancaran kepada Majlis Daerah Kota Star adalah satu daripada perkara di bawah timbangan Jawatankuasa Kewangan yang dilantik oleh Kabinet pada 20hb. Ogos, 1975. Saya difahamkan Jawatankuasa ini sedang menyediakan laporannya untuk dikemukakan kepada Kabinet.

Kedua, pemberian bantuan pelancaran kepada penguasa-penguasa tempatan termasuk Kota Star adalah bergantung kepada keputusan, Kabinet kelak terhadap laporan itu.

PELARIAN FILIPINO DI SABAH

27. Datuk Peter Lim Pui Ho minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan jumlah pelarian Filipino di Sabah dan samada Kerajaan akan menganggapnya sebagai satu ancaman keselamatan kepada negara.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, jumlah orang pelarian daripada Filipino ke Sabah adalah dianggarkan kecil-besar, kanan-kanak, orang dewasa, lelaki-perempuan bilangannya 92,000 orang. Setakat ini Kerajaan tidak mengangap mereka itu mengancam keselamatan negara.

BOLA SEPAK PIALA MALAYSIA

28. Toh Puan Onn Zariah binti Abu Bakar minta Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan menyatakan bilakah Kementerian beliau akan

menghadkan pertandingan bola sepak Piala Malaysia kepada pasukan-pasukan di negeri-negeri dalam Malaysia sahaja, dan jika tidak, mengapa.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan (Tuan Saadun bin Muhammad Noh): Tuan Yang di-Pertua, pertandingan bola sepak Piala Malaysia adalah dikelolakan oleh Persatuan Bolasepak Malaysia (Football Association of Malaysia). Oleh itu terpulanglah kepada pihak yang berkenaan untuk menentukan sesuatu dasar berkenaan pertandingan tersebut, Kementerian ini tidak ada hak untuk menentukannya.

RANCANGAN FELDA

29. Tuan Shaari bin Jusoh minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan samada beliau sedar tanah yang telah diusahakan oleh rakyat telah diambil oleh FELDA terutama sekali di Perlis dan FELDA kemudiannya mendirikan rumah-rumah untuk penerokanya di atas tanah itu dan jika ya, samada Kementerian yang berkenaan bercadang hendak memberikan pertimbangan yang istimewa kepada tuanpunya tanah itu apabila memohon menyertai rancangan-rancangan FELDA.

Tuan Haji Embong bin Yahya: Tuan Yang di-Pertua, jarang-jarang sekali FELDA mengambil tanah yang telah dimajukan oleh rakyat. Bilangan tanah yang diambil balik melalui Kerajaan-kerajaan Negeri adalah sangat kecil bilangannya dan pengambilan itu dibuat untuk melicinkan kerja-kerja pembangunan rancangan-rancangan yang berkenaan. Bagi tanah-tanah yang tersebut pampasan mengikut harga yang ditentukan oleh Pemungut Hasil Tanah yang berkenaan walaupun dibayar kepada tuan-tuan punya tanah.

Mengenai kawasan di Perlis pula, jumlah kawasan yang telah diambil balik oleh Kerajaan Negeri bagi Projek Tebu FELDA di Cuping ialah seluas 78 ekar dan jumlah ganti rugi

yang telah dibayar ialah \$125,000 bersamaan purata \$1,603 seekar.

Mengenai pemilihan peneroka bagi projek di Cuping, Kerajaan Negeri Perlis telahpun menetapkan bahawa peluang menjadi peneroka-peneroka di Projek Tebu Cuping akan dihadkan kepada "Anak Perlis" dan juga keutamaan untuk memasuki projek tebu di Cuping boleh diberi kepada mereka yang pernah menjadi pekerja di projek tersebut.

PINJAMAN MEMBIAYAI PROJEK PEMBANGUNAN

30. Datin Hajjah Fatimah binti Haji Abdul Majid minta Menteri Kewangan menyatakan adakah Kerajaan menandatangani perjanjian-perjanjian dengan negara-negara asing selain daripada Libya untuk mendapatkan pinjaman bagi membiayai projek-projek pembangunan di negara ini.

Puan Rafidah Aziz: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan Malaysia telah menandatangani beberapa Perjanjian Pinjaman untuk membiayai projek-projek pembangunan dengan negara-negara asing seperti Jepun, Amerika Syarikat, Jerman Barat, Sweden, United Kingdom, Kanada, Perancis, Denmark, Korea, Australia, Austria dan Netherlands. Pada tahun-tahun akhir ini Kerajaan juga telah mendapatkan beberapa pinjaman dari negara-negara Arab seperti Arab Saudi dan Kuwait. Berhubung dengan pinjaman dari Libya, perjanjian belum lagi ditandatangani walaupun persetujuan telah dicapai di mana Kerajaan Libya bersetuju memberi pinjaman sebanyak \$25 juta kepada Malaysia.

PEJABAT POS BARU DI SARIKEI

31. Tuan Chieng Tiong Kai minta Menteri Perhubungan menyatakan samada Kerajaan akan membina sebuah pejabat pos baru di Sarikei, dan jika ya, bilakah projek ini akan dimulakan.

Tuan Mohd. Ali dan M. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, sebuah pejabat pos baru bagi Sari-kei, Sarawak akan dibina di bawah Rancangan Malaysia Ketiga. Pihak Jabatan Kerja Raya Sarawak akan memanggil tawaran bagi projek tersebut. Kerja-kerja ke atas projek ini dijangka akan dimulakan pada akhir tahun ini dan disiapkan pada akhir tahun hadapan.

BAYI BERTUKAR DI HOSPITAL

32. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Kesihatan menyatakan apakah langkah yang sedang/akan diambil oleh Kementerian ini bagi mengatasi masalah tertukar bayi yang baru lahir di hospital-hospital bersalin di negara ini seperti yang terjadi baru-baru ini.

Tuan Jawan Anak Empaling: Soalan yang sama yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Semerah pada 22hb. Julai, 1977 di Dewan ini telahpun dijawab oleh Menteri Kesihatan. Tidak ada tambahan dalam jawapan ini.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Lim Cho Hock.

(Soalan No. 33 Y.B. Tuan Lim Cho Hock tidak hadir)

PELARIAN DI SABAH

34. Tuan Abu Bakar bin Arshad (*di bawah S.O. 24 (2)*) bertanya kepada Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri:—

- (a) berapa ramaikah orang-orang pelarian di Sabah pada masa sekarang dan apakah rancangan Kerajaan pada masa akan datang mengenai mereka;
- (b) berapa ramai dari mereka yang telah diterima menjadi warganegara Malaysia dan adakah rancangan Kerajaan untuk menghantar mereka balik; dan
- (c) adakah Kerajaan telah membincang-

kan perkara ini dalam mesyuarat-mesyuarat ASEAN tentang untung nasib mereka pada masa hadapan supaya keadaan pengangguran dan penambahan penduduk yang bertambah ramai di Sabah tidak akan menjadi buruk dengan adanya mereka ini.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana saya menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Sandakan tadi bilangan orang-orang pelarian yang berada di Sabah ialah 92,000 orang dan Kerajaan Negeri telahpun menuhkan Jawatankuasa yang khas (istimewa) untuk mengkaji perkara orang-orang pelarian ini.

Dalam soalan (b) berapa ramaikah dari mereka yang telah diterima menjadi warganegara Malaysia — tidak ada, tidak bolehlah mengikut cara peraturan kita, kerana tidak cukup syarat dan edahnya dan mereka ini telah datang ke sini kerana melarikan diri dan mendapatkan perlindungan daripada negara kita. Oleh itu, setakat ini tidak ada kita membuat cadangan untuk menghantar mereka itu balik.

Soalan (c) Kerajaan tidak pernah membincangkan perkara ini di dalam mana-mana Mesyuarat ASEAN.

Tuan Yang di-Pertua: Tempoh soal jawab tamat.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 33, 35 hingga 51 adalah diberi di bawah ini).

LADANG GETAH — PEMECAHAN

33. Tuan Lim Cho Hock minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan samada beliau sedar kelewatan memproses permohonan untuk memecahkan ladang getah di bawah Pembahagian Ladang-ladang Kecil dalam Negeri Perak dan negeri-negeri lain menyebabkan kesulitan yang tidak

perlu ke atas orang ramai terutama penduduk-penduduk luar bandar, jika ya, apakah tindakan yang akan diambil oleh beliau mengenai perkara ini.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Datuk Haji Mohd. Asri bin Haji Muda): Saya sedar bahawa ada beberapa permohonan untuk memecah tanah-tanah ladang kepada bahagian yang kecil-kecil. Permohonan-permohonan ini hendaklah mengikut Seksyen 214 A Kanun Tanah Negara. Mengikut Seksyen itu pemecahan hendaklah dirujukkan dan ditimbang oleh satu badan yang dinamakan Estate Land Board bagi tiap-tiap negeri. Estate Land Board ini menimbangkan perkara-perkara yang berkaitan dengan akibat-akibat pemecah ladang ini. Selepas Estate Land Board membuat perakuan semasa melulus ataupun menolak satu-satu permohonan baharulah perkara itu ditimbangkan oleh Majlis Mesyuarat Kerja Negeri.

PAS KHAS — AHLI-AHLI YANG BERHORMAT

35. Tuan Haji Mohd. Taufek bin Datuk Haji Asneh minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan:—

- (a) samada Kerajaan bercadang mengeluarkan Pas Khas bagi pengganti Paspot biasa kepada Ahli-ahli Dewan Negara, Dewan Rakyat, Dewan Negeri Sabah dan Sarawak untuk perjalanan dari Semenanjung ke Sabah dan Sarawak dan sebaliknya; dan
- (b) jika ya, bilakah akan dilaksanakan.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Tidak.

MINYAK DIESEL

36. Tuan Lukman bin Abdul Kadir minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian

menyatakan samada beliau sedar bahawa bekalan minyak diesel ke stesyen-stesyen minyak di Negeri-Negeri di Pantai Timur masih selalu keputusan, walaupun beliau sendiri beberapa kali memberi jaminan mengenai perkara ini dan kalau sedar, apakah tindakan Kerajaan yang boleh menjamin peristiwa keputusan disel ini tidak akan berlaku lagi.

Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Haji Hamzah bin Datuk Abu Samah):

Kementerian saya memang sedar bahawa bekalan minyak disel ke stesyen-stesyen minyak di negeri-negeri Pantai Timur Semenanjung Malaysia telah berlaku pada penghujung bulan April tahun ini dan kekurangan tersebut adalah disebabkan oleh gangguan penghantaran bekalan minyak disel melalui barge-barge dua buah syarikat yang membawa bekalan mereka dari Singapura dan Port Dickson ke depoh-depoh di negeri-negeri Pantai Timur Semenanjung Malaysia. Kelewatan untuk mendapatkan bekalan tambahan telah menyebabkan kekurangan di beberapa depoh-depoh syarikat-syarikat minyak tersebut dan seterusnya service station-service station telah mengalami kesulitan bekalan. Walau bagaimanapun kekurangan telah diatasi setelah diarahkan meminjam bekalan daripada syarikat-syarikat lain yang mempunyai bekalan depoh-depoh mereka di negeri-negeri tersebut. Daripada siasatan-siasatan yang dijalankan oleh Kementerian saya didapati bahawa kehabisan bekalan minyak disel tidak dialami oleh semua stesyen-stesyen dan ada di antara mereka yang sentiasa mempunyai bekalan pada masa kekurangan tersebut berlaku. Bagi memastikan bahawa bekalan minyak disel sentiasa mencukupi untuk keperluan orang ramai, Kementerian saya telah mengenakan syarat-syarat ke atas lesen-lesen penjual-penjual minyak di bawah Peraturan-peraturan Kawalan Bekalan, 1974 di mana mereka hendaklah menentukan bekalan minyak disel tidak putus dan tidak kurang daripada bekalan yang biasa diberi. Mereka juga hendaklah berusaha untuk mendapatkan bekalan daripada syarikat-syarikat pembekal

dan sekiranya syarat-syarat tersebut tidak dipatuhi tindakan Mahkamah boleh diambil terhadap pengedar-pengedar dan pembekal-pembekal. Syarikat-syarikat minyak juga telah diarahkan supaya memberitahu dengan seberapa cepat mungkin jika berlakunya sesuatu peristiwa yang boleh mengakibatkan kesulitan bekalan.

JALAN TAMPARULI KE RANAU

37. Tuan Buja bin Gumbilai minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan bilakah jalanraya dari Tamparuli ke Ranau akan dibubuhkan tar dan bila siap.

Datuk Haji Abdul Ghani Gilong: Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pembinaan jalan Tamparuli ke Ranau telahpun dimulakan. Jalan ini akan siap pembinaannya dan juga akan dibubuh tar pada penghujung Rancangan Malaysia Ketiga.

ANGKATAN TENTERA — PENGAMBILAN

38. Tuan Lee Boon Peng minta Menteri Pertahanan menyatakan bilangan kempen pengambilan rekrut-rekrut yang dijalankan dalam tahun 1976 bagi Angkatan Tentera, Tentera Laut, dan Tentera Udara Diraja Malaysia. Sila beri bilangan permohonan-permohonan yang diterima bagi tiap-tiap pasukan bersenjata 3 itu, bilangan yang dipanggil untuk temuduga, bilangan yang diambil dan komposisi kaumnya.

Menteri Pertahanan (Datuk Hussein bin Onn): Sebelum memberi angka-angka seperti yang diminta oleh Ahli Yang Berhormat itu, sukacita saya memberi sedikit penerangan mengenai peraturan pengambilan anggota bagi ketiga-tiga perkhidmatan Angkatan Ten-

tera. Mengikut amalan sekarang pemohon-pemohon yang ingin berkhidmat dalam Angkatan Tentera adalah dipelawa untuk melapurkan diri di pusat-pusat pengambilan yang ditubuhkan di beberapa tempat di negara ini. Pemohon-pemohon yang melapurkan diri di pusat-pusat pengambilan itu adalah ditemuduga, Ujian akal (Ujian kecerdasan) dan menjalani pemeriksaan perubatan awalan. Calun-calun yang berjaya diperingkat ini adalah dipanggil untuk menjalani latihan. Semasa menjalani latihan di pusat-pusat latihan Angkatan Tentera pemeriksaan perubatan yang lebih mendalam adalah dijalankan dan mereka yang gagal dalam pemeriksaan perubatan yang lanjut itu adalah tidak dibenarkan meneruskan latihan. Selain daripada itu ada juga calun-calun yang telah lulus temuduga/ujian akal/pemeriksaan perubatan awalan di peringkat pertama yang tidak melapurkan diri untuk menjalani latihan dan ada juga di antara mereka yang semasa menjalani latihan meminta berhenti oleh kerana tidak sanggup atau tidak berupaya meneruskan latihan. Hanya mereka yang lulus dalam pemeriksaan perubatan lanjutan dan menghabiskan latihan selama 6 bulan itu yang diterima masuk ke dalam ketiga-tiga perkhidmatan Angkatan Tentera.

Sebanyak 4 kempen pengambilan rekrut bagi Tentera Darat, 4 kempen pengambilan rekrut bagi Tentera Laut dan 5 kempen pengambilan rekrut bagi Tentera Udara telah dijalankan dalam tahun 1976.

Bilangan calun-calun yang melapurkan diri di pusat-pusat pengambilan Angkatan Tentera, bilangan yang berjaya dalam temuduga/ujian akal/pemeriksaan perubatan kesihatan awalan, bilangan yang dipanggil menjalani latihan, bilangan yang datang berlatih, bilangan yang gagal dalam pemeriksaan perubatan lanjutan atau menarik diri dan bilangan yang diterima dalam perkhidmatan sesudah menamatkan dengan jayanya latihan dalam tahun 1976 mengikut kaum adalah seperti berikut:—

DARAT

	Melayu	China	Lain-lain Bangsa	Jumlah
a. Permohonan diterima	7662	413	513	8590
b. Dipanggil berlatih	5579	204	323	6106
c. Datang berlatih	4029	64	264	4357
d. Gagal perubatan dan tarik diri	951	27	173	1151
e. Diterima berlatih	3078	37	91	3206

LAUT

a. Permohonan diterima	1697	128	160	1985
b. Dipanggil berlatih	975	50	93	1118
c. Datang berlatih	859	40	82	981
d. Gagal perubatan dan tarik diri	224	30	46	300
e. Diterima berlatih	635	10	36	681

UDARA

a. Permohonan diterima	2055	431	405	2891
b. Dipanggil berlatih	1495	210	192	1897
c. Datang berlatih	1197	169	167	1533
d. Gagal perubatan dan tarik diri	648	73	15	736
e. Diterima berlatih	549	96	152	797

KURSUS IJAZAH/DIPLOMA

39. Tuan Mak Hon Kam minta Menteri Pelajaran menyatakan perkara-perkara seperti berikut:—

(a) jumlah bilangan pelajar-pelajar yang mengambil

(i) kursus-kursus ijazah; dan

(ii) diploma dan kursus-kursus sijil, dalam tiap-tiap universiti tempatan, berdasarkan atas pecahan kaum; dan

(b) bilangan pelajar-pelajar yang diambil oleh tiap-tiap universiti bagi setiap penggal akademi daripada 1970 kepada 1977, berdasarkan pecahan kaum.

Tuan Chan Siang Sun:

(a) Bilangan pelajar-pelajar yang mengambil kursus-kursus ijazah, diploma dan sijil di universiti-universiti tempatan mengikut pecahan kaum adalah seperti berikut:

Kursus Bangsa		IJAZAH					DIPLOMA & SIJIL					JUM-LAH BE-SAR
Universiti		BUMI	C	I	LL	JUM-LAH	BUMI	C	I	LL	JUM-LAH	
Universiti Malaya		3319	2889	456	86	6750	379	440	74	17	910	7660
Universiti Kebangsaan M'sia		3577	192	109	10	3888			-	-	-	3888
Universiti Sains M'sia		1721	1283	199	8	3211	21	2	-	-	23	3234
Universiti Pertanian M'sia		1047	183	45		1275	1834	68	37	4	1943	3218
Universiti Teknologi M'sia		635	90	7	1	733	1513	132	13	8	1666	2399

(b) bilangan pelajar yang diambil di tiap-tiap universiti setiap tahun akademik daripada tahun 1970 hingga 1977 berdasarkan pecahan kaum ialah seperti berikut:

Petunjuk:

Bumi — Bumiputera
C — China
I — India
LL — Lain-lain

UNIVERSITI	TAHUN BANGSA	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977
UNIVERSITI MALAYA	Bumiputera	3033	3738	4151	3847	3987	3525	3484	3698
	China	3875	3892	3762	3286	3609	3228	3042	3329
	India	581	637	585	547	568	448	463	530
	Lain-lain	288	278	250	149	166	112	73	103
	JUMLAH	7777	8545	8748	7829	8330	7313	7062	7660
UNIVERSITI KEBANG- SAAN M'SIA	Bumiputera	187	371	427	490	682	851	1046	3577
	China	4	9	7	18	41	74	42	192
	India	1	3	2	3	13	21	11	109
	Lain-lain	-	1	4	2	2	2	2	10
	JUMLAH	192	384	440	513	738	948	1101	3888
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA	Bumiputera	83	258	481	716	988	1293	1584	1721
	China	129	394	711	1036	1328	1356	1384	1283
	India	33	86	141	157	182	176	192	199
	Lain-lain	5	8	12	15	13	14	12	8
	JUMLAH	250	746	1345	1924	2511	2839	3172	3211
UNIVERSITI PER- TANIAN M'SIA	Bumiputera	489	690	917	1330	1913	2331	2695	2881
	China	74	100	128	218	254	278	283	251
	India	16	14	17	20	36	51	68	82
	Lain-lain	6	15	29	36	1	5	2	4
	JUMLAH	585	819	1091	1604	2204	2665	3048	3218
UNIVERSITI TEKNO- LOGI M'SIA	Bumiputera	498	766	1030	1269	1521	1923	2331	2581
	China	290	191	145	171	174	198	240	266
	India	26	18	11	12	14	13	26	29
	Lain-lain	10	9	8	15	25	13	17	12
	JUMLAH	824	984	1194	1467	1734	2147	2614	2888

LAPURAN KEBAKARAN KOMPLEK CAMPBELL

40. **Dr. Tan Chee Khoon** bertanya kepada Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan apa sebab laporan tentang kebakaran Komplek Campbell belum diumumkan.

Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Tuan Haji Hassan Adli bin Haji Arshad): Laporan terhadap kebakaran Komplek Campbell telah dipertimbangkan oleh Jumaah Menteri pada awal tahun ini dan telah dihantar kepada agensi-agensi yang berkaitan untuk perhatian dan tindakan yang perlu. Buat masa sekarang Kementerian saya sedang menunggu maklumanbalas daripada agensi-agensi ini untuk dikemukakan kembali kepada Jumaah Menteri. Namun demikian satu kenyataan umum telah dikeluarkan pada awal bulan April mengenai laporan tersebut.

KEM TAHANAN BATU GAJAH

41. **Tuan Lim Kit Siang** minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada benar sejak permulaan bulan Mac tahun ini tahanan-tahanan di Kem Tahanan Batu Gajah telah dinafikan kemudahan-kemudahan seperti dibenarkan keluarga mereka melawat mereka sekali setiap minggu dan menulis dua pucuk surat setiap minggu dan lain-lain dan nyatakan mengapa syarat-syarat keras seumpama itu dikenakan.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Sejak 10hb. Mac 1977 Tempat Tahanan Batu Gajah telah diwartakan sebagai Tempat Tahanan Khas dan dengan demikian kemudahan-kemudahan yang boleh dinikmati oleh orang-orang tahanan adalah tertakluk kepada peruntukan-peruntukan dalam Kaedah-kaedah Keselamatan Dalam Negeri (Orang-orang Tahanan) 1960. Adalah tidak benar kemudahan-kemudahan seperti menerima lawatan dari keluarga dan surat-menyurat dinafikan kepada orang-orang tahanan tetapi kemudahan-kemudahan itu diberi mengikut peringkat-peringkat kemajuan pemulihan

mereka. Langkah ini dijalankan sebagai salah satu usaha pemulihan Kerajaan ke atas orang-orang tahanan.

SEKOLAH MENENGAH KEBANGSAAN DI WESTON

42. **Tuan Haji Mohd. Taufek bin Datuk Haji Asneh** minta Menteri Pelajaran menyatakan adakah tawaran (tender) akan dipanggil bagi pembinaan Sekolah-sekolah Menengah di Gadong, Weston, Kota Klias, Menumbok, Limbawang dan Pekan Beaufort pada tahun ini atau tahun 1978.

Tuan Chan Siang Sun: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Sekolah Menengah Kebangsaan di Weston sedang dibina dan dijangka akan siap pada awal tahun 1979. Sekolah Menengah di Beaufort akan dibina sebaik sahaja tapak yang sesuai dapat diperolehi. Bagi lain-lain tempat pembinaan Sekolah Menengah akan dimasukkan ke dalam Rancangan Malaysia Keempat jika pembinaan sekolah-sekolah itu adalah didapati benar-benar perlu.

Oleh demikian, tawaran hanya akan dipanggil sebaik-baik sahaja perkara yang tersebut di atas itu selesai.

PESERTA FELDA/FELCRA

43. **Tuan Loh Fook Yen** minta Menteri Kema-juan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan:—

- (a) komposisi kaum peserta-peserta dalam 59 buah rancangan FELDA dan 16 buah rancangan-rancangan tanah FELCRA yang dibukakan semenjak pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga;
- (b) langkah-langkah yang telah atau akan diambil supaya memenuhi matlamat-matlamat Rancangan Malaysia Ketiga,

iaitu memberi lebih banyak peluang-peluang kepada orang bukan Melayu menyertai rancangan-rancangan tanah awam, dan

- (c) qota bagi pengambilan bukan Melayu supaya menjamin bahawa sasaran atas pertanian dan perkembangan tanah seperti yang dinyatakan dalam Rancangan Malaysia Ketiga bagi bukan Melayu akan dicapai dan peratus atau kadar berdasarkan atas komposisi kaum.

Datuk Haji Mohd. Asri bin Haji Muda: Semenjak pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga, FELDA telah membuka sejumlah 43 buah (bukan 59) rancangan, sementara FELCRA pula telah membuka sebanyak 16 buah rancangan kesemuanya. Semua rancangan-rancangan ini masih belum menerima peneroka lagi kerana masih lagi dalam peringkat awal pembangunan. Oleh itu maklumat mengenai komposisi kaum tidak dapat diberikan.

Mengenai pemberian lebih banyak peluang-peluang dan juga qota pengambilan peserta bukan Melayu di rancangan-rancangan tanah awam, perkara ini telahpun dijelaskan di dalam Dewan yang mulia ini oleh Perdana Menteri Malaysia pada 29.3.77 dan oleh Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah pada 30.3.77. Oleh itu, tidaklah perlu saya menambah apa-apa lagi untuk menjawab soalan-soalan ini.

SYARIKAT INSURAN

44. Tengku Zaid bin Tengku Ahmad minta Menteri Kewangan menyatakan samada beliau sedar bahawa badan-badan berkanun dan Jabatan-jabatan Kerajaan menggunakan insuran-insuran dari luar negeri dan peluang yang sama tidak dibenarkan kepada broker insuran-insuran tempatan. Walhal ada terdapat broker insuran-insuran tempatan yang berkelayakan dan berpengalaman setaraf dengan insuran-insuran luar negeri.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah): Saya tidak sedar yang Jabatan-jabatan Kerajaan dan badan-badan berkanun mengambil polisi insuran daripada syarikat-syarikat insuran luar negeri. Sebagai satu perkara dasar, Jabatan-jabatan Kerajaan biasanya menanggung insuran mereka sendiri. Mengenai badan-badan berkanun sekiranya benar bahawa mereka menggunakan penginsuran luar negeri maka ini adalah bertentangan dengan dasar Kerajaan sebab badan-badan berkanun telahpun di arah melalui Surat Pekeliling bertarikh 3hb. Mei, 1973 supaya menempatkan keperluan insuran mereka dengan syarikat-syarikat dalam negeri sekiranya syarikat-syarikat itu memberikan sebut-harga yang kompetatif dan mampu memberikan perkhidmatan yang diperlukan, kecuali syarikat-syarikat tempatan tidak dapat memberikan kepada mereka perkhidmatan yang baik dengan kadar-kadar yang kompetatif.

Kerajaan juga berpendapat jika Jabatan-jabatan Kerajaan dan badan-badan berkanun ingin mendapatkan khidmat broker insuran, maka mereka ini seboleh-bolehnya hendaklah menggunakan broker tempatan.

Sekiranya Ahli Yang Berhormat mempunyai maklumat di mana badan-badan berkanun tidak menggunakan kemudahan penginsuran tempatan maka Ahli Yang Berhormat bolehlah memberi maklumat tersebut kepada saya supaya tindakan yang sewajarnya akan dapat diambil.

PINJAMAN LUAR NEGERI

45. Tengku Zaid bin Tengku Ahmad minta Menteri Kewangan menyatakan jumlah pinjaman luar negeri yang dibuat oleh Kerajaan Malaysia semenjak 10 tahun yang lalu. Dan dapatkah Kerajaan membayarnya tanpa membebankan rakyat yang harap berikan butir-butir di atas pinjaman yang berkenaan itu.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Jumlah pinjaman luar negeri yang diperolehi oleh Kerajaan Malaysia semenjak 10 tahun yang lalu

(1967 — 1977) ialah \$5,669.4 juta. Kerajaan akan dapat membayar balik pinjaman-pinjaman ini daripada Kumpulan Wang Negara tanpa memberatkan rakyat. Wang pinjaman ini dibelanjakan untuk tujuan pembangunan yang boleh meningkatkan kemajuan ekonomi negara kita. Dengan perkembangan ekonomi negara kita, Kerajaan akan mendapat hasil yang lumayan dan dengan jalan ini dapat membayar balik hutang itu.

Butir-butir pinjaman tersebut adalah seperti berikut:—

Pinjaman-pinjaman luar negeri adalah diperolehi daripada:—

1. Bank Dunia	\$1,216.25
2. Bank Pembangunan Asia	687.80
3. Antara Kerajaan (Bilaterals)	1,607.62
Jepun	\$720.05
Arab Saudi	204.12
Jerman Barat	111.39
Amerika Syarikat	174.33
Sweden	109.08
United Kingdom	90.04
Kanada	73.74
Kuwait	66.58
Perancis	25.39
Denmark	12.93
Korea	8.95
Australia	6.40
Austria	2.60
Belanda	2.02
	\$1,607.62 juta
4. Pinjaman Pasaran (Market Loans)	
	\$2,175.75
	\$5,669.42 juta

Kadar faedah yang dikenakan ke atas pinjaman-pinjaman itu ialah antara 3% hingga 9% setahun dan tempuh pinjaman adalah antara 5 hingga 30 tahun.

KAD PENGENALAN — KESILAPAN EJAAN

46. Tuan Ngan Siong Hing minta Menteri Hal

Ehwal Dalam Negeri menyatakan:

- (a) samada beliau sedar bahawa banyak masaalah-masaalah kewarganegaraan adalah disebabkan kecuaiannya pegawai-pegawai Kerajaan seperti nama-nama yang mereka salah eja atau nama-nama yang mereka tulis tidak terang;
- (b) samada Kementerian beliau akan mengeluarkan arahan-arahan kepada jabatan-jabatan di bawah kawalannya supaya lebih berhati-hati dengan warganegara-warganegara berpela-jaran Melayu tetapi bukan Inggeris kerana mereka kadangkala tidak sedar kesilapan-kesilapan di dalam kad pengenalan atau warganegara mereka kecuali apabila mereka memohon untuk mendapatkan paspot-pasport antarabangsa;
- (c) samada Kementerian beliau akan menimbang memudahkan peraturan-peraturan permohonan menjadi warga-negara; dan
- (d) samada Kementerian beliau akan menimbang melonggarkan ujian bahasa dalam hal-hal dalam mana pihak Kerajaan telah berpuashati bahawa pemohon-pemohon itu buta huruf, mengikut perkataan yang sebenarnya, atau kiranya bukan buta huruf, tidak boleh bertutur dalam Bahasa Melayu yang mudah yang bukan kerana kesalahan mereka sendiri.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie:

- (a) Tidak benar, kerana butir-butir yang tercatat pada Sijil Kewarganegaraan seseorang itu adalah berdasarkan butir-butir yang telah diisi oleh orang tersebut dalam borang permohonan kewarganegaraannya yang mana ia sendiri telah mengakunya sebagai betul dan benar.
- (b) Tidak perlu, kerana di tiap-tiap pejabat ada pegawai-pegawai yang mahir dalam bahasa-bahasa tertentu untuk

menjawab kehendak-kehendak borang-borang daripada si pemohon.

- (c) Kementerian ini tidak bercadang melonggarkan atau memudahkan lagi peraturan-peraturan permohonan untuk menjadi Warganegara kerana syarat-syarat tersebut adalah dikehendaki oleh Perlembagaan.
- (d) Kementerian ini tidak bercadang melonggarkan Ujian Bahasa yang dikenakan ke atas pemohon-pemohon kerana Ujian Bahasa yang diadakan sekarang adalah sesuai serta mudah dan jika direndahkan lagi mutunya maka ujian itu tidak lagi bermakna.

DIPLOMA PENDIDIKAN

47. Tuan Oh Keng Seng minta Menteri Pelajaran menyatakan bilangan orang yang dipilih dan dibenarkan mengikuti pengajian kursus Diploma Pendidikan di Universiti Malaya bagi tahun 1974, 1975, 1976 dan 1977. Dan memandang kepada kekurangan guru-guru layak yang rumit, samada terdapat apa-apa rancangan untuk meluaskan dan mengambil lebih ramai orang untuk mengikuti kursus tersebut.

Tuan Chan Siang Sun: Bilangan penuntut yang diambil untuk mengikuti kursus Diploma Pendidikan di Universiti Malaya sebagaimana dikehendaki ialah seperti berikut:—

1974	—	609 orang
1975	—	588 orang
1976	—	707 orang
1977	—	930 orang

Buat masa ini belum ada rancangan untuk meluas dan mengambil lebih ramai penuntut ke Fakulti tersebut. Ini adalah disebabkan tiap-tiap Universiti di masa ini ada mempunyai program masing-masing untuk mengeluarkan guru-guru yang berkelayakan. Universiti Kebangsaan Malaysia juga telah mengeluarkan guru-guru siswazah dengan diploma pendidikan, Universiti Sains Malaysia pula ada mengeluarkan guru-guru sains

dengan menyediakan Kursus Sains dan Pendidikan kepada pelajar-pelajarnya. Di samping itu pula Universiti Pertanian Malaysia dan Universiti Teknologi Malaysia telah melaksanakan program Diploma Sains dengan Pendidikan.

PEKERJA-PEKERJA BANK

48. Tuan Azharul Abidin bin Haji Abd. Rahim minta Menteri Kewangan menyatakan berapa ramaikah pekerja-pekerja Bank di negara ini mengikut kaum dan menyatakan secara kategori mengikut kaum bilangan jawatan pegawai, jurukira, kerani, buruh dan jaga.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Jumlah semua pekerja-pekerja bank sehingga akhir Jun, 1977 ialah seramai 16,933 orang. Jumlah mengikut kaum adalah seperti berikut:—

Bumiputra	—	6,367 orang
China	—	8,750 orang
India	—	1,569 orang
Lain-lain	—	247 orang

Kategori pekerja-pekerja ini mengikut kaum dibahagikan seperti berikut:—

	Bumi-putra	China	India	Lain-lain	Jumlah
(i) Pegawai Pengurusan Kauman	42	199	26	52	319
(ii) Pegawai Penyelia	1125	2605	224	38	3992
(iii) Pegawai Kerani	3004	4784	596	84	8468
(iv) Pegawai Bukan Kerani	568	793	99	21	1481
(v) Buruh Kasar	1604	261	600	52	2517
(vi) Lain-lain pekerja	24	108	24	—	156
JUMLAH	6367	8750	1569	247	16,933

RUMAH KOS RENDAH

49. Tuan Haji Ahmad bin Haji Ithnin minta Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan menyatakan samada beliau sedar

pembinaan rumah-rumah murah yang dibina oleh Kerajaan-kerajaan Negeri bersama-sama dengan pihak swasta tidak memberi keuntungan kepada orang ramai dalam jangka panjang memandangkan bahawa rumah-rumah yang dibina itu dikira mahal dan tidak boleh tahan lama dan jika sedar apakah langkah-langkah yang patut dibuat bagi mengatasi masalah ini.

Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan (Datuk Michael Chen Wing Sum): Soalan Ahli Yang Berhormat adalah terlalu umum kerana tidak menjelaskan apakah sebenarnya yang dimaksudkan dengan rumah-rumah murah yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat itu. Perlu saya huraikan di sini bahawa Kementerian saya menggunakan dua istilah yang berbeza untuk mengelakkan salah faham, iaitu rumah kos rendah (atau low cost house) untuk projek perumahan awam dan rumah harga rendah (atau low priced house) yang dibina oleh pihak swasta sendiri atau berusahasama dengan agensi-agensi Kerajaan. Perbezaan di antara keduanya ialah manakala rumah kos rendah yang dibina oleh Kerajaan tidak mengandungi keuntungan (malahan ada subsidi), yang lagi satu itu ada mengandungi faktor untung dalam harganya, yang demikian "harga rendah". Istilah "harga murah" tidak digunakan kerana ianya mengelirukan. Sekiranya Ahli Yang Berhormat itu memaksudkan rumah kos rendah sebagaimana yang ditakrifkan oleh Kementerian saya, maka suka saya menyatakan di sini bahawa belum ada usahasama yang telah dijalankan oleh Kerajaan Negeri dengan pihak swasta bagi membina rumah-rumah seumpama itu.

Setakat ini ada hanyalah satu projek perintis perumahan kos rendah di kawasan Cheras yang telah dilaksanakan secara kerjasama di antara Dewan Bandaraya dan Persatuan Pemaju-Pemaju Perumahan Malaysia (HDA). Projek ini telah dibiayai oleh pinjaman dari Kerajaan Pusat melalui Kementerian saya. Kos pembinaan seunit rumah tersebut tidak dianggap tinggi, cuma dalam lingkungan

\$5,000/- sahaja. Projek ini baru sahaja siap dan telah diduduki secara diberisewa kepada penghuni-penghuninya sejak beberapa bulan yang lalu. Saya berpendapat pada peringkat ini adalah terlalu awal untuk menentukan samada projek ini akan menguntungkan orang ramai atau samada akan tahan lama atau sebaliknya.

Lain-lain projek yang dijalankan secara usahasama antara agensi-agensi Kerajaan dengan pihak swasta adalah berbeza dari projek-projek perumahan awam kos rendah untuk golongan berpendapatan rendah yang dilaksanakan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri serta Dewan Bandaraya. Projek-projek mereka itu adalah menurut konsep "commercial housing" atau perniagaan perumahan dan ada sebahagiannya yang dianggap murah dari segi harga pasaran terbuka kerana faktor keuntungannya telah dikurangkan ke paras minima. Harga rumah-rumah hasil dari usahasama seperti ini tentulah tidak dapat serendah rumah-rumah awam kos rendah yang saya sebutkan tadi. Walau bagaimanapun, rumah-rumah hasil dari usahasama ini ada memberi faedah kepada segolongan rakyat, terutama sekali mereka yang tidak layak untuk mendapat rumah awam kos rendah dan tidak mampu pula untuk membeli rumah-rumah yang dimajukan sendiri oleh pihak pemaju-pemaju perumahan swasta yang lazimnya berharga tinggi. Rumah-rumah hasil dari usahasama ini adalah lazimnya terdiri dari jenis tetap (permanent in nature), sebab itu kemungkinan ianya tidak tahan lama, sebagaimana yang didakwa oleh Ahli Yang Berhormat itu, tidak harus timbul.

LIM ENG WAH — KES KEMATIAN

50. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan hasil siasatan Polis ke dalam kes seorang ahli perniagaan Lim Eng Wah, 48, yang didapati mati kerana cedera akibat satu tembakan di kediaman Menteri Besar Negeri Sembilan pada 8hb Mac tahun ini dan beri sebab-sebab

mengapa berlakunya kelambatan dalam menyiapkan siasatan tersebut.

Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie: Pihak Polis telahpun selesai menjalankan siasatan mengenai kes kematian Encik Lim Eng Wah. Perkara ini telahpun dirujuk kepada Jabatan Peguam Negara untuk tindakan selanjutnya.

SEKOLAH VOKESYENAL

51. Dr. Chen Man Hin minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan samada satu kajian serius tentang keperluan tenaga rakyat di negara kita telah dibuat dan jika ya, mengapakah terdapat terlalu kurang sekolah-sekolah atau kolej-kolej vokesyenal dan mengapa tidak terdapat perkhidmatan penasihat pekerjaan (career counselling services) di sekolah-sekolah untuk membimbing murid-murid yang akan tamat persekolahan tentang pekerjaan yang mereka harus mengambil dan juga sebagai mengelakkan kerugian bakat tenaga rakyat.

Datuk Lee San Choon: Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa pada tahun 1973 satu kajian tenaga kerja telah dibuat iaitu usahasama beberapa Jabatan yang diketuai oleh Unit Perancang Ekonomi, telah menghasilkan satu keputusan yang amat cemerlang dan perancangan Rancangan Malaysia ketiga juga adalah diasaskan kepada hasil-hasil dari kajian tersebut.

Mengenai bahagian kedua soalan Ahli Yang Berhormat ini pada masa ini ada terdapat 23 buah sekolah-sekolah menengah vokesyenal, 9 buah sekolah-sekolah menengah teknik dan 2 buah politeknik di Malaysia Barat untuk melatih dan mengeluarkan pekerja-pekerja mahir dan separuh mahir untuk menampung keperluan tenaga rakyat. Dua buah sekolah menengah vokesyenal sedang dibina manakala empat buah lagi sedang dirancang di bawah kelolaan Kementerian Pelajaran. Di samping ini ada juga institut-institut latihan

perindustrian dan perantisan seperti:—

- (i) Institut Latihan Perindustrian (ITI) Kuala Lumpur dan Prai — di bawah bidang kuasa Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat;
- (ii) Institut Kemahiran MARA, Kuala Lumpur dan Johor Bahru — di bawah pentadbiran MARA; dan
- (iii) Pusat Latihan Belia Dusun Tua — di bawah bidang kuasa Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan.

Tiap-tiap sekolah vokesyenal dan teknik di negara ini mempunyai sekurang-kurang satu atau dua guru panduan dari Kerjanya untuk memberi perkhidmatan penasihat pekerjaan kepada penuntut-penuntutnya. Dikebanyakan sekolah-sekolah ini juga terdapat kelab-kelab atau Persatuan-persatuan Panduan Kerjaya (Career guidance society).

Di samping itu semua sekolah menengah mengadakan Perkhidmatan Panduan Kerjaya dan dengan itu murid-murid adalah diberi bimbingan berkaitan dengan:—

- (i) peluang-peluang pelajaran/latihan/pekerjaan
- (ii) mengenali minat, kebolehan dan bakat murid-murid
- (iii) pengedaran maklumat mengenai pekerjaan
- (iv) cara-cara untuk memohon sesuatu pekerjaan
- (v) peluang untuk berdikari serta maklumat mengenai kemudahan kredit untuk membolehkan belia menjadi majikan sendiri.

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG DADAH BERBAHAYA (PINDAAN) (NO. 2)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi meminda Ordinan Dadah Berbahaya

1952; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Pertanian; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG TRIBUNAL PERKHIDMATAN AWAM

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

3.36 ptg.

Perdana Menteri (Datuk Hussein bin Onn): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin membentangkan satu Rang Undang-undang yang bergelar "suatu Akta bagi menubuhkan suatu badan untuk menyiasat dan menyelesaikan anomali-anomali berkenaan dengan saraan dan had-had serta syarat-syarat perkhidmatan dalam perkhidmatan awam."

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini, jentera perundingan mengenai tanggagaji dan syarat-syarat perkhidmatan yang terdapat dalam perkhidmatan awam yang ada sekarang ini telah dilancarkan dari sejak tahun 1973 bagi menggantikan Majlis Whitley. Majlis Perundingan sekarang ini adalah dibahagikan kepada tiga bahagian (peringkat) iaitu Majlis Bersama Kebangsaan, Majlis Bagi Gaji dan syarat-syarat perkhidmatan, dan Majlis-majlis Bersama Jabatan. Tiap-tiap peringkat Majlis ini mempunyai fungsi yang berasingan. Tujuan badan-badan ini adalah untuk mengujudkan suatu suasana perhubungan perusahaan yang aman dalam perkhidmatan awam supaya jentera Kerajaan dapat berjalan dengan lebih lancar untuk mencapai pembangunan ekonomi dan sosial negara. Adalah diakui bahawa dari sejak ianya diwujudkan jentera perundingan tersebut telah dapat menyelesaikan banyak masalah terutama berhubung dengan perkara-perkara bersabit dengan anomali-anomali yang terbit dari perlaksanaan Lapuran-lapuran Suffian, Aziz dan Harun. Ini telah

dapat dilakukan melalui perundingan-perundingan samada dengan pihak Pekerja ataupun dengan Kesatuan-kesatuan Sekerja yang mewakili golongan-golongan pekerja yang tertentu. Tetapi di samping kejayaan-kejayaan dicapai, memanglah tidak dapat dinafikan, bahawa jentera perundingan yang telah ditubuhkan bagi menggantikan Majlis Whitley itu, telah menghadapi beberapa masalah dan kelemahan tersendiri. Kelemahan-kelemahan ini jika tidak diatasi sudah tentu akan menimbulkan keadaan yang bertenangan dengan tujuan ianya ditubuhkan.

Satu daripada kelemahan-kelemahan ini ialah keputusan-keputusan yang telah dicapai dalam perundingan tidak mengikat mana-mana pihak, samada pihak Pekerja ataupun pihak Kerajaan. Ini bermakna jika pihak Pekerja tidak mematuhi persetujuan yang dicapai, maka persetujuan yang telah diperolehi itu tidak mendatangkan sebarang hasil. Ini pernah dan kerap dilakukan oleh Kesatuan-kesatuan Sekerja dan akibatnya ia telah melumpuhkan jentera perundingan yang ada ini. Didapati juga adalah menjadi amalan yang biasa bagi pihak Kesatuan membangkitkan semula perkara-perkara yang telahpun mencapai penyelesaian dimeja perundingan. Dengan hal yang demikian pihak Kerajaan sentiasa ditimbuni oleh tuntutan-tuntutan Kesatuan Sekerja yang tidak putus-putus yang boleh mencerminkan seolah-olah penyelesaian tidak pernah dapat dicapai.

Tuan Yang di-Pertua, masalah yang amat serius, yang dihadapi oleh jentera perundingan tersebut ialah, pihak Kesatuan Sekerja lazimnya, tidak menerima keputusan-keputusan perundingan, melainkan jika keputusan-keputusan itu memenuhi seluruh tuntutan yang dibuat oleh mereka. Malah apabila tuntutan telah mendapat penyelesaian, pihak Kesatuan Sekerja akan menggunakan keputusan-keputusan tersebut, untuk membuat tuntutan baru dengan alasan untuk menyelesaikan anomali. Selain daripada itu, terdapat juga tuntutan yang melibatkan relativiti tanggagaji yang terdapat dalam perkhidmatan

Kerajaan. Di mana tuntutan telah diselesaikan, dan satu tawaran "package deal" dibuat dan kemudiannya diterima oleh Kesatuan Sekerja sebagai penyelesaian tuntutan itu, pihak Kesatuan kadangkalanya membangkitkan semula tuntutan-tuntutan yang telah ditolak melalui "package deal" itu tadi.

Tuan Yang di-Pertua, selain dari itu kelemahan jentera perundingan timbul kerana tidak adanya satu badan yang boleh menyelesaikan kebuntuan dari sesuatu perundingan. Banyak lagi kelemahan-kelemahan yang lain. Satu perkara yang nyata, akibat kelemahan ini, maka wujudlah satu keadaan perhubungan perusahaan yang tidak memuaskan dalam sektor awam. Kerajaan kerap kali menghadapi ugutan-ugutan tindakan perusahaan dari Kesatuan-kesatuan Sekerja dalam perkhidmatan awam dan kerap kali juga ugutan-ugutan ini bukanlah merupakan ugutan-ugutan kosong semata-mata. Kesatuan-kesatuan Sekerja telah melancarkan piket, mogok, bekerja mengikut peraturan dan lain-lain tindakan perusahaan. Keadaan ini menjadi semakin buruk pada akhir tahun 1976 dan awal tahun 1977 apabila negara diancam dengan tindakan perusahaan dari sebilangan besar pekerja-pekerja dalam sektor awam.

Tuan Yang di-Pertua, tidak payahlah saya gambarkan kepada Dewan ini akan akibat buruk yang akan berlaku sekiranya ugutan-ugutan ini terus dijalankan oleh Kesatuan-kesatuan Sekerja. Kalau satu atau dua sahaja Kesatuan yang mewakili pekerja-pekerja dari perkhidmatan penting menjalankan tindakan perusahaan sudah cukup untuk menimbulkan keadaan yang akan mengancam ekonomi negara. Apa yang lebih dibimbangkan ialah musuh-musuh negara akan menggunakan keadaan yang buruk ini untuk mencapai muslihat jahat mereka. Malah adalah tidak keterlaluan jika saya katakan ugutan-ugutan hendak mengambil tindakan perusahaan sahaja sudah cukup bagi menimbulkan suasana yang keruh, terutamanya dalam usaha kita hendak menggalakkan pelaburan modal asing ke negara ini. Jika keadaan ini berlaku maka perlak-

sanaan Dasar Ekonomi Baru bagi membasmi kemiskinan dengan tidak mengira kaum dan menyusun semula masyarakat, serta pelaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga, akan terjejas.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memandang berat akan ancaman-ancaman ini. Oleh yang demikian Kerajaan telahpun menimbangkan satu cara yang paling sesuai dan berpatutan bagi mengatasi masalah ini. Sebenarnya masalah ini telahpun diambil perhatian oleh Jawatankuasa Kabinet yang ditubuhkan untuk mengkaji perakuan Lapuran Suruhanjaya Di Raja Ibrahim Ali mengenai tanggungaji dan syarat-syarat perkhidmatan pekerja-pekerja dalam perkhidmatan awam. Lapuran Jawatankuasa Kabinet itu, telah diterima oleh Dewan ini dalam Persidangan khasnya pada 26hb hingga 27hb Januari tahun ini. Dalam Lapurannya Jawatankuasa Kabinet itu telah mengambil perhatian bahawa masih banyak terdapat kepincangan-kepincangan yang timbul dari pelaksanaan Lapuran Suffian, Aziz dan Harun yang masih belum diselesaikan.

Walaupun perundingan-perundingan telah diadakan dari masa ke semasa dengan pihak-pihak pekerja dan pihak Kesatuan, kepincangan-kepincangan ini masih menjadi bahan perjuangan pihak Kesatuan. Selain daripada itu Lapuran Jawatankuasa Kabinet sendiri diakui mempunyai kepincangan-kepincangan. Ini memang tidak dapat dielakkan kerana bidang kajian yang dibuat oleh Jawatankuasa Kabinet itu sangat luas dan melibatkan lebih setengah juta pekerja dan masa yang ada pada jawatankuasa Kabinet untuk membuat kajian adalah sangat singkat. Memandangkan masalah-masalah itu Jawatankuasa Kabinet dalam Lapurannya telah memperakukan supaya Kerajaan menubuhkan sebuah badan bebas bagi menyelesaikan semua tuntutan-tuntutan mengenai kepincangan.

Perakuan Jawatankuasa Kabinet telah pun dikaji dengan mendalam dan setelah diadakan penelitian dan kajian pihak Kerajaan berpendapat badan itu hendaklah ditubuhkan melalui

undang-undang. Badan yang akan ditubuhkan itu ialah sebuah badan bebas yang akan bertanggungjawab bagi menimbang dan menyelesaikan semua tuntutan-tuntutan anomali mengenai tanggagaji dan syarat-syarat perkhidmatan pekerja-pekerja dalam perkhidmatan awam.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidaklah bercadang hendak membentangkan butir-butir Rang Undang-undang ini satu persatunya kerana saya percaya Ahli-ahli Yang Berhormat semua telahpun menerima dan mengkaji Rang Undang-undang ini serta faham akan tujuan dan maksud serta isi kandungannya. Walau bagaimanapun saya suka lah memberitahu Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa saya akan mengemukakan sedikit pindaan kecil kepada Rang Undang-undang ini semasa ianya dibahaskan di peringkat Jawatankuasa kelak.

Saya ingin menekankan tentang beberapa perkara yang terkandung dalam Rang Undang-undang ini. Pertamanya, perlu saya tegaskan di sini bahawa penubuhan badan bebas seperti yang terkandung dalam Rang Undang-undang yang dibentangkan ini tidaklah bertujuan untuk menyekat kegiatan Kesatuan Sekerja dan amalan "collective bargaining" yang terdapat dalam perkhidmatan awam. Malah seperti yang dapat dilihat dalam Rang Undang-undang itu "collective bargaining" akan terus diamalkan. Tetapi apa yang dikehendaki ialah cara-cara untuk menyelesaikan tuntutan-tuntutan hendaklah dengan cara-cara yang akan mengujudkan satu keadaan perhubungan perusahaan yang menggalakkan. Tujuan Kerajaan untuk menyelesaikan masalah-masalah kepincangan dalam tanggagaji dan syarat-syarat perkhidmatan pekerja-pekerja dalam perkhidmatan awam jelas terlihat dalam Rang Undang-undang ini. Ada peruntukan bagi membolehkan kesemua Kesatuan Sekerja samada kecil atau besar atau orang-orang perseorangan mengemukakan tuntutan-tuntutan bagi mendapat penyelesaian.

Adalah jelas daripada Rang Undang-undang ini bahawa Ahli-ahli Tribunal yang akan ditubuhkan itu adalah ahli-ahli bebas dan keputusan Tribunal itu mestilah dipatuhi bukan sahaja oleh pihak Kesatuan Sekerja tetapi juga oleh Kerajaan. Ahli-ahli yang akan menganggotai Tribunal itu akan dipilih dari mereka yang berkeelayakan dan perlantikan mereka adalah dibuat oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Ini adalah bertujuan untuk menjadikan Tribunal itu betul-betul bebas dan tidak dipengaruhi oleh mana-mana pihak.

Tuan Yang di-Pertua, dengan penubuhan Tribunal Perkhidmatan Awam ini semua tuntutan mengenai anomali pada mulanya akan dirundingkan di antara pihak Kerajaan dengan pemimpin-pemimpin Kesatuan Sekerja atau Persatuan-persatuan Kakitangan yang berkenaan, di mana tuntutan-tuntutan tersebut dirasakan menasabah maka persetujuan akan dicapai di peringkat perundingan dan anomali tersebut akan diperbetulkan. Walau bagaimanapun jika terdapat pertelingkahan pendapat di antara kedua belah pihak kepincangan tersebut akan dirujuk kepada Tribunal Perkhidmatan Awam. Tribunal ini akan mempunyai kuasa yang penuh untuk menimbangkan anomali-anomali yang tidak dapat diselesaikan pada peringkat perundingan. Tribunal juga adalah berkuasa untuk mendapatkan keterangan-keterangan mengenai tuntutan tersebut dan membuat keputusan terhadapnya. Perkara yang paling penting ialah bahawa keputusan yang diambil oleh Tribunal itu mestilah dipatuhi oleh kedua-dua belah pihak.

Tuan Yang di-Pertua, saya percaya peruntukan dalam Rang Undang-undang ini yang akan menarik perhatian Ahli-ahli Dewan ini bahawa dalam masa perundingan di antara Pihak Kerajaan dengan pihak Kesatuan-Kesatuan Sekerja dan juga dalam masa Tribunal menjalankan tugas-tugasnya, maka Kesatuan Sekerja tidak boleh mengambil tindakan perusahaan. Ini bukanlah perkara baru kerana mengikut amalan pada masa sekarang,

memang dalam masa perundingan, Kesatuan Sekerja tidak dibenarkan mengambil tindakan perusahaan. Sebabnya tentulah amat mustahak iaitu dalam masa perundingan dan dalam masa Tribunal menjalankan tugas-tugasnya maka suasana hendaklah tenang supaya semua pihak dapat menjalankan tugas dalam keadaan yang tidak terancam. Dan lagi tindakan perusahaan tidaklah boleh diambil selepas penyelesaian telah diperbuat.

Tetapi harus juga saya sebutkan di sini bahawa Kerajaan tidaklah berniat hendak menghalang ahli-ahli Kesatuan Sekerja mengadakan perbincangan-perbincangan dalam masa perundingan dengan pegawai-pegawai ataupun dalam masa Tribunal menjalankan tugas-tugasnya.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan ini, setakat ini pihak Jabatan Perkhidmatan Awam telah menerima lebih daripada 500 memoranda bersabit dengan pelaksanaan Lapuran Jawatankuasa Kabinet. Di samping itu masih terdapat lagi beberapa kepincangan yang timbul dari pelaksanaan Lapuran Aziz, Harun dan Suffian yang belum mendapat penyelesaian. Dengan wujudnya Tribunal itu, satu jentera yang adil dan berpatutan akan dapat digunakan bagi menyelesaikan anomali-anomali supaya ketegangan-ketegangan tidak lagi berlaku dalam perhubungan awam.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Datuk Lee San Choon: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mempergunakan Mesyuarat*)

3.58 ptg.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Datuk Lee San Choon): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong usul Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang telahpun menjelaskan dengan panjang lebarnya latar-belakang serta tujuan-tujuan dan butir-butir

yang mustahak dan betapa perlunya dibentangkan Usul bertajuk Rang Undang-undang Tribunal Perkhidmatan Awam di Dewan yang mulia ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat sudah tentu sedia maklum dari beberapa kenyataan yang disiarkan dalam akhbar-akhbar tempatan baru-baru ini ada beberapa ugutan untuk mengambil tindakan perusahaan termasuk mogok dan juga piketing telah dijalankan oleh Kesatuan Sekerja dalam perkhidmatan awam termasuk kerja berlambat-lambat oleh satu badan berkanun atas pelaksanaan perakuan-perakuan suruhanjaya gaji dan Lapuran Jawatankuasa Kabinet mengenai gaji dan syarat-syarat pekerjaan. Tindakan perusahaan dan juga piketing yang dilakukan ini adalah merosakkan imej Negara kita, iklim pelaburan dan malahan negara keseluruhannya. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedar bahawa tindakan-tindakan perusahaan dan piket ini berlaku kerana tuduhan Kesatuan bahawa anomali berlaku dalam pelaksanaan Lapuran Jawatankuasa Kabinet itu.

Tuan Yang di-Pertua, pekerja-pekerja di sektor awam telah mengancam Kerajaan dengan kekuatan bersama mereka dan telah berlaku kejadian tindakan perusahaan, kesemua atas apa yang mereka katakan sebagai anomalies berbangkit daripada Lapuran Jawatankuasa Kabinet. Persoalan yang ingin saya kemukakan di Dewan yang mulia ini ialah, "Adakah suasana di dalam sektor awam begitu mendesak sekali, atau adakah rungutan-rungutan itu begitu berat sekali sehinggakan kakitangan Kerajaan dan pertubuhan-pertubuhan mereka mengambil tindakan yang begitu melampau?" Ingin saya meminta Ahli-ahli Yang Berhormat yang ada di Dewan ini pada hari ini mengambil perhatian secara am kepada aspek-aspek pekerjaan yang lebih penting dan kemudian mengambil keputusan sendiri samada ugutan dan ancaman oleh pekerja-pekerja dan kesatuan-kesatuan sekerja di dalam sektor awam adalah kena pada tempatnya. Kakitangan-kakitangan sektor awam merupakan lebih kurang 12.5% daripada jumlah

tenaga kerja di negara ini dan aspek penting di dalam pekerjaan ialah jaminan di dalam pekerjaan. Tidak ada kakitangan Kerajaan, yang sebahagian besarnya adalah di dalam perkhidmatan tetap yang perlu merasa bimbang di atas jawatan mereka. Walau bagaimanapun, di dalam sektor swasta, pemberhentian dan pengenejian kerja merupakan masalah besar yang dihadapi oleh Kementerian saya.

Sebagai contoh, pada tahun 1974, lebih kurang 6,807 pekerja-pekerja telah diketepikan; sementara dalam tahun 1975, 3,809 pekerja telah menemui nasib yang sama. Pada tahun lepas 4,002 pekerja telah diberhentikan. Sekali lagi, lebih kurang 45% daripada jumlah pertikaian perusahaan yang berlaku di Negara ini adalah mempunyai hubungan dengan pembuangan kerja dan kesemuanya berlaku di dalam sektor swasta. Sementara itu, pekerja-pekerja di sektor awam pula tidak menghadapi masalah-masalah tersebut. Kakitangan awam adalah begitu dijauhi dan dilindungi daripada keburukan-keburukan yang mengancam pekerja. Secara amnya, tidak ada sebab-sebab yang sebenarnya bagi mereka mengambil tindakan yang begitu melampau seperti "go-slow" dan kerja mengikut peraturan. Gaji dan elaun-elaun kakitangan awam tidaklah begitu rendah sekali. Malahan, perbelanjaan membayar gaji kakitangan-kakitangan Kerajaan adalah agak tinggi bagi sebuah Negara yang sedang membangun seperti Malaysia. Di dalam tempuh persaraan juga kakitangan-kakitangan boleh mengharapkan satu kehidupan yang agak selesa. Pada hakikatnya syarat-syarat pekerjaan yang dinikmati oleh 12.5 peratus daripada tenaga kerja kita ini adalah menjadi sumber iri hati tenaga kerja di sektor lain. Dengan tidak mengira perkara-perkara ini, Kerajaan sekarang menghadapi ancaman tindakan perusahaan dan lain-lain ugutan oleh pekerja-pekerjanya dan kesatuan-kesatuan sekerja mereka. Di dalam keadaan ini, saya rasa tidak menasabah sekali bagi mereka untuk mengambil sikap yang menentang ini. Rang Undang-undang ini mencari

jalan bagi meletakkan suasana dan kedudukan yang timbul kepada satu salurannya yang betul dan juga membekalkan cara-cara dan langkah untuk menyelesaikannya.

Tuan Yang di-Pertua, tindakan Kerajaan membentangkan Rang Undang-undang ini ialah semata-mata untuk kebahagiaan rakyat dan kepentingan Negara keseluruhannya termasuk ahli-ahli Kesatuan Sekerja itu sendiri. Kerajaan tidak membuat apa-apa tekanan kepada kakitangannya dan apa-apa anomali yang dikemukakan oleh kakitangannya, Kerajaan akan bersedia menerima dan menyelesaikannya; Kerajaan tidak mencari keuntungan sebagai sektor swasta. Ia cuma mahu rakyat senang dan bahagia. Maka oleh itu apa-apa tindakan perusahaan dan mogok tidaklah sama sekali wajar dilakukan oleh Kesatuan Sekerja dan dalam Rang Undang-Undang ini perusahaan dan mogok akan diharamkan dari berlaku.

Oleh kerana keadaan ini, Kerajaan perlu menubuhkan satu jentera iaitu Tribunal untuk menyelesaikan sesuatu anomali dalam perakuan mana-mana suruhanjaya gaji termasuk Lapuran Jawatankuasa Kabinet ini dengan cara yang adil dan saksama supaya mententeramkan perhubungan di antara Kerajaan dan kakitangannya dan mana-mana anomali boleh dapat diselesaikan dengan cara yang teratur.

Jika jentera ini tidak ditubuhkan maka tidaklah perlu bagi saya menyatakan kepada Yang Berhormat sekalian akibat suasana yang tidak baik yang akan berterusan berlaku di Negara kita kerana ini kita semua adalah sedar dan mengetahui perkara ini.

Ketika saya menyokong Usul Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di Dewan yang mulia ini atas Lapuran Jawatankuasa Kabinet pada 26.1.77 dahulu saya telah juga menyatakan bahawa oleh kerana Lapuran itu mengandungi berbagai-bagai perakuan perkhidmatan yang bersangkutan, tentulah terdapat beberapa anomali di dalam perlaksanaannya

dan Kerajaan akan bersedia untuk menimbangkan perkara ini dan membuat tindakan yang sewajarnya. Perlu juga saya menegaskan seperti yang diterangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru sebentar tadi bahawa penubuhan Tribunal ini yang dicadangkan di dalam Rang Undang-undang ini adalah sebagai langkah lanjutan Kerajaan menurut perakuan Lapuran Jawatankuasa Kabinet yang telahpun diluluskan oleh Dewan yang mulia ini pada 27hb. Januari tahun ini.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan ialah majikan yang terbesar di Negara ini yang mana pekerja-pekerjanya meliputi lebih kurang 18% daripada penduduk Negara ini yang memakan gaji. Seterusnya, tidak seperti sektor swasta yang sememangnya adalah dibermotifkan keuntungan, sektor awam ini adalah pada asasnya bermotifkan perkhidmatan dan tidak akan ada perbandingan yang benar dan saksama di antara dua sektor ini. Di dalam keadaan ini, pengenalan dan amalan perhubungan perusahaan di dalam sektor awam sepatutnya mestilah mesti diubah bagi menyesuaikan dengan keadaan yang berbeza ini. Walau bagaimanapun, ingin saya memberi jaminan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, bahawa hak asasi kakitangan-kakitangan Kerajaan dan pertubuhan-pertubuhan mereka tidaklah dilanggar ataupun disentuh dengan apa cara sekalipun. Rang Undang-undang ini juga tidak menyentuh hak kebebasan berkesatuan. Umpamanya, di dalam fasal 11 Rang Undang-undang ini, hak bagi mengemukakan dan hak bagi mendengar telah dijamin bukan saja kepada pekerja-pekerja dan kesatuan-kesatuan mereka tetapi juga kepada orang-orang perseorangan atau pertubuhan-pertubuhan mereka.

Jentera atau tribunal yang menimbangkan anomali ini adalah memberi peluang kepada bukan sahaja kesatuan sekerja dan persatuan sekerja untuk merujuk anomali yang wujud, malah mana-mana pegawai perseorangan secara individu boleh juga membawakan kesnya kepada Kerajaan untuk menyelesaikan dengan cara rundingan. Jika rundingan yang dijalankan atas perkara anomali yang dirujuk-

kan itu tidak dapat diselesaikan maka anomali itu mestilah dirujuk kepada Tribunal oleh satu-satu pihak untuk keputusan.

Fasal yang berkenaan iaitu fasal No. 12 adalah berbunyi demikian:

“Where an anomaly exists under section 11 and that anomaly is not otherwise resolved by negotiation, the dispute in regard to the anomaly shall be referred to the Tribunal by either party to the dispute.”

Seperti yang saya nyatakan tadi, peluang yang cukup adalah diberi kepada semua pihak termasuk Kesatuan Sekerja, persatuan kakitangan awam dan individu memberi apa-apa keterangan yang mereka fikirkan perlu dengan sepenuhnya untuk menyokong kesnya di Tribunal itu, yakni keadilan adalah diberi kepada semua pihak sebelum Tribunal memberi keputusannya. Keputusan yang diberi oleh Tribunal adalah mengikut semua pihak yang berkenaan termasuk Kerajaan juga. Kerajaan juga memberi pengesahan bahawa ia mestilah mematuhi keputusan Badan itu.

Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian tentulah yakin bahawa penubuhan Tribunal mengikut Rang Undang-undang ini adalah cara yang paling wajar dan sesuai untuk menyelesaikan anomali yang timbul dari mana suruhanjaya gaji dan juga Lapuran Jawatankuasa Kabinet itu. Jika sekiranya Tribunal ini tidak ditubuhkan, apakah saluran yang lebih baik dari ini Yang Berhormat sekalian fikir untuk menyelesaikan pertikaian yang timbul? Saya fikir tidak ada yang lebih baik dari ini jika keadaan aman dan tenteram hendak dicapai.

Untuk mengelakkan suasana yang buruk dari menjejaskan perlaksanaan Rancangan Malaysia Ketiga Negara kita kini, saya yakin bahawa Dewan ini akan bersetuju dengan pandangan-pandangan ini. Kakitangan Perkhidmata Awam dan pegawai-pegawai badan yang lain yang terlibat di bawah Lapuran Jawatankuasa Kabinet telahpun hampir 100% menerima gaji dan syarat-syarat perkhidmatan Lapuran Jawatankuasa Kabinet dengan sukarela, yakni mereka bebas menolak ataupun

menerimanya dan mereka yang menerima tentulah akan menikmati pendapatan yang bertambah mulai penghujung bulan ini dan juga tunggakan gaji kebelakangan mulai dari 1hb Januari, 1976. Kesatuan-kesatuan Sekerja, persatuan-persatuan, pegawai-pegawai perseorangan diseru memberi kerjasama mereka kepada Kerajaan dalam perjalanan Tribunal ini bukan sahaja untuk faedah mereka sendiri yang mereka adalah menikmatinya bahkan juga untuk kepentingan kesemua penduduk-penduduk negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong usul ini.

4.16 ptg.

Dr. Tan Chee Khoon (Kepong): Tuan Yang di-Pertua, apabila saya mendengar ucapan dari Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat yang mana beliau menyatakan pekerja-pekerja di dalam sektor awam di tanahair kita begitu bernasib baik, beliau telah menggambarkan mereka berada dalam keadaan yang paling indah dan gembira di tanahair kita. Saya hendak bertanya kepada beliau dan kepada Kerajaan kalau sekiranya keadaan yang beliau gambarkan benar mengapakah Kerajaan bawa Bil ini? Ini menunjukkan Kerajaan menakutkan pekerja-pekerja di tanahair kita. Kerajaan sedar pekerja-pekerja di dalam sektor awam tidak berpuas hati tentang keadaan yang dihadapi oleh mereka.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam ucapannya tadi menyatakan Majlis Perundingan ada beberapa kelemahan. Oleh itu, Kerajaan telah membawa Rang Undang-undang Tribunal Perkhidmatan Awam ke Dewan yang mulia ini pada petang ini. Saya hendak menyatakan dengan Rang Undang-undang ini Kerajaan hendak menakutkan pekerja-pekerja di sektor awam di tanahair kita. Kerajaan hendak browbeat and cow pekerja-pekerja di tanahair kita into submission in this country.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di dalam ucapannya

juga menyatakan Rang Undang-undang ini tidak mengancam collective bargaining di tanahair kita. Kalau sekiranya itu benar, mengapa Kerajaan tidak menggunakan jentera yang ada sekarang iaitu Majlis Perundingan? Kalau sekiranya beliau menyatakan ada kelemahannya dan kelemahan itu diakui oleh pekerja-pekerja dan orang ramai, mengapa Kerajaan tidak memperbaiki jentera itu dan tidak membawa Rang Undang-undang seperti ini yang menakut-nakutkan pekerja-pekerja di tanahair kita.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan dengan Rang Undang-undang ini seeks to strike fear into the hearts of the workers in this country dan juga over-react atas perbuatan pekerja-pekerja dan Kerajaan telah menggunakan suatu sledge-hammer to kill a fly in this country. Mengapakah Kerajaan berbuat demikian? Mengapa Kerajaan sentiasa over-react kepada perbuatan pekerja-pekerja dan sentiasa menggunakan suatu sledge-hammer, where a velvet-glove will do instead of the mailed fist that the Government always shows.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya kepada Kerajaan atau Yang Amat Berhormat Perdana Menteri adakah pekerja-pekerja di sektor awam meminta Kerajaan mengadakan suatu akta seperti ini atau mengujudkan suatu jentera seperti ini untuk menyelesaikan anomali yang timbul terhadap Lapuran Jawatankuasa Kabinet atau lapuran lain seperti Suruhanjaya-suruhanjaya Suffian, Harun dan Aziz. Kalau pekerja tidak berkehendakkan jentera seperti Rang Undang-undang ini mengapakah Kerajaan tidak berunding dengan pekerja sebelumnya dan mendapatkan buah fikiran pekerja sebelum Kerajaan mengadakan Rang Undang-undang ini?

Saya sedar Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri telah berhubung dengan pekerja tidak lama dahulu tetapi ini selepas Rang Undang-undang ini digubal, bukan sebelumnya. Mengapakah Kerajaan tidak membuat perundingan seperti ini sebelum Kerajaan telah mengambil sikap tentang apa-apa

perkara yang penting bagi pekerja di tanahair kita?

Tuan Yang di-Pertua, Tribunal ini adalah satu badan tetap (permanent). Saya hendak bertanya kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kalau sekiranya anomali terhadap lapuran Jawatankuasa Kabinet dan lain-lain badan seperti Suruhanjaya-suruhanjaya Suffian, Harun dan Aziz semua telah diselesaikan apakah kerja-kerja yang dihadapi oleh Tribunal ini? Tribunal ini belanjanya bukanlah kecil atau murah sedangkan ia terdiri dari Pengerusi, Secretary, ahli penal, dan kakitangan, like the Parkinson's law it will multiply as the years go by tetapi semakin lama semakin kurang kerja untuk Tribunal ini. Apakah Kerajaan hendak buat tentang Tribunal ini apabila kerjanya telah berkurangan?

Tuan Yang di-Pertua, di dalam Rang Undang-undang ini malangnya Kerajaan tidak mengatakan angka bilangan ahli penal. Mengapakah demikian, saya hendak bertanya mengapakah di dalam Rang Undang-undang ini tidak disebutkan bilangan ahli penal dan juga Pengerusi dan dua anggota menjadi Tribunal. Pada pendapat saya itu tidak sesuai oleh sebab tiga orang sahaja mengambil keputusan terhadap kepada apa yang dikatakan oleh Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat iaitu setengah juta pekerja di tanahair kita.

Pada pendapat saya lebih sesuai seorang Pengerusi dan empat ahli penal. Itu lebih sesuai kalau kita bandingkan dengan Pengerusi dan dua ahli penal menjadi Tribunal.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi, sebelum Tribunal ini boleh mengambil keputusan mereka mesti mengambil perhatian tentang national interest, financial implication atau economy of the country. Ini bermakna, Tuan Yang di-Pertua, the hands of the Tribunal are tied sebelum Tribunal ini boleh mengambil apa-apa keputusan; mereka mesti

mengambil perhatian tentang ketiga perkara yang saya sebutkan yang diperuntukkan di dalam Rang Undang-undang ini. Ini bermakna, Tuan Yang di-Pertua, Tribunal ini tidak benar-benar menjadi badan yang bebas tetapi mesti sentiasa ingat apa fikiran his master's voice in the Prime Minister's Department. Tuan Yang di-Pertua, jika demikian, di manakah ada keadilan kepada pekerja di tanahair kita kalau sekiranya sebelum Tribunal mengambil keputusan mereka mesti ingat apa yang disebutkan national interest, financial implications dan economy of the country.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri begitu juga menyatakan oleh sebab di masa lalu dalam majlis perundangan, apabila apa-apa keputusan yang dicapai, pekerja-pekerja masih tidak puas hati dan mahu membuat perubahan lagi. Oleh itu, keputusan yang diambil oleh Tribunal itu is conclusive and binding and is final kata Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya ingin mengingatkan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada masa 10 — 15 tahun dahulu seorang yang bernama Ungku Aziz telah membuat satu keputusan kepada pekerja-pekerja Postal dan keputusan itu ditolak oleh Kerajaan pada masa itu dan baru-baru ini keputusan Suruhanjaya Ibrahim Ali pun ditolak. Ini menunjukkan pekerja-pekerja di sektor awam di tanahair kita telah hilang kepercayaan terhadap apa-apa "pledge" yang telah dibuat oleh Kerajaan di dalam Dewan ini mahupun di luar Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam kitab Injil (The Bible) ada "Ten Commandments" yang menyatakan:—

"(1) Thou shall not kill.

(2) Thou shall not covet thy neighbour's wife."

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat bercakap dalam bahasa Inggeris tidak mendapat izin. Tadi saya benarkan sedikit tak mengapa, ini nampaknya sudah banyak sangat!

Dr. Tan Chee Khoon: Ini quotation daripada "The Ten Commandments".

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Quotation hendaklah minta izin juga.

Dr. Tan Chee Khoon: Di dalam Rang Undang-undang ini, Tuan Yang di-Pertua, saya dapati ada "tujuh Commandments" pula.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Saya tidak izinkan.

Dr. Tan Chee Khoon: Di dalam Rang Undang-undang ini ada "seven Commandments", Tuan Yang di-Pertua. Ini yang sangat menakutkan, Tuan Yang di-Pertua, pekerja-pekerja di tanahair kita yang mana saya kata Kerajaan hendak menakut-nakutkan pekerja-pekerja. Izinkan saya baca Jadual di dalam Rang Undang-undang ini dalam bahasa Inggeris: (*Dengan izin*)

"(2) take part in or be a member of any meeting or assembly, whether in a public place or a private place, of five or more persons called for the purpose of instigating or inciting any person to take part in, or to continue, or to support by money or otherwise,

or to do any other act in contemplation or furtherance of a dispute in regard to an anomaly;"

Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna kalau sekiranya masa sudah pukul 4.00 petang pekerja-pekerja balik dan semuanya hendak naik satu kereta. Di dalam kereta mereka mesti senyap dan tidak boleh bercakap tentang apa-apa pertikaian oleh sebab kalau mereka runding tentang apa anomalies mereka telah melanggar Rang Undang-undang ini. Mereka mesti balik dan tidak boleh berkumpul lebih daripada 4 orang di dalam satu kereta. Ini menunjukkan mengapakah Kerajaan begitu takut kepada pekerja-pekerja di tanahair kita.

Saya masih ingat, Tuan Yang di-Pertua, ada peraturan seperti ini juga berlaku kepada mahasiswa-mahasiswi di universiti-universiti kita. Mengapakah Kerajaan buat demikian terhadap pekerja-pekerja yang berumur 55 tahun? Peraturan ini serupa dengan peraturan terhadap mahasiswa-mahasiswi universiti-universiti kita yang berumur 20 tahun atau kurang. Dan juga, Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya baca Jadual lagi satu ayat daripada "seven Commandments"....

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Baca dari mana?

Dr. Tan Chee Khoon: Rang Undang-undang ini.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Kalau baca daripada Rang Undang-undang ini diizinkan.

Dr. Tan Chee Khoon (*Dengan izin*): "(7) in contemplation of furtherance of a dispute in regard to an anomaly, make any communication, whether orally or in writing, to the public or to the press."

Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna pekerja-pekerja tidak boleh menulis kepada surat-khabar dan tidak boleh menyampaikan apa-apa tentang anomalies kepada orang ramai. Ini ialah mencegah freedom of speech, Tuan Yang di-Pertua. Ini hak asasi yang paling penting di tanahair kita dan lain-lain negara. Mengapa Kerajaan begitu takut pekerja-pekerja berunding dengan orang ramai, dengan kawan-kawannya atau tulis kepada suratkhbar tentang pertikaian atau anomaliesnya. Apa yang kurang di tanahair kita orang ramai tidak sedar apa yang berlaku di tanah air kita, apa pertikaian di antara pekerja-pekerja dengan Kerajaan. Kalau Kerajaan membenarkan pekerja-pekerjanya menulis kepada suratkhbar dan suratkhbar menyiarkan surat itu, orang ramai tahu bahawa ini pekerja-pekerja bodoh tidak payah buat sikap begitu, Kerajaan betul. Mengapakah Kerajaan takut pekerja-pekerja dan hendak

mencegah freedom of expression pekerja-pekerja di tanahair kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak membangkitkan beberapa langkah yang telah diambil oleh Kerajaan di dalam Rang Undang-undang ini yang menunjukkan Kerajaan mencegah freedom of expression dan menakutkan pekerja-pekerja. Saya sedar Kerajaan boleh meluluskan Rang Undang-undang ini pada petang ini. Saya berharap selepas itu Kerajaan boleh menimbangkan semula tentang "seven Commandments" ini dan membatalkannya oleh sebab "it acts like a red tag before the workers of this country."

Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, saya berharap Kerajaan boleh menggunakan jentera yang ada lagi iaitu majlis perundangan dan kurangkan referral to Tribunal ini.

4.34 ptg.

Tuan Ariffin bin Haji Daud (Permatang Pauh): Tuan Yang di-Pertua, saya terlebih dahulu mengucapkan tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana membentangkan Rang Undang-undang ini dan juga mengucapkan syukur ke hadhrat Allah Subhanahu Wata'ala kerana membukakan hati beliau untuk membentangkan Rang Undang-undang ini. Pada saya perkara ini sudah lama dibangkitkan dalam Dewan yang mulia ini, terutama sekali di atas tanduk, telatah dan telatah pemimpin-pemimpin kesatuan sekerja yang terdapat kebelakangan ini, maka amat perlulah sangat bahawa Rang Undang-undang seperti ini dibentangkan dan diluluskan dalam Dewan yang mulia ini.

Selain daripada itu, saya juga ingin membuat beberapa teguran di atas cara Rang Undang-undang ini dibentangkan di atas kandungan dan perkataan-perkataan yang disebutkan dalam Rang Undang-undang ini.

Yang pertama, saya ingin mendapat penjelasan mengapakah susunan di dalam naskhah Bahasa Malaysia dan naskhah Bahasa Inggeris tidak sama. Misalnya, muka 4 saya

dapati bahawa susunan Rang Undang-undang ini tidak sama iaitu kalau dalam bahasa Inggeris lepas definisi "government" definisi yang kedua itu "proscribed industrial action". Akan tetapi, dalam Rang Undang-undang Bahasa Melayu lepas "Kerajaan", definisi "kesatuan sekerja". Mungkin ada sebab-sebab yang tertentu tetapi ini yang menjadi pelik kepada saya.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ini mengikut susunan abjad bahasa Melayu; jangan ikut Inggerisnya.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, maksud saya tidak sama iaitu di atas definisi perkataan-perkataan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Betul, tetapi mengikut abjad a, b, c — nama dahulu.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Yang kedua yang saya nampak pelik dalam Rang Undang-undang ini berkaitan dengan Huraian. Undang-undang yang begitu penting yang dibentangkan dalam Dewan yang mulia ini perlu sangatlah Huraian itu diperaturkan satu-persatu mengikut fasal-fasal, kerana dalam peringkat perbahasan ini sahajalah kita dapat tahu tujuan dan maksud tiap-tiap satu fasal dalam Huraian, kerana apabila Rang Undang-undang ini diluluskan Huraian-huraian tidak lagi jadi sebahagian daripada undang-undang. Maka oleh sebab itulah masa membentangkan Rang Undang-undang ini perlu Huraian itu dibuat satu persatu, dan fasal ke fasal. Bukan dicampur-gaulkan sekali dan mengharap supaya kita yang akan membincangkan perkara ini memahami.

Selain daripada itu saya juga tertarik hati di atas tujuan Rang Undang-undang ini dibentangkan. Apakah tujuan Rang Undang-undang ini dibentangkan, adakah tujuan Kerajaan membentangkan Rang Undang-undang ini kerana mengelakkan Kesatuan-kesatuan Sekerja mengambil tindakan iaitu proscribed industrial action. Kalau itu tujuannya, mengapa pula Rang Undang-undang

ini dihadkan sahaja kepada Lapuran Suruhanjaya-suruhanjaya Suffian, Aziz dan Harun? Tidakkah kemungkinan Kesatuan-kesatuan Sekerja membangkitkan perkara-perkara yang luar daripada ketiga-tiga Suruhanjaya ini untuk mengambil tindakan perusahaan? Selepas diteliti dalam Rang Undang-undang ini, saya katakan bahawasanya tindakan perusahaan boleh diambil. Jadi apakah sebabnya Rang Undang-undang ini dihadkan kepada ketiga-tiga Suruhanjaya yang disebut dan dalam definasi Suruhanjaya Gaji (Salaries Commission), mengapa pula tidak disebutkan lain-lain Suruhanjaya yang ditubuhkan oleh Kerajaan ini akan tersekat. Tetapi kalau macam keadaan sekarang, cuma anomali-anomali yang berbangkit hasil daripada Suruhanjaya-suruhanjaya Suffian, Aziz dan Harun sahaja tertakluk kepada undang-undang ini, lain-lain pertikaian tidak terikat.

Lagi satu perkara ialah di atas keahlian Tribunal yang akan ditubuhkan oleh Kerajaan. Mengikut dalam peruntukan ini ahli penal itu ialah terdiri daripada orang-orang dan mereka itu hendaklah orang-orang yang mempunyai pengalaman dan pengetahuan dalam pekerja-pekerja pentadbiran. Adakah cukup kelulusan ini untuk menjadi ahli Penal? Pada fikiran saya setakat mempunyai pengalaman dalam segi pentadbiran tidak cukup, mestilah ada latar-belakang kehakiman ataupun undang-undang. Buktinya jelas kita lihat dalam Suruhanjaya Ibrahim Ali, itu kita tidak boleh nafikan bahawa beliau mempunyai pengalaman pentadbiran yang begitu luas, tetapi sungguhpun begitu tinggi pengalamannya, laporannya ditolak 100% kerana kelulusan beliau tidak berlatar-belakang perundangan dan kehakiman. Sebaliknya Lapuran Suruhanjaya-suruhanjaya Suffian, Aziz dan Harun oleh sebab mereka ini ada latar-belakang perundangan dan kehakiman, laporan mereka dapat juga diterima sungguhpun ada beberapa anomali. Inilah pada pendapat saya selain daripada pengalaman pentadbiran, mereka ini juga perlu dan latar-belakang kelulusan undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh di atas perkataan-perkataan dan kandungan-kandungan yang disebutkan dalam Rang Undang-undang ini. Saya hairan di atas Fasal 6. Belum biasa lagi saya melihat di manapun undang-undang di mana keterangan-keterangan dibuat di dalam penyiasatan ataupun perbicaraan dan sebagainya dengan akuan berkanun. Apakah sebab mesti keterangan ini dibuat dengan akuan berkanun iaitu Statutory Declaration, yang saya tahu samada di Mahkamah Tinggi ataupun penyiasatan perbincaraan the Land Tribunal, the Land Appeal Board, Labour Enquiry dan sebagainya keterangan dibuat melalui affidavit. Tetapi akuan berkanun belum saya dengar lagi, jadi mungkin ada sebab-sebab yang tertentu dan kita harap perkara-perkara ini akan mendapat penjelasan kerana teguran-teguran yang diberi oleh saya ini ialah pada fikiran saya berfaedah dan bermenafaat.

Lagi satu perkara mengenai jentera pentadbiran Tribunal ini iaitu di atas kehadiran mereka yang dikehendaki hadir untuk memberi keterangan. Apakah sebab dalam undang-undang ini diperuntukan? Saya bacakan:—

“6. (e) untuk mengeluarkan suatu waran tangkapan untuk memaksa kehadiran seseorang yang tidak hadir, selepas disaman supaya hadir, dan tidak memberi apa-apa sebab yang memuaskan hati Tribunal mengapa ia tidak hadir;”

Mengapakah peruntukannya begitu serius dimasukkan dalam Rang Undang-undang ini? Sepanjang yang saya tahu kecuali Undang-undang Cukai Pendapatan di mana apabila surat itu dipos dianggapkan surat itu akan diterima oleh orang yang patut diberi. Tetapi lain undang-undang — tidak, saman itu mestilah diterima, apabila tidak hadir, baru-lah waran boleh keluar. Ini tidak, keluar saman sahaja tidak hadir, boleh keluar waran. Mungkin ini juga ada sebab-sebab yang tertentu dan ini juga perlu dijelaskan supaya tidak akan menimbulkan keraguan, ketakutan dan mengapakah Rang Undang-undang ini

dibuat dengan begitu serius sehingga keluar saman sahaja, tidak datang, boleh ditangkap. Pada fikiran saya elok kalau Fasal ini dipinda sedikit, berbunyi kalau dibenarkan saya membaca sedikit dalam bahasa Inggeris; "after having been summoned to attend" patut dipinda "after having been duly served with a summons". After having been duly served with a summons, kalau dia tidak hadir, keluarlah waran. Ini menunjukkan dia engkar, tetapi janganlah keluar saman sahaja selepas daripada tidak hadir, kita hendak tangkap. Pada fikiran saya ini tidak berapa wajar.

Satu perkara yang menarik perhatian saya ialah di atas prerogatif pengurusan di bawah Fasal 13(f):—

"13. (f) menamatkan perkhidmatan seseorang pegawai awam oleh sebab kelebihan atau penyusunan semula;"

Pada fikiran saya lain-lain perkara dalam Fasal 13 boleh diterima, kerana ini memanglah prerogatif pengurusan tetapi perenggan 13(f) menamatkan perkhidmatan seorang pegawai awam oleh sebab kelebihan atau penyusunan semula dan pada fikiran saya ini amatlah berat, kerana apabila seorang pegawai awam yang berkhidmat dengan Kerajaan sekurang-kurangnya dia akan mendapat satu keyakinan di atas security of tenure. Tetapi apabila security of tenure tidak ada di manakah kedudukannya dan kalau security of tenure terjejas, pada fikiran saya elok perkara ini dikesukakan kepada Kesatuan Sekerja yang berkenaan untuk tindakan sewajarnya diambil, tetapi apabila ini menjadi prerogatif pengurusan, mereka yang berkenaan tidak ada hak. Mungkin perkara ini tidak akan timbul di dalam jentera pentadbiran Kerajaan tetapi dengan adanya perkara-perkara ini akan membayangkan seolah-olahnya pekerja-pekerja dengan Kerajaan ini tidak ada satu jaminan dan saya yakin dan percaya bahawa Kerajaan kita tidak begitu zalim dalam menggunakan peruntukan ini tetapi dengan adanya peruntukan ini dalam Rang Undang-undang akan memberi satu gambaran yang buruk kepada Kerajaan dan saya harap juga perkara

ini akan dapat perhatian yang serius oleh pihak Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, elok juga dibangkitkan di sini mengenai Fasal 15 iaitu keputusan Tribunal tidak boleh disoal-soalkan. Mungkin satu keadaan akan timbul dimana pertelingkahan yang berkaitan dengan undang-undang, benda-benda yang terlibat dengan undang-undang (question of law) siapakah yang hendak memutuskan perkara ini? Misalnya anomali, apabila ada pertelingkahan di atas maksud anomali sungguhpun ada definisi dalam Rang Undang-undang ini yang berkaitan dengan Undang-undang, soal Undang-undang, the question of law patut pada fikiran saya perkara ini dirujuk kepada sekurang-kurangnya Mahkamah Tinggi untuk menentukan keadaan seperti ini ialah anomali ataupun sebaliknya. Ini juga pada fikiran saya harus dipertimbangkan oleh Kerajaan sebelum Rang Undang-undang ini diluluskan, kerana kita tidak mahu tujuan Rang Undang-undang ini mengelakkan anomali, jangan-jangan pula anomali sendiri akan timbul dalam pelaksanaan Undang-undang ini.

Mengenai Fasal 11(3) — "Jika sesuatu anomali yang disebutkan di bawah seksyen ini diselesaikan melalui rundingan, maka keputusan itu hendaklah berkuatkuasa dan berkesan sama seperti suatu keputusan Tribunal." Ini elok, tetapi apakah akan berlaku jika perkara ini tidak dipatuhi? Adakah mereka ini melakukan kesalahan yang dimaksudkan di bawah seksyen 18 dan boleh dihukum di bawah Fasal 21? Pada fikiran saya untuk mengelakkan ambiguity supaya tidak akan timbul lagi keraguan samada persetujuan yang dimaksudkan dalam Fasal 15(3) itu elok disebutkan keputusan ini hendaklah disahkan oleh Tribunal, kalau macam itu, barulah keputusan itu terikat di bawah seksyen 18 dengan tidak boleh dipersoalkan, tindakan perusahaan tidak dapat diambil, selepas keputusan Tribunal dibuat. Sungguhpun ada persetujuan elok disahkan oleh Tribunal, ini tidak menimbulkan satu masalaah yang berat

cuma untuk mengelakkan ambiguity dan kekeliruan yang mungkin timbul. Misalnya keputusan di bawah seksyen 15 (3) selepas pihak pekerja tidak patuh, adakah kita hendak mengatakan dia tidak patuh selepas keputusan dibuat bawah Fasal 18 dimana satu kesalahan akan berlaku di bawah Fasal 21. Mungkin kekeliruan akan timbul dan ambiguity juga akan timbul dan ini akan menyusah dan menyulitkan pelaksanaan Rang Undang-Undang ini, dan untuk mengelakkan perkara-perkara ini, bersetujuan atau keputusan yang didapati di antara pekerja dengan Kerajaan disahkan oleh Tribunal. Ini akan menghapuskan sama sekali keraguan yang mungkin akan timbul.

Itulah sahaja sedikit sebanyak, Tuan Yang di-Pertua, dan saya harap teguran-teguran yang saya beri ini demi untuk kebaikan akan dapat perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya oleh pihak Kerajaan.

4.56 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk mengambil bahagian dalam perbincangan suatu Rang Undang-undang yang dinamakan Akta Tribunal Perkhidmatan Awam, 1977 yang baru dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, tujuan Akta Tribunal Perkhidmatan Awam ini ialah untuk menubuhkan suatu Tribunal untuk menyelesaikan semua anomali yang tertimbul akibat perakuan-perakuan Suruhanjaya Suffian, Aziz dan Harun yang masih belum lagi diselesaikan dengan pelaksanaan Lapuran Jawatankuasa Kabinet dan juga anomali-anomali yang tertimbul akibat Lapuran Jawatankuasa Kabinet.

Tuan Yang di-Pertua, kami tidak menentang prinsip dan tujuan Rang Undang-undang ini yang tadi saya ada kata bertujuan menubuhkan satu badan untuk menyelesaikan anomali-anomali yang sejak beberapa tahun ini telah menjadi punca kegelisahan perusahaan. Tetapi ingin kami menegaskan dengan

wujudkan Tribunal ini Kerajaan dan pegawai-pegawainya tidak boleh menggunakan alasan ini untuk melambatkan ataupun menggagalkan perundingan dengan ahli-ahli Kesatuan Sekerja. Perkara ini hendaklah dititikberatkan kerana kami syaki terdapat satu kecenderungan (tendency) bagi pihak Kerajaan dan juga pegawai-pegawai untuk mencuaikan tanggungjawab mereka di meja perundingan dan sebaliknya menyerahkan semuanya kepada Tribunal ini. Adalah tidak boleh dinafikan kegelisahan perusahaan di negara kita ini adalah akibat kegagalan Kerajaan dan pegawai-pegawainya untuk bertindak dengan berkesannya atas perkara-perkara berkenaan kakitangan-kakitangan.

Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun kami tidak menentang prinsip Rang Undang-undang di hadapan kita ini tetapi kami memerhatikan beberapa peruntukan dalam Rang Undang-undang ini adalah amat obnoxious atau buruk dan hendaklah dimansuhkan. Sekarang saya akan memberi komen-komen saya atas Rang Undang-undang ini. Tuan Yang di-Pertua, saya perhatikan dengan kesalnya bahawa apabila Rang Undang-undang ini digubal, pihak kakitangan Majlis Kebangsaan Bersama tidak dirundingkan terlebih awal dahulu. Di bawah Perlembagaan bersama Majlis Kebangsaan Bersama adalah dinyatakan bahawa sebarang perundangan yang mempunyai kaitan dengan syarat perkhidmatan pekerja-pekerja di sektor awam hendaklah diadakan perundingan di antara Kerajaan dan pihak kakitangannya. Malangnya, apabila Rang Undang-undang yang penting ini digubal yang menjejaskan gaji dan syarat-syarat perkhidmatan pekerja-pekerja sektor awam, pihak kakitangan Majlis Kebangsaan Bersama tidak dirunding terlebih dahulu dan ini hendaklah dikesalkan sama sekali.

Tuan Yang di-Pertua, satu daripada ciri-ciri Akta Tribunal Perkhidmatan Awam yang perlu dibantah ialah seksyen 18(1) yang menyatakan:

“..... adalah salah di sisi Undang-undang

bagi mana-mana ahli Kesatuan Sekerja atau mana-mana ahli persatuan pegawai-pegawai awam yang mana adalah seorang yang terkilan atau bagi seseorang yang terkilan mengadakan mogok atau melakukan apa-apa perkara yang ditetapkan dalam Akta ini sebagai tindakan perusahaan yang ditegah pada bila-bila masa atau selepas sahaja sesuatu anomali dirujuk-kan di bawah seksyen 11 atau 12 atau dalam mana pembicaraan Tribunal masih belum selesai atau pada bila-bila masa selepas suatu keputusan dibuat oleh Tribunal.”

Tuan Yang di-Pertua, Seksyen 11, Rang Undang-undang ini menyatakan:

“11. (1) Bagi maksud Akta ini, mana-mana orang yang berikut (disebut dalam Akta ini sebagai orang yang terkilan) boleh merujuk-kan apa-apa anomali berkenaan dengan mana-mana perkhidmatan awam kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud rundingan....”

Tuan Yang di-Pertua, ini bermakna kesatuan sekerja dan Ahli-ahli mereka tidak boleh mengambil sebarang tindakan perusahaan apabila sesuatu anomali berkenaan perkhidmatan mereka telah dirujuk kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud rundingan dan juga akan menjadi satu kesalahan untuk membincangkan anomali di mesyuarat kesatuan sekerja.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Mengapakah kuasa seumpama ini diberikan kepada Kerajaan yang melarang kesatuan sekerja dari menjalankan hak-hak sah mereka apakala mereka masih dalam proses perundingan. Adalah dapat difahamkan jika sekiranya kesatuan-kesatuan sekerja tidak dibenarkan mengambil tindakan perusahaan jika sesuatu pertelingkahan dirujuk kepada Tribunal ini untuk diputuskan. Tetapi mengapakah kesatuan-kesatuan sekerja tidak dibenarkan menggunakan hak-hak mereka apabila mereka dalam proses perundingan dengan Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, Seksyen 18 Rang Undang-undang ini adalah amat buruk dan sangat restrictive dan jika dilaksanakan akan menghapuskan hak-hak kesatuan-kesatuan sekerja. Umpamanya, jika sekiranya kesatuan sekerja hendak berpiket dan ini bukanlah sejenis tindakan perusahaan. Dan sekiranya mereka tidak dibenarkan membuat demikian oleh kerana ujudnya peruntukan Seksyen 18 Akta ini maka adalah amat dikesali.

Untuk makluman Dewan ini, piket tidak boleh dianggap sebagai sejenis tindakan perusahaan di bawah sistem perhubungan perusahaan kita. Piket cuma merupakan satu jenis komunikasi atau perhubungan di antara ahli-ahli kesatuan sekerja dengan pihak pengurusan di sektor awam berkenaan dengan grievances perusahaan mereka.

Seksyen 18 Akta ini bermakna, ahli-ahli kesatuan sekerja dilarang dari menggunakan hak-hak sah mereka dalam menyelesaikan grievances mereka.

Tuan Yang di-Pertua, jika kita perhatikan Jadual Rang Undang-undang ini (Seksyen 2 dan 23(2)); kita terperanjat apabila melihat “the seven don’ts” — iaitu di sini ada menyatakan, tujuh perkara tidak boleh dilakukan oleh ahli-ahli kesatuan sekerja.

Tuan Yang di-Pertua, kita terperanjat melihat “the seven don’ts” di dalam Jadual tersebut bagi panduan ahli-ahli dan perkara-perkara yang dilarang itu adalah sangat restrictive seolah-olah beberapa ciri-ciri Akta Keselamatan Dalam Negeri dan Undang-undang Dharurat telah dimasukkan ke dalam Jadual ini.

Tuan Yang di-Pertua, Jadual-jadual yang menakutkan ini hendaklah dimansuhkan demi kepentingan keadilan dan demokrasi.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya hendak merujuk kepada Seksyen 3(1) Rang Undang-undang ini berkaitan dengan perlantikan Pengerusi dan juga penal orang-orang untuk Tribunal tersebut. Dalam pada

ini, ingin saya mencadangkan supaya Pengerusi Tribunal tersebut hendaklah seorang hakim mahkamah — Hakim Mahkamah Tinggi; kerana latihan, pengalaman dan kedudukan seseorang hakim yang boleh menjadi aset kepada sistem ini.

Berkenaan dengan perlantikan ahli-ahli penal; saya rasa sebelum mereka itu dilantik pihak kakitangan hendaklah dirunding terlebih awal dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Tribunal tersebut adalah sebuah badan yang menghakimkan atau satu adjudicating body yang bertujuan membuat keputusan menurut merit-merit tanpa sebarang ketakutan atau memihak kepada mana-mana pihak. Adalah penting ahli-ahli yang dilantik menganggotai panel Tribunal tersebut mendapat keyakinan semua pihak yang berkenaan. Itulah yang sangat mustahak, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk kepada Seksyen 12 Rang Undang-undang ini. Sungguhpun seksyen 12 Rang Undang-undang ini memperuntukkan sesuatu anomali hendaklah dirujuk kepada Tribunal tersebut jika ianya tidak diselesaikan melalui rundingan. Malangnya, saya perhatikan tidak ada apa-apa pun disebutkan tentang jangka masa yang Tribunal tersebut akan mengambil masa untuk membuat sesuatu keputusan selepas sesuatu anomali dirujuk kepada Tribunal tersebut.

Memandangkan kepada ini, saya ingin mencadangkan supaya Tribunal tersebut membuat keputusan tanpa sebarang kelambatan dan di mana praktik keputusan hendaklah dibuat di dalam jangka masa 90 hari selepas anomali itu dirujuk kepada mereka.

Seksyen 14(2) Rang Undang-undang ini menyatakan:

“14 (2) Dalam membuat keputusan mengenai sesuatu anomali Tribunal hendaklah menimbangkan tentang kepentingan

negara, implikasi kewangan dan kesan keputusan itu ke atas ekonomi negara.”

Dalam pandangan saya keputusan Tribunal tersebut hendaklah berdasarkan kepada merit sesuatu kes dan bukan berdasarkan kepada faktor-faktor seperti kepentingan negara, implikasi kewangan dan lain-lain kerana soal-soal ini telahpun diselesaikan oleh prinsip-prinsip yang ditetapkan oleh Suruhanjaya Suffian dan Suruhanjaya-suruhanjaya selepasnya.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya merujuk sedikit kepada Seksyen 15(2) mengatakan:

“15. (2) Keputusan Tribunal itu hendaklah dilaksanakan dengan seberapa segera yang praktik, tetapi tidak lewat daripada enam bulan dari tarikh keputusan itu diberi.”

Pada pandangan saya, masa enam bulan adalah sangat panjang dan patutlah dikurangkan kepada tiga bulan.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang saya hendak menyentuh Seksyen 11(1), Rang Undang-undang ini yang berkaitan dengan orang yang terkilan yang boleh merujuk apa-apa anomali berkenaan dengan mana-mana perkhidmatan awam kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud rundingan.

Tuan Yang di-Pertua, sungguhpun saya perhatikan bahawa Kesatuan Sekerja, Persatuan Pegawai-pegawai Awam yang bukan sesuatu Kesatuan Sekerja ataupun — Pegawai-pegawai Awam yang bukan ahli sesuatu Kesatuan Sekerja boleh merujuk apa-apa anomali berkenaan dengan mana-mana perkhidmatan awam kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud rundingan, akan tetapi saya perhatikan bahawa menurut definisi kesatuan sekerja di bawah Seksyen 2, Rang Undang-undang ini; ini tidak termasuk gabungan kesatuan-kesatuan sekerja. Keputusan ini untuk mengasingkan satu gabungan kesatuan-kesatuan sekerja daripada merujuk apa-apa anomali berkaitan dengan mana-mana perkhidmatan awam kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud-maksud rundingan adalah

pada pandangan saya tidak adil. Dan saya ingin tahu apakah sebab keputusan itu.

Atas perkara Fasal 11 (1)(c) yang menyatakan bahawa pegawai awam yang bukan ahli suatu kesatuan sekerja atau suatu persatuan jika anomali yang dikatakan itu adalah berkenaan dengannya boleh merujuk apa-apa anomali kepada Kerajaan bagi maksud rundingan atau boleh merujuk kepada Tribunal untuk satu keputusan sekiranya rundingan itu gagal. Tuan Yang di-Pertua, saya mahu menyoal kebijaksanaan dengan adanya Fasal 11 (1)(c) oleh kerana ini akan membangkitkan implikasi-implikasi yang serius pada keseluruhannya. Pada pandangan saya, Tuan Yang di-Pertua, Tribunal Perkhidmatan Awam patutlah tidak membenarkan seseorang individu merujuk apa-apa anomali kepadanya oleh kerana apa-apa keputusan yang dibuat atas anomali itu akan ada kesannya bukan sahaja dari segi hubungan yang luas keputusan itu, bahkan juga ini akan menyangkal perwakilan atas perkara ini daripada golongan kesatuan sekerja atau persatuan oleh kerana mereka tidak dapat berbuat apa-apa selepas satu keputusan dibuat oleh Tribunal ini.

Tuan Yang di-Pertua, peruntukan patutlah diadakan dalam Rang Undang-undang ini untuk membolehkan semua pihak-pihak yang terlibat dalam satu anomali yang telah dirujuk kepada Tribunal untuk satu keputusan supaya pihak-pihak itu dapat membuat perwakilan atas anomali tersebut sebelum Tribunal membuat satu-satu keputusan.

Tuan Yang di-Pertua, saya sekarang ini merujuk sedikit kepada Fasal 13 Rang Undang-undang ini mengenai prerogatif pengurusan yang tidak boleh dibangkitkan atau dijadikan satu hal perkara rundingan atau rujukan kepada Tribunal. Di bawah seksyen ini perkara-perkara seperti mengada dan menggredkan jawatan atau sekim perkhidmatan, kenaikan pangkat dan pertukaran pegawai-pegawai awam, perkara menamatkan perkhidmatan seseorang pegawai awam oleh sebab lebih

dan lain-lain tidak boleh dirundingkan atau dirujuk kepada Tribunal. Tuan Yang di-Pertua, pada pandangan saya seluruh seksyen ini tidak wajar dan patutlah dihapuskan. Dengan mengecualikan persoalan-persoalan prerogatif pengurusan akan menafikan kesatuan-kesatuan dari merujuk hal-hal berkaitan dengan anomali-anomali yang mungkin dalam setengah-setengah hal melibat persoalan-persoalan seperti sekim, menggredkan jawatan-jawatan, perlington tetap dan lain-lain. Oleh kerana perkara-perkara seperti ini menjadi sebahagian issue-issue atau perkara-perkara mengenai anomali-anomali dalam gaji dan syarat-syarat saraan adalah tidak adil mewujudkan Seksyen 13 ini kepada Rang Undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, Seksyen 8(1) Rang Undang-undang ini memperuntukkan perlington Setiausaha Tribunal dan pegawai-pegawai lain oleh Pengerusi Tribunal. Dalam hubungan ini saya suka mencadangkan bahawa mereka yang hendak dilantik sebagai Setiausaha dan pegawai-pegawai lain dalam Tribunal ini janganlah terdiri dari orang-orang yang telah berkhidmat di dalam Secretariate Suruhanjaya Gaji dan Jawatankuasa Kabinet. Ini adalah untuk menentukan supaya Tribunal ini adalah bebas dan adil.

Yang akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, sementara tujuan Rang Undang-undang ini ialah mencari jalan penyelesaian kepada anomali-anomali yang diwujudkan oleh Suruhanjaya Gaji dan Jawatankuasa Kabinet masih lagi ada beberapa anomali yang boleh diselesaikan dan mestilah diselesaikan dengan rundingan dan jika gagal ianya patutlah diselesaikan dengan ditentukan oleh Tribunal ini. Peruntukan seperti ini mestilah disediakan dalam Rang Undang-undang ini, jika tidak, mungkin ada tendency Kerajaan merojokkan setiap anomali kepada Tribunal ini dan tidak menunjukkan apa-apa minat di peringkat rundingan. Adalah menjadi pandangan saya bahawa dalam membantunya mendapat pertimbangan yang betul Tribunal ini mestilah mempunyai kuasa melihat semua dokumen dalam

hal di mana Kerajaan mempunyai pendapat bahawa dokumen-dokumen tertentu tidak patut didedahkan untuk kepentingan awam, keputusan samada persoalan kepentingan awam ada terlibat atau tidak mestilah terletak kepada Pengerusinya, dan keputusannya tidak boleh dicabar atau dipersoalkan lagi oleh sebarang mahkamah atau pihak berkuasa. Itulah komen-komen saya terhadap Rang Undang-undang ini.

(Tuan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

5.16 ptg.

Raja Nasron bin Raja Ishak (Kuala Selangor): Tuan Yang di-Pertua, keterangan-keterangan yang telah disampaikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat semasa membentangkan Rang Undang-undang Tribunal Perkhidmatan Awam 1977 meyakinkan saya bahawa hasrat Kerajaan bukanlah untuk menindas, menekan, mengugut ataupun hendak menakut-nakutkan pihak pekerja terutama pekerja-pekerja sektor awam.

Saya berpendapat bahawa Rang Undang-undang ini adalah satu keputusan yang telah diambil supaya satu badan bagaimana di dalam Huraian iaitu menubuhkan satu badan bebas yang dinamakan Tribunal Perkhidmatan Awam untuk menyiasat dan menyelesaikan anomali-anomali berkenaan dengan saraan dan sebagainya yang boleh memuaskan hati kedua pihak. Sesudah pula saya mendengar hujah-hujah yang disampaikan oleh pihak Pembangkang tadi saya berpendapat bahawa mereka sebenarnya menyokong pada dasarnya, tetapi ada perkara-perkara yang mereka masih ragu terutamanya samada Tribunal ini benar-benar badan bebas sebagaimana yang dikatakan. Di dalam Fasal 3(1) misalnya di dalam peruntukan di bawah Rang Undang-undang ini mensenaraikan cara mana Tribunal ini akan ditubuhkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat

bahawa supaya keraguan ini dapat kita elakkan maka hendaklah siapa juga yang dilantik menjadi Pengerusi Tribunal ini adalah seorang yang mempunyai code of ethics yang tinggi. Di samping ini saya bersetuju kalaulah hendak dilantik seorang Pengerusi, maka hendaklah seorang Hakim yang terkenal. Misalannya, pilih seorang Hakim yang telah bersara menjadi Pengerusinya.

Dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, saya hendak mencadangkan namanya, misalannya, ini umpamanya sahaja, Hakim Datuk Harun Hashim.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak payah sebutkan namanya.

Raja Nasron bin Raja Ishak: Saya tarik balik. Maka orang-orang macam ini kita mengetahui mempunyai code of ethics yang tinggi yang tidak boleh dapat dipengaruhi oleh mana-mana pihak. Ahli-ahlinya pula, saya fikir hendaklah bukan sahaja orang yang mempunyai pengalaman di dalam pentadbiran tetapi adalah pakar-pakar ekonomi, pakar kewangan dan pakar berkenaan dengan buruh yang mengetahui kedudukan perekonomian negara kita.

Maka dengan ini selok-belok, serba-serbi berkenaan dengan samada negara kita mempunyai kemampuan atau tidak, dapat diambil berat oleh mereka.

Saya suka di sini, membawa beberapa perkara berkenaan dengan perasaan-perasaan yang tidak memuaskan hati pekerja-pekerja di pihak swasta berkenaan dengan Lapuran Jawatankuasa Kabinet supaya badan bebas ini dapat mengetahuinya dan mengambil berat. Pertama-tama, baik apa pun corak dan bentuk lapuran gaji yang ditubuhkan, apa yang ditujukan ialah supaya tanggagaji dan cara-cara perkhidmatan pekerja-pekerja dapat diperbaiki. Tetapi apa yang kita lihat dan tidak boleh kita nafikan ada di dalam Lapuran Gaji Kabinet beberapa perkara yang menimbulkan bukan kenaikan pangkat tetapi turun pangkat

pula, iaitu misalnya kalau daripada Division I, dengan adanya Lapuran Jawatankuasa Kabinet itu sudah jadi Division II. Begitu juga daripada Division II ada yang pergi ke Division III.

Saya membawa di sini, Tuan Yang di-Pertua, beberapa contoh:—

Gaji Suffian \$400 hingga \$1,000 — Gaji baru Kabinet \$745 hingga

\$2,005 — naik \$1,005
atau 100%
lebih

Gaji Suffian \$1,000 hingga \$1,250 — Gaji baru Kabinet \$745 hingga

\$2,005 — naik \$755 atau
60% lebih

Di samping itu di dalam Division I:—

Gaji Suffian \$1,250 hingga \$1,500 — Gaji baru Kabinet \$1,405 hingga

\$1,645 — naik \$145
sahaja.

Sebagaimana saya katakan tadi belum pernah lagi mengetahui di mana-mana satu Suruhanjaya yang menurunkan pangkat pegawai daripada Division I kepada Division II tetapi di sini boleh dibuktikan adanya timbul dimana pegawai-pegawai Division I pergi ke Division II. Soalnya di sini kalaulah di dalam pembentukan baru struktur gaji dan anomalnya kita dapati pegawai-pegawai Division I pergi ke Division II betapakah pegawai-pegawai ini akan dapat memberi perkhidmatan yang memuaskan kerana perasaan-perasaan yang tidak memuaskan hati mereka.

Ada juga kita dengar, Tuan Yang di-Pertua, bahawa di dalam Lapuran Gaji Ibrahim Ali ini jika diterima dahulu kita akan menelankan belanja kalau tidak salah \$500 juta, tetapi mengikut Lapuran Jawatankuasa Kabinet pula kalau saya tidak salah bukan setakat \$500 juta tetapi lebih daripada itu, iaitu \$680 juta. Kalau kita memandang pada segi ini memanglah gaji-gaji daripada Lapuran Jawatankuasa Kabinet ini lebih baik daripada Lapuran Gaji Ibrahim Ali, jadi mengapa pekerja-pekerja bersungut kalau lebih baik. Tetapi kalau diamat-amati Lapuran Jawatankuasa Kabinet itu gaji yang dapat naik yang menyebabkan kepada lebihnya \$180 juta dari-

pada yang direkomen oleh Lapuran Gaji Ibrahim Ali adalah peringkat-peringkat tinggi, manakala peringkat pertengahan dan bawahan itu kurang kenaikannya. Jadi ini juga saya berharap dapat Jawatankuasa Bebas iaitu Tribunal Perkhidmatan Awam menelitinya.

Saya tidak hendak membawa pandangan Dewan yang mulia ini kepada perkhidmatan-perkhidmatan yang jauh daripada kita tetapi hanya kepada perkhidmatan yang dekat pada kita, iaitu Sekim Perkhidmatan Parlimen. Tuan Yang di-Pertua, sekarang ini terdapat kegelisahan pegawai dan kakitangan Parlimen. Ini adalah disebabkan beberapa Sekim Perkhidmatan Parlimen tidak dibawa kepada Jawatankuasa Penasihat Perkhidmatan Awam untuk dibincangkan. Mengikut Akta Perkhidmatan Parlimen, 1965, kakitangan Parlimen tidak ditakrifkan sebagai "Public Service", kecuali atas perkara-perkara pencen. Jadi, saya dapat tahu ada satu lapuran gaji yang disediakan oleh Yang Berhormat Tan Sri Nik Ahmed Kamil telah ditolak oleh Kerajaan, iaitu menurut satu soalan mulut kalau tidak silap pada 29hb. Mac, 1977 dan pihak Kerajaan sedikit pun tidak mengucapkan terima kasih kepada Lapuran Gaji Tan Sri Nik Ahmed Kamil itu. Walaupun ditolak, saya fikir elok diucapkan terima kasih atas perkhidmatan pihak Pengerusinya dan Ahli-ahli Jawatankuasanya. Jadi di sini timbul satu pertanyaan samada Perkhidmatan Parlimen ini boleh dianggap sebagai Public Service dan kalau tidak maka tentulah akan mendatangkan beberapa perasaan yang tidak puas hati kepada pegawai-pegawai dan kakitangan-kakitangan Parlimen. Saya berharap supaya Tribunal Perkhidmatan Awam yang akan mengkaji Lapuran Gaji Kabinet dapat memberi perhatian kepada Perkhidmatan Parlimen.

Semasa saya mendengar huraian daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tadi, beliau ada mengatakan bahawa Jabatan Perkhidmatan Awam telah menerima lebih 500

memorandum berkenaan dengan Lapuran Jawatankuasa Kabinet dan saya percaya Tribunal Bebas yang akan dilantik ini akan menerima barangkali lebih pula daripada itu memorandum daripada kesatuan-kesatuan sekerja, orang-orang perseorangan dan sebagainya. Jadi memandangkan bahawa kerja-kerja yang akan dibuat oleh Tribunal ini banyak, saya minta supaya Tribunal ini diberi kakitangan yang cukup, tempat yang sesuai dan dengan ini jika ada pihak Pembangkang menyuarakan supaya apa juga keputusan yang dibuat oleh Tribunal ini dapat dibuat dalam tempoh 90 hari, tanpa kakitangan yang cukup dan tanpa kelengkapan-kelengkapan yang cukup, saya percaya jika mereka menerima memorandum-memorandum sebagaimana yang diterangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Tribunal ini akan memakan masa yang panjang membuat sesuatu keputusan. Dengan sebab itu diharaplah perkara-perkara yang saya sampaikan ini berkenaan dengan kakitangan yang mempunyai pengalaman, yang mempunyai kebolehan dilengkapkan kepada Tribunal yang bebas ini.

Sekianlah sahaja pandangan-pandangan dari saya.

5.30 ptg.

Tuan Mohd. Sopiee bin Sheikh Ibrahim (Kepala Batas): Tuan Yang di-Pertua, pada pendapat saya memang sudah kena pada tempatnya Rang Undang-undang ini dibentangkan dalam Dewan ini untuk dibahas dan dipersetujukan, kerana kalau kita ingat pada waktu Lapuran Jawatankuasa Kabinet telah dibahas dalam Dewan yang mulia ini, saya juga termasuk daripada beberapa orang yang telah membuat permohonan iaitu sekiranya berbangkit, terdapat anomali-anomali kesan daripada Lapuran Jawatankuasa yang sungguh kemas itu pihak Kerajaan akan mengambil langkah sewajarnya dan akan memberi peluang kepadanya bagi pihak yang terkilan mengemukakan sebarang anomali dan supaya segala anomali ini dapat diperiksa dan dibetulkan. Jadi, undang-undang yang kita bahaskan pada hari ini ialah satu undang-undang yang membolehkan satu Akta yang

mewujudkan Tribunal Perkhidmatan Awam. Saya fikir dalam membahaskan perkara ini elok kita mengerti dan faham maksud dan tujuannya supaya kita tidak terbawa-bawa dan menjadikan ataupun dijadikan oleh pihak-pihak yang tertentu langkah ini sebagai satu langkah yang memomok-momokkan ataupun menakut-nakutkan pekerja-pekerja ataupun sebarang golongan yang terlibat.

Saya terdengar antara lain tuduhan bahawa langkah Kerajaan membentangkan Rang Undang-undang ini terus kepada Parlimen tanpa berunding dahulu dengan Majlis Kebangsaan Bersama. Saya rasa tuduhan itu tidak kena pada tempatnya, kerana ini bukanlah satu undang-undang untuk mencorakkan cara perhubungan Kerajaan (industrial relations), cara perhubungan kekal selama-lamanya untuk segala perkara yang berkaitan dengan perhubungan perusahaan (industrial relations), dalam perhubungan antara majikan dan pekerja. Pada hemat saya undang-undang ini sebagaimana tercatat dan diterangkan dengan jelasnya ialah untuk mengatasi segala anomali-anomali yang telah terbit daripada kerja-kerja ketiga-tiga suruhanjaya yang mana takrif atau tafsirannya diberi di muka 5 Suruhanjaya Gaji ertinya Suruhanjaya Suffian, Suruhanjaya Aziz dan Suruhanjaya Harun yang dilantik untuk menyiasat, mengkaji semula dan membuat laporan dan syor-syor mengenai saraan dan had-had dan syarat-syarat perkhidmatan dalam Perkhidmatan Awam.

Sebagaimana kita telah difahamkan setakat ini sudah diterima oleh pihak Kerajaan tidak kurang dari 500 memoranda yang telah dibentangkan berkaitan dengan segala anomali-anomali ini. Untuk mengatasi anomali inilah suatu badan yang bebas yang boleh dipercayai dan boleh diharap oleh semua pihak yang berkaitan, patut dilantik. Lantik untuk menjalankan kerja ini semata-mata bukan untuk mencorak atau menjadikan satu cara kekal untuk menyelesaikan segala-gala pertikaian di dalam perhubungan pekerja dan majikan atas sebagai satu cara kekal untuk perhubungan antara

pekerja dan majikan. Ini satu perkara penting saya fikir, sebab bagi kita di Tanah Melayu dahulu dan seterusnya diikuti oleh negara Malaysia bolehlah dikatakan rekod ataupun sejarah kita di lapangan perhubungan antara majikan dan pekerja telah diuruskan oleh pemerintah menurut cara-cara yang bebas, membenarkan trade union, membenarkan segala tindakan perusahaan (industrial action) sebagaimana yang dibenarkan oleh lain-lain negara yang mengamalkan cara pemerintah yang berasaskan kepada demokrasi yang berparlimen.

Saya rasa barangkali sudah kena bagi kita pada hari ini waktu kita membahaskan perkara ini mengulang menyatakan iaitu selagi kita mengadakan cara pemerintahan yang berasaskan kepada demokrasi berparlimen, kebebasan fundamental freedom, kebebasan asas menjadi satu perkara pokok untuk pemerintahan cara berparlimen dan demokrasi. Dalam cara ini kebebasan trade union ataupun kebebasan pekerja-pekerja mengumpul, bertindak bersama-sama untuk mempertahankan kepentingan mereka, in the furtherance of the interest of the workers, mestilah dijamin dan mesti dikekalkan, oleh sebab sebagaimana saya katakan tadi daripada tafsiran saya, dari fahaman saya bahawa undang-undang ini bukanlah merupakan satu undang-undang untuk mengubahalihkan undang-undang kita yang ada, memang sudah ada, untuk mengawal dan menjalankan perhubungan di lapangan perhubungan industrial. Saya sebagai seorang bekas pengasas Persatuan-persatuan Sekerja Kerajaan atau Perkhidmatan Awam, sebagai bekas seorang pemimpin gerakan ini, sebagai seorang yang mengambil bahagian yang cergas hampir 20-30 tahun dahulu — barangkali 25 tahun dahulu — mengasaskan apa yang dinamakan Congress of Unions of Employees in the Public and Civil Services (CUEPACS). Saya sendiri sebagai seorang Naib Yang di-Pertua Government Services Council yang mewakili semua pekerja untuk berunding, yang telah mendokong Whitleyism, mendokong cara perundingan antara pekerja Kerajaan dan juga ma-

jikan pihak Kerajaan menerusi machinery yang dimulakan di England pada peperangan dunia yang pertama untuk menyelaraskan perhubungan antara pekerja-pekerja Kerajaan supaya boleh dapat memajukan kepentingan nasional yang pada waktu Britain berperang dalam Perang Dunia Pertama mengadakan machinery Whitley ini supaya dapat mengelakkan industrial action, mengurangkan industrial action supaya wakil pekerja dan wakil Kerajaan boleh duduk bersama-sama di keliling meja dapat berunding, berpakat dan dapat menyelesaikan sebarang perkara yang patut diselesaikan tanpa resort ataupun mengalihkan kepada jalan tindakan industrial atau mogok dan sebagainya.

Ini kita telah gunakan beberapa tahun semenjak zaman penjajah atau pemerintahan Inggeris ada di sini seterusnya sehingga kita merdeka. Apabila difikirkan barangkali perkataan Whitley Council atau Whitleyism itu adalah satu perkataan dagang dari luar negeri yang asing bagi kita, sebab itulah dengan kemahuan dan keinginan kita sendiri nama pertubuhan nasional itu diubah menjadi Majlis Kebangsaan Bersama dan MKB ini pada faham saya dan pada hemat saya akan terus berjalan dengan segala joint committee yang ada terbentuk dalam setiap jabatan di Kementerian di bawah anjuran MKB itu juga akan terus berjalan. Pada hemat saya, saya percaya dan saya harap kepercayaan saya benar, segala-gala cara yang telah dipakai selama ini tidak terjejas, masih terus berjalan, sebab apabila kita baca Fasal 11, di sini terang diperuntukkan atau diperbekalkan iaitu:—

11. (1) Bagi maksud Akta ini, mana-mana orang yang berikut (disebut dalam Akta ini sebagai orang yang terkilan) boleh merujuk apa-apa anomali berkenaan dengan mana-mana perkhidmatan awam kepada Kerajaan Persekutuan bagi maksud runtingan, iaitu:

- (a) kesatuan sekerja jika anomali yang dikatakan itu adalah berkenaan dengan seseorang ahlinya;
- (b) persatuan pegawai-pegawai awam yang

bukan suatu kesatuan sekerja jika anomali yang dikatakan itu adalah berkenaan dengan seseorang ahlinya;

- (c) pegawai awam yang bukan ahli suatu kesatuan sekerja atau suatu persatuan jika anomali yang dikatakan itu adalah berkenaan dengannya.

Dan dibekalkan juga bahawa sekiranya selepas perundingan tercapai penyelesaian, segala penyelesaian itu akan dapat dijalankan kuatkuasanya sama juga jika sesuatu keputusan itu dibuat boleh Tribunal Bebas tadi.

Di sini saya sendiri tak dapat terima hujjah atau pendapat Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar yang mahu kita cabut keluar bekalan dalam Fasal 11(1)(c) yang membenarkan pegawai yang bukan menjadi ahli satu-satu kesatuan sekerja atau satu kesatuan, jika anomali yang dikatakan itu adalah berkenaan dengannya. Sebab memang ada juga keganjilan setengah orang tidak mahu menjadi ahli sebarang union atau sebarang kesatuan. Sungguhpun saya rasa elok kalau semua pekerja itu bekerjasama, bersepakat dan kalau trade union atau kesatuan mahu bertenaga betul-betul sebagai satu badan yang mendapat sokongan seramai-ramainya, badan itulah yang akan berkesan, tetapi dalam negara yang bebas ini sebagaimana saya katakan tadi kebebasan asasi (fundamental rights) yang menjadi satu unsur yang termesti dalam cara pemerintahan yang kita amalkan dalam demokrasi berparlimen begitu juga kepercayaan seseorang mengambil jalan, mengikut kemahuan sendiri tak mahu menjadi ahli union, itupun mesti dipertahankan juga sebagaimana kita mempertahankan hak asasi seseorang yang mahu berunion atau menjadi ahli kesatuan. Sebab itulah saya fikir barangkali semata-mata dari segi pertimbangan yang menimbulkan satu anjuran supaya ini digugurkan seperti yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar itu, saya fikir tidak begitu baik dan patut kita tolak.

Saya rasa cara-cara yang kita amalkan dengan mengadakan perundingan dalam

segala usaha kita mengadakan undang-undang baru ataupun mengubah undang-undang yang berkaitan dengan pekerja seperti yang kita amalkan sehingga masa sekarang adalah sangat baik menjadi tauladan kepada negara-negara lain iaitu usaha berunding antara wakil-wakil pekerja, majikan termasuk juga wakil pihak Kerajaan khususnya daripada Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat yang seakan-akan membayangkan peraturan yang dijalankan oleh International Labour Organisation (ILO). Dan kerap kali kita juga mendukung segala dasar yang dipakai dan dimajukan oleh Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) itu di mana segala bangsa yang bertamadun dan berkemajuan yang bersungguh-sungguh berusaha untuk keselamatan dan kemajuan pihak pekerja sambil untuk menjaga kepentingan nasional serta juga bertimbang rasa kepada pihak majikan, berpakat sehingga di lapisan antarabangsa di mana pihak majikan juga ada rombongannya, pihak pekerja juga ada rombongannya dan pihak Kerajaan menjadi satu kerjasama tiga penjurong di mana segala rancangan dapat dibuat dengan secara bijaksana dan dengan cara berunding.

Saya rasa undang-undang ini barangkali terkecuali, tak dimasukkan dalam cara-cara ini, sebab sebagaimana saya sendiri anggap tadi adalah satu jenis undang-undang yang tidak boleh dianggap sebagai satu undang-undang yang meliputi segala perhubungan atau sebagai cara ataupun acuan untuk menjalankan keadilan, tetapi khasnya semata-mata untuk mengatasi masalah yang dihadapi bagi menyelesaikan anomali yang telah terbit daripada Suruhanjaya yang memang tercatat dan ternama di sini dan hasil daripada Lapuran Jawatankuasa Kabinet tadi. Dan saya ulang, beratus-ratus memorandum sudah diterima. Dengan lain perkataan, janganlah kita menganggap undang-undang ini sebagai satu contoh, satu sample sebagaimana perhubungan perindustrian ataupun sebagai satu contoh undang-undang buruh untuk negeri ini. Ini adalah satu peraturan khusus pada hemat saya untuk menyelesaikan satu keadaan kusut dan juga saya rasa pihak Kerajaan

terpaksa mengadakan undang-undang ini yang pada sekali pandang rasanya kena juga pada tempat-tempatnya dan ganjil juga pada setengah-setengah perbekalannya, oleh sebab keadaan yang ganjil dan luar biasa, sebab kalau setengah Ahli Yang Berhormat tidak takut, saya sendiri termasuk daripada mereka yang berasa takut, kerana ugutan-ugutan yang telah diterbitkan sungguh pun rasa saya barangkali ini ugutan semata-mata. Saya percaya rakan seunion kita seperti biasa ada saya sebutkan dahulu ialah satu rakan yang bertanggungjawab dan saya sendiri kenal beberapa orang pegawai dan pemimpin dalam trade union kita samada di dalam swasta mahupun di golongan perkhidmatan awam.

Saya tahu mereka itu yang dipilih secara demokratik yang popular juga mempunyai tanggungjawab dan apa-apa yang mereka buat dan apa mereka kata adalah dengan tujuan semata-mata untuk mendapatkan setinggi-tinggi hasil dan faedah sebaik-baiknya untuk ahli dan anggotanya. Boleh jadi pada masa-masa yang panas, timbul cakap-cakap yang kemudian kita kesal. Ini adalah tanda, bukan buruk, akan tetapi pada diri saya sendiri yang pernah berpengalaman, suatu perbuatan, semacam ini menunjukkan tanda kejujuran, tanda bercakap apa perasaan yang kita marah, tidak sorok-sorok, tetapi sebagai pemimpin yang jujur kepada trade union dikeluarkan perasaannya, akan tetapi bila balik ke rumah, kita menung, kita fikir tidak patut buat begitu. Sebab memanglah kita semua responsible tetapi sungguhpun begitu barangkali elok juga kalau saya minta, sebab ini peluangnya untuk meminta sedikit keterangan-keterangan bukan kerana saya membangkang ataupun berpendapatan berlawanan dengan perbekalan-perbekalan yang ada, tetapi barangkali Yang Amat Berhormat Perdana Menteri atau lain-lain pihak Kerajaan boleh memberi sedikit keterangan yang barangkali boleh memuaskan orang-orang yang masih merasa was-was atau tidak berapa senang.

Fasal 3 telah dibangkitkan berkenaan de-

ngan pembentukan dan keanggotaan Tribunal Perkhidmatan Awam ini nampaknya lebih banyak peruntukan wang dan telah menesyorkan supaya kita menjaminkan Tribunal ini akan berhasil betul-betul dan dianggap benar-benar bebas, apakah kiranya pihak Kerajaan dapat menghasilkan permohonan walaupun dengan keadaan undang-undang yang ada seperti ini supaya carilah seorang Hakim atau seorang bekas Hakim walaupun dengan Rang Undang-undang ini dapat dilaksanakan dengan tidak payah diubah, tetapi bolehkah kita menaruh kepercayaan kepada pemimpin-pemimpin kita supaya permohonan dan permintaan ini dari pihak pemerintah dan juga pihak Pembangkang dapat ditunaikan.

Satu perkara yang saya suka mengambil peluang cuma bertanya sahaja iaitu dalam Fasal 6(1)(h), ini saya rasa oleh sebab saya sendiri telah lama menjadi orang suratkhbar, bila timbul satu-satu perbekalan yang nampaknya akan tidak membenarkan masuk (exclude) wakil-wakil suratkhbar dalam pembicaraan ataupun sebagai seorang yang percaya kepada kebebasan asasi iaitu kebebasan mendapatkan penerangan dan maklumat (freedom of information), saya suka bertanya samada pihak pemimpin-pemimpin kita sudah merasai begitu tetap dalam hatinya tidak mahu perkara ini merebak atau tidak mahu lagi dipanas-panaskan sehingga mahu ditutup sama sekali memberi kuasa kepada Pengerusi Tribunal, mengecualikan (exclude) wakil suratkhbar, orang ramai, ahli union dan sebagainya yang suka hendak menyaksi, mengikuti, bukan sahaja saya suka menarik perhatian, mengkaitkan pula dengan Fasal 19. Dalam Fasal 19 sudah ada peruntukan iaitu "Tiada seorang ahli Tribunal dan juga tiada seseorang lain boleh, tanpa kebenaran bertulis Yang di-Pertuan Agong, menyiar atau menzahirkan kepada sesiapa yang tak berkuasa, atau kecuali dalam menjalankan kewajipan, kandungan apa-apa juga dokumen, perhubungan atau maklumat yang sampai ke pengetahuannya dalam menjalankan kewajibannya sebagai ahli itu berkenaan dengan apa-apa perkara

berhubung dengan apa-apa tugas yang dijalankan oleh Tribunal." Ini pun barangkali dengan tujuan atau sebab-sebab tertentu, tetapi sekiranya dapat dilonggarkan sedikit kerana maklumlah di lain seksyen pun ada juga peruntukan yang menjadi kesalahan, kalau seseorang itu membuat kenyataan di suratkhbar atau sebagainya. Ini kita menghadapi satu masaalah iaitu walaupun persatuan (union) ada terdapat keadaan di mana ahli atau anggotanya bertabur sepanjang-panjang negeri kita ini, sungguhpun setengah-setengah mereka itu mempunyai suratkhbar, newsletters dan sebagainya, tetapi bukan semua yang ada. Kadang-kadang untuk perhubungan antara ahli-ahli sendiri terpaksa dia minta tolong kepada suratkhbar. Dengan menerusi saluran suratkhbarlah dapat dia menabur atau dapat menyampaikan khabar, maklumat dan sebagainya samada berkenaan dengan pertikaian yang berlaku, perundingan (negotiation) yang sedang berjalan, setakat mana stage ataupun apa-apa hasil daripada usaha ini.

Saya fikir kalau pihak pemimpin kita dapat mencari jalan meringankan sedikit memandangkan kepada perkara praktik cuma asalkan tidak ada malicious intent, tujuan yang buruk yang hendak merosakkan, benarkanlah cara-cara mengadakan perhubungan (communication) menyiarkan berita, menyiarkan keadaan yang benar, memberi kenyataan, joint communique, kalau boleh kita pun pada pihak dia inilah pendapat dan inilah dia telah bersikap, beginilah dia telah kata, dan bilang bagaimana diwakili untuk menyampaikan. Pihak Kerajaan pula barangkali boleh juga pada satu masa beri kenyataan: kami bersikap sekian. Kami bersikap demikian, sebab boleh dikatakan Kerajaan sungguh menjadi majikan yang terbesar sebagaimana kata Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat tadi, tetapi sebaliknya kita orang ramai, kita bukan sahaja wakil Rakyat, kita orang ramai yang sebenarnya menjadi tuan yang betul (the real ultimate masters), kita orang ramai membaca suratkhbar dan sebagainya. Sungguhpun kita telah mewakilkan kuasa kepada wakil-

wakil rakyat dan sebagainya dan wakil-wakil rakyat boleh memberikan sokongan kepada Kerajaan untuk membentuk Kabinet untuk memerintah, tetapi setiap isi negeri dan setiap rakyat yang menjadi pengundi, saya rasa berhak juga mengikuti segala pertikaian dalam perkara ini, sebab sebagai pertimbangan akhirnya, setiap orang pengundi itu yang menggajikan pegawai-pegawai yang kadang-kadang dianggapnya buat kacau, kadang-kadang dianggapnya kasihan dan kadang-kadang dianggap orang ini teraniaya, kadang-kadang dianggap orang ini tidak patut buat fasal sangat dan sebagainya. Cuma dengan cara ada salurannya untuk factual information, kenyataan dan khabar yang benar yang tidak dicolourkan, dipusing-pusingkan, dibelit-belitkan untuk membangkitkan perasaan, asalkan tidak membangkit-bangkitkan dan mengapi-apikan perasaan, menghasut-hasutkan, saya harap dapat dibuat perbekalan (proviso) di mana semata-mata untuk komunikasi bolehlah kita membenarkan diadakan kepada kedua-dua pihak asalkan jangan mengapi-apikan, jangan bohong, jangan belit, jangan tipu, jangan cakap macam-macam yang membawa (mislead) orang percaya kepada perkara yang karut-karut. Itu satu perkara saya juga suka memohon, suka minta, kalau boleh.

Lagi satu perkara yang saya rasa berat sedikit dalam peruntukan ini ialah tentang pegawai-pegawai yang memegang jawatan ini. Nampaknya berat kalau dia tidak salahpun melainkan dia menunjuk dia tidak salah — onus of proof concerning normal legal practice. Dia yang boleh menunjukkan dia tidak bersalah, kita pendakwa tidak payah menunjukkan dia salah, dia mesti menunjukkan yang dia tidak terlibat, tidak buat apa-apa. Dia kena buat macam-macam ikhtiar untuk mengelak baru terlepas, kalau tidak dia kena hukum \$5,000 denda atau penjara selama 2 tahun. Kalaulah begitu berat benar barangkali takut juga orang-orang hendak memegang jawatan. Banyak nanti orang-orang hendak resign, tidak mahu pegang jawatan, sebab bukan kerana salah dia, tetapi salah

perbuatan dibuat oleh orang lain dia juga dianggap salah sampai dia boleh kikis, bersihkan diri. Jadi kalau kita tunjuk bersalah, saya ingat tidak apa, tetapi jikalau dia terpaksa mesti bebaskan dirinya daripada menunjukkan dia tidak salah, ini saya ingat berlawanan sedikit dengan prinsip-prinsip dan dasar cara undang-undang kita yang kita amalkan setakat ini.

Satu lagi perkara yang barangkali saya khuatir sedikit iaitu berasas kepada satu-satu perbuatan oleh seorang anggota union yang sudah dituduh mahupun dia belum convicted. Jadi, ini pun pada dasar dan prinsip undang-undang semata-mata. Saya tidak menentang, tetapi saya tahu maksud Kerajaan tetapi saya tidak senang daripada segi prinsip dan dasar apabila dikatakan pegawai-pegawai atau sesiapa yang memegang jawatan dalam trade union itu akan dituduh dan akan dihukum, melainkan dia dapat membersihkan diri dengan menunjukkan dirinya tidak terlibat, dia taat setia dan sebagainya. Walaupun perbuatan yang menjadi asas untuk langkah ini berasas kepada tuduhan terhadap seorang ahli kesatuannya yang sudah dituduh mahupun belum didapati salah dan dihukum. Ini pula satu perkara yang saya ingat patut kita kalau boleh timbang semula daripada segi dasar dan daripada segi principle of law semata-mata, kerana sesiapa yang mahu memegang jawatan atau sesiapa yang memegang pangkat terpaksa salah di dalam masyarakat atau di mana-mana terpaksa menanggung, kadang-kadang tidak memadai dengan popularity, tidak memadai dengan pangkat yang kita terima. Beban kita itu berat, kadang-kadang kita sebagai Ahli Parlimen juga apabila balik ke kampung macam-macam dimaki, dituduh dan kadang-kadang tidak kena pada tempatnya. Tetapi terpaksa kita terangkan semuanya, begitu juga barangkali ketua-ketua union terpaksa memikul segala beban itu walaupun perbuatan atau tuduhan itu kadang-kadang terpesong dan tidak kena pada tempatnya. Saya rasa dengan adanya cadangan di dalam pindaan yang telah disampaikan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat nampaknya ada

rancangan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengadakan beberapa pindaan masa mesyuarat bersidang dalam Jawatan-kuasa. Tetapi saya suka di sini menyatakan seperti apa yang telah diucapkan oleh pihak Pembangkang menggelarkan sebagai "seven commandments", atau "seven don'ts". Saya sendiri cuma menamakan dia sebagai tujuh fasal ataupun ceraian di bawah Jadual berkaitan dengan (Seksyen 2 dan 23(2), tetapi yang sangat penting ialah keadah-keadah yang tersebut di Fasal 23. Di bawah Fasal 23 ini tercatat demikian:

"23. (1) Yang di-Pertuan Agong boleh membuat kaedah-kaedah dan peraturan-peraturan yang tidak berlawanan dengan peruntukan-peruntukan Akta ini untuk menjalankan maksud Akta ini.

(2) Yang di-Pertua Agong boleh menambah kepada memotong daripada, atau secara lain, meminda atau mengubah Jadual dengan apa-apa cara yang difikirkannya patut".

Pada hemat saya fasal ini ada dua aspek — baik dan buruknya, ada perimbangan. Dari segi buruknya ialah peraturan itu boleh dibuat oleh pihak Executive sebab atas nama Yang di-Pertuan Agong, bermakna Kerajaanlah akan menjalankannya dan boleh dibuat peraturan-peraturan tanpa dibawa ke Parlimen untuk mendapat kelulusannya. Saya tidak hendak komen hal ini sebab saya sendiri ada penuh kepercayaan kepada pihak pemimpin-pemimpin kita dan saya fikir mereka tidak akan gunakan ini untuk membuat sesuatu yang tidak diinginkan. Akan tetapi, barangkali pihak Pembangkang atau orang lain ada merasa kebimbangan sedikit dan boleh jadi pihak Trade Union juga mungkin merasa kebimbangan. Saya cuma tanya sahaja bukan mencadangkan supaya diubah samada kena pada tempatnya ataupun mungkin baik segala peraturan yang dibuat itu disahkan juga oleh Parlimen sebagaimana juga Akta ini. Tetapi saya tidak begitu kuat menegaskan sebab saya sudah ada penuh kepercayaan kepada pihak Kerajaan kita.

Aspek yang baik berkenaan Fasal 23 ini ialah pihak Kerajaan dan pemimpin-pemimpin kita di atas persetujuan Yang di-Pertuan Agong boleh menambah, memotong, mengubah lain-lain cara pada Jadual ini dengan apa cara sekalipun yang difikirnya patut. Inilah satu kelonggaran yang saya fikir pihak trade union adopt tactic baru sedikit, kerana dengan bising, riuh dengan ugut itu tidak berhasil, kalau mereka berlembut mereka reasonable, pleading, reasoning, arguing sampai dapat kita cakap setaraf sebagai manusia yang boleh berfikir dan boleh berunding mungkin segala butir-butir yang terkandung yang agak keras sedikit, tetapi barangkali sengaja diadakan oleh pihak Kerajaan, kerana kalau keras balasannya keras, ini adalah hukum sifat semula jadi (the law of nature), baik balasannya baik, keras balasannya keras, sebab itulah kita mula berperang kerana bertegang.

Begitu juga orang yang menjadi kawan mengamalkan perbuatan yang merupakan persahabatan dan perdamaian dapat dijadikan kawan. Oleh sebab itu, saya tidak syak lagi dalam membuatkan peraturan yang begini tegas Kerajaan barangkali mahu tunjuk yang Kerajaan tidak boleh diugut, Kerajaan tidak boleh dipaksa dan Kerajaan tidak boleh dimain-mainkan. Oleh sebab itu, saya fikir sebab ada peruntukan ini di mana beberapa perkara yang boleh ditokok, ditambah, dan sebagainya kalau kita mempersuakan sikap kita sebagai pemimpin-pemimpin yang responsible dan budi-bahasa kita juga dijaga sedikit serta tindakan kita menunjukkan kita ini bukan anti-Government, bukan defy the Government dan hendak tunjuk kita lebih besar dan lebih kuat daripada Government, tetapi kita tunjuk patriotisma kita. Kita hendaklah tunjuk sayang kepada nusa dan bangsa dan kesanggupan kita menjaga kepentingan nasional. Saya percaya kalau kita dapat menunjukkan segala sifat-sifat ini pemimpin kita juga bertimbang-rasa. Saya harap provision yang semacam ini dapat dilembutkan, barangkali tidak payah dijalankan langsung kalau kita boleh berunding dengan cara yang kita

harapkan dahulu dimasa kita mengadakan Majlis Kebangsaan Bersama. Tetapi oleh sebab tidak dapat, jadi peruntukan Rang Undang-undang ini dibuat kalau kita tidak dapat diselesaikan secara rundingan terpaksa kita serah kepada satu Tribunal yang bebas dan adil yang akan ikat — ini yang penting — yang akan ikat kedua-dua pihak.

Dahulu pernah sebagaimana disebutkan oleh seorang Ahli Yang Berhormat bila perkara ini direfer kepada Industrial Court atau Tribunal bila keputusannya tidak disukai oleh pihak pemerintah maka tidak boleh diluluskan dan tidak boleh berjalan. Ini satu daripada kebaikannya iaitu terikat kepada kedua-dua pihak, iaitu apa sahaja yang diputuskan mesti dijalankan. Soal tempoh, ada cadangan 3 bulan, 6 bulan, ada juga cadangan barangkali tindakan mesti dilakukan oleh Tribunal ini dalam satu masa yang singkat, tidak terlalu panjang, mesti dipastikan Undang-undang. Ini saya ingat tidak payah, sebab saya percaya kalau orang yang dipilih betul-betul dia akan menjalankan kerja yang betul. Soal 6 bulan itu ertinya tidak lebih daripada 6 bulan iaitu maksimumnya, sebab itu saya ingat kita biar, start a new leaf, mula satu cara perhubungan yang baru di mana dapat kita meyakinkan Kerajaan, pekerja boleh yakinkan Kerajaan, pemimpin boleh yakinkan Kerajaan supaya tidak payah kita tunggu sampai 6 bulan sebelum gaji itu dilancarkan, kalau tidak suntuk sangat barangkali terus boleh dijalankan, maksima sahaja 6 bulan itu. Sebagaimana juga Tribunal itu mesti bertindak dalam satu-satu tempoh yang tertentu, itupun barangkali tidak payah, sebab kita tidak tahu, 500 memoranda itu pun mengandungi entah berapa ribu anomali yang ada, berapa lama makan masa, berapa banyak hendak susun, hendak atur dan sebagainya. Sebab itu saya ingat lebih baik kita biarkan sebagaimana yang ada tetapi cuma buat rayuan kepada pihak pemerintah, Kerajaan kita supaya kalau dapat menunaikan maksud-maksud ini dengan tidak membimbangkan perasaan para pekerja.

Sebagaimana saya kata tadi tidak patut mereka bimbang kerana ini bukan Undang-undang yang akan menggantikan undang-undang atau cara-cara biasa yang kita telah amalkan setakat ini, yang kita amalkan sudah menjadi contoh kepada dunia. Kita sebagai satu negara samada sebagai trade union atau sebagai pemerintah atau sebagai majikan boleh berkata dengan bangganya bahawa cara kita menjalankan trade union kita selama kita sebelum merdeka lagi sehingga merdeka seterusnya ialah cara bebas, cara demokrasi. Saya percaya keadaan ini tidak sedikitpun akan terjejas oleh Undang-undang yang telah diadakan khusus untuk satu perkara yang khusus.

6.13 ptg.

Tuan Oo Gin Sun (Alor Setar): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong Akta Tribunal Perkhidmatan Awam, 1977.

Tuan Yang di-Pertua, jika dipandang pada sekali gus nampaknya Akta ini telah menimbulkan hujah-hujah tetapi jika diperhatikan dari sudut yang betul Akta ini wajib dan mustahak bagi faedah negara. Seksyen 18 Akta tersebut menegaskan mana-mana ahli kesatuan sekerja atau mana-mana ahli kesatuan pegawai-pegawai awam yang mana adalah seorang yang terkilan mengadakan mogok atau melakukan apa-apa perkara yang ditetapkan dalam Akta ini sebagai tindakan perusahaan yang ditegahkan. Saya tahu siapa juga warganegara yang berfikir wajar atau waras sangat bencikan undang-undang yang menghadkan kebebasan-kebebasan individu-individu untuk melancarkan mogok kerana ini ialah sebagai satu pukulan kepada asas perukunan Perlembagaan kita. Maka sebaliknya, pemikiran siapa juga warganegara-warganegara yang berfikir wajar atau waras sangat bencikan perbuatan-perbuatan warganegara-warganegara yang merbahaya kepada faedah negara khususnya satu negara yang sedang membangun seperti kita ini kerana tindakan perusahaan kelak merosakkan ekonomi negara kita.

Soal yang besar sekali ialah hak siapakah yang mesti diutamakan; hak negarakah atau hak warganegara dan dalam konsep ini hak segolongan warganegara. Saya pasti tiap-tiap seorang akan bersetuju dengan saya dan tidak payah diragu-ragukan lagi faedah negara kita mestilah diutamakan daripada yang lain-lain. Kita semua sedar bahawa negara kita ialah sebuah negara yang sedang membangun dan sedang dalam proses membina ekonominya. Oleh yang demikian, kita tiada berdaya atau berkemampuan mewujudkan kemewahan dengan menjalankan sebulat-bulatnya cara-cara kesatuan sekerja yang diamalkan oleh negara-negara Barat yang bebas dan tidak ada tanda-tanda yang menunjukkan bahawa keadaan kesatuan sekerja di dalam negeri ini sedang menuju ke arah ini. Eloklah diambil langkah-langkah atau tindakan untuk memperbetulkannya sebelum ianya terkeluar dari landasan. Lagi pula kita tidak akan menjahanam dan merosakkan langsung ekonomi negara kita dan manakala rosak ekonomi kita pada akhirnya warganegara kita juga yang akan merana.

Tuan Yang di-Pertua, apakah sebabnya saya kata begitu. Perbandingan analisa kedua-dua negara itu akan menunjukkan betapa-kah kesatuan sekerja jika dibenarkan terkeluarnya dari landasan boleh menghancurkan sama sekali ekonomi sesebuah negara. Misalnya, bandingkanlah negeri Jepun dan Britain. Negara Jepun dihari ini bolehlah disenaraikan sebagai satu gergasi ekonomi di dalam dunia ini. Dua puluh lima tahun sudah Jepun telah dikalahkan dan diperhinakan dalam Peperangan Yang Kedua. Walaupun Jepun kalah dalam peperangan itu, sebaliknya rakyat Jepun tiada pernah pun kehilangan semangat untuk hidup dan meletakkan negaranya semula di dalam dunia ini. Daripada kehancuran negara yang telah dilanda, rakyat Jepun mengorbankan faedah-faedah mereka sendiri dan mengutamakan faedah negara. Mereka bekerja dengan bersungguh-sungguh untuk membina negara mereka. Perkataan mogok atau tindakan perindustrian tiada pernah kedengaran di negara Jepun selepas

perang tetapi sebaliknya keazaman di hari ini ialah kerja, ayuh kerja. Di hari ini Jepun menjadi sebagai satu daripada ketua-ketua dunia bersama-sama dengan mereka yang mengalahkannya. Malangnya, Britain salah satu daripada pemenang-pemenang Peperangan Dunia Kedua pada hari ini kedudukan Britain sama setaraf dengan Italy menurut senarai susunan dunia walhal 20 tahun sudah manakala bergemuruh suara singa British tiap-tiap negeri gementar. Di hari ini singa itu telah menjadi anak kucing. Kenapa dan bagaimanakah kemungkinannya sebuah negeri yang memenangi peperangan boleh jadi sampai begitu keadaannya? Jawapannya amat senang. Selepas peperangan Britain sentiasa diancam oleh tindakan perindustrian dan mogok, rakyat British mahu gaji besar dan kerja kurang. Pekerja-pekerja British begitu sekali kehilangan fikiran kerana mereka melancarkan mogok oleh kerana mereka tiada dapat mencapai persetujuan tentang siapakah yang patut screwkan satu nut. Pada hari ini Britain bukan lagi kuasa dunia. Mahukah kita supaya negara kita dihingap oleh kekacauan perindustrian atau kita mahu negara kita berjalan kearah kemajuan dengan pesat supaya pada akhirnya warganegara yang kelak mengecapkan faedahnya? Atas peribadi saya sendiri saya rasa bahawa negeri mesti diutamakan dan oleh sebab-sebab seperti tersebut di atas ini saya sokong Akta ini.

6.20 ptg.

Tuan Shaari bin Jusoh (Kangar): Tuan Yang di-Pertua, saya juga turut menyokong Rang Undang-undang yang telah dikemukakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan saya juga memberi tahniah kepadanya kerana bukan sahaja menjadi keazaman Perdana Menteri untuk memerintah negara ini dengan aman dan makmur, tetapi ini juga telah diterima oleh rakyat jelata dengan tangan terbuka dan baik.

Saya katakan begitu, Tuan yang di-Pertua, sebelum Rang Undang-undang ini dikemuka-

kan seolah-olah kita sebagai Kerajaan yang memerintah kadang-kadang ada kuasa-kuasa lain yang kita sendiri membayar gajinya lebih berkuasa daripada kita. Pendek kata kadang-kadang bila tuntutan mereka itu tidak dapat kita tunaikan maka akibat yang ditanggung ialah Kerajaan dan rakyat menerima bebannya. Maka dengan sebab itu sekali lagi saya menyokong Rang Undang-undang ini dan mengucapkan tahniah dan saya rasa ada lagi golongan rakyat yang tidak berpeluang menyuarakan pendapat mereka di Dewan yang mulia ini tetapi setelah dikaji dan didengar apa yang telah dinyatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tadi dan selepas kita membaca Rang Undang-undang ini, ini adalah merupakan satu keazaman rakyat dengan sepenuhnya. Ini saya menyatakan dengan kenyataan. Sebab di mana-mana tempat yang kita pergi, inilah yang disebutkan oleh rakyat, tuntutan-tuntutan Kesatuan Sekerja, selepas Lapuran Aziz, Lapuran Harun dan berbagai-bagai lapuran lagi, namun begitu tuntutan-tuntutan itu tidak habis-habis. Ada sahaja masalaahnya. Yang menjadi sedih, Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana saya katakan tadi apa yang mereka menuntut, akibatnya tidak ada jalan lain, ialah mogok, kerja mengikut peraturan dan sebagainya. Saya bukanlah marah kepada Kesatuan Sekerja. Mereka ini juga telah menjalankan tugas-tugas yang diamanahkan oleh Kerajaan pada hari ini. Tetapi telah menjadi adat manusia, kalaulah satu-satu benda terlampau berlebihan sangat, maka tidak dapat tidak satu pihak akan mendapat kesenangan dan satu lagi mendapat kepayahan ataupun bebanan.

Saya percaya Kerajaan kita pada hari ini sungguh bertimbang rasa kepada pegawai-pegawai Kerajaan. Dan ada di antara ahli-ahli Kesatuan Sekerja sendiri yang menyatakan mereka itu terlampau fanatik dan membuat tuntutan yang terlampau berat. Ini bukan disuarakan oleh rakyat di kampung yang tidak makan gaji, tetapi ahli Kesatuan Sekerja sendiri yang biasa bersungut kerana Kesatuan Sekerja terlampau teruk. Akhirnya kata

mereka, kalaulah kita ikut segala hasrat Kesatuan Sekerja dan tidak ada satu undang-undang yang boleh menahan Kesatuan Sekerja daripada mogok dan sebagainya walaupun perkara ini boleh juga mogok dengan syarat-syarat yang tertentu tetapi dimasa-masa yang lepas kalau kita biarkan, kita tidak menunaikan kehendak Kesatuan Sekerja, kadang-kadang mereka itu mengugut kita. Bila mogok sehari atau dua hari tidak menjalankan kerja, ini melibatkan bekalan letrik dan sebagainya, maka akibatnya negara juga yang rugi. Jadi Kerajaan serba salah. Kerajaan hendak menunaikan kehendak Kesatuan Sekerja, tetapi wangnya tidak cukup. Saya percaya bukan Kerajaan tidak mahu beri sebagaimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat Menteri Buruh tadi, kita tidak nafikan. Kesatuan Sekerja yang ada di dalam negara kita ini mewakili sebanyak 18% (500,000) dan ini pernah disebut oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri. Tetapi saya percaya Yang Berhormat Timbalan Perdana Menteri pernah menyatakan, manakah yang akan lebih kita pentingkan di antara 500,000 dengan 11 juta. Jadi teringatlah saya pada satu malam di mana satu ketika pertengkaran di antara Kesatuan Sekerja mengenai Lapuran Jawatankuasa Kabinet di atas sebuah rumah yang ada di antaranya ialah wakil rakyat dengan pegawai Kerajaan yang menjadi ahli Kesatuan Sekerja. Kata pegawai yang berkenaan yang menjadi ahli Kesatuan Sekerja kalau Kerajaan tidak menunaikan kehendak Kesatuan Sekerja, akhirnya Kerajaan akan roboh dan runtuh, kata pegawai yang berkenaan. Izinkanlah saya berterus terang, pegawai yang berkenaan itu ialah keluarga saya sendiri — dengan senyum saya menjawab: saudara di atas rumah saya ada rokok. Ketika itu ada lebih kurang 11 orang semuanya.

Tuan Yang di-Pertua, saya bertanya beliau. Sebagai satu bukti, rakyat yang bekerja dengan rakyat yang tidak bekerja, sila beritahu, berapa orang yang menjadi ahli Kesatuan Sekerja. Saudara seorang. Tetapi yang tujuh orang lagi ini, tidak menjadi ahli Kesa-

tuan Sekerja. Sukakah mereka ini apa yang menuntut oleh Kesatuan Sekerja gaji yang berlebihan? Saya bertanya. Kata mereka yang berenam, kami tidak suka. Itulah bandingan dalam masyarakat yang ada pada hari ini. Jadi saya tidak akui, kalau saudara kata kerana seorang atau kerana Kesatuan Sekerja ini yang membawa keburukan kepada rakyat dan negara. Tetapi oleh sebab tidak ada satu undang-undang maka kadang-kadang membawa Kerajaan kita menjadi kelam kabut dan serba salah. Maka dengan sebab itu, saya katakan Rang Undang-undang yang dikemukakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri hari ini menjadi satu rahmat kepada Kerajaan dan rakyat yang ada di dalam negeri ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga berharap dan saya tidak menuduh Kerajaan ini takut, tetapi Kerajaan kita ini betul-betul adil. Dia tidak mengambil kuasa muktamat ditangan kita. Walaupun ia akan buat dengan ada rundingan, ditubuhkan pula satu badan bebas seperti yang disebutkan di sini, samalah seperti pilihanraya dan sebagainya. Jadi saya takut berbangkit seperti hal Suruhanjaya Pilihanraya. Jadi apabila dibangkitkan oleh orang yang tidak puas hati, kata pihak yang berkuasa, kerana kuasa Pengerusi Suruhanjaya ini dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong. Saya berharap kepada orang-orang yang akan dilantik menjadi anggota badan yang tertinggi ini sehingga Kerajaan sendiripun tidak boleh gugat. Saya percaya badan ini satu badan yang betul-betul berkuasa penuh. Jadi saya percaya, walaupun Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan melantik ahli-ahli penal ini tetapi harus juga ditunjuk oleh Kerajaan kita, biarlah orang-orang ini benar-benar berkeelayakan; orang-orang yang mementingkan kepentingan negara dengan sepenuhnya, jangan fikir semata-mata untuk Kerajaan, dan semata-mata untuk pekerja. Kerana kita tahu Kesatuan Sekerja selalu mogok sebagaimana yang dikatakan oleh wakil dari Alor Star tadi. Bila Kesatuan Sekerja ini mogok, Kerajaan tidak boleh bayar wang, akhirnya negara kita menjadi kucar-kacir. Yang tidak senang itu

bukan sahaja Kesatuan Sekerja tetapi Kerajaan akan kucar-kacir, pemerintah tidak aman, pelaburan luar tidak masuk ke negeri ini. Bukan oleh kerana \$300 malahan \$150 pun saya takut tidak dapat. Tetapi saya hairan kadang-kadang mereka ini tidak tahu apa yang telah berlaku. Dengan sebab itu saya suarakan sekali lagi sebagaimana yang saya katakan tadi, kepada badan bebas yang akan dilantik ini biarlah betul-betul memikirkan disegenap segi baik untuk Kesatuan Sekerja mahupun untuk rakyat, dan mereka hendaklah lebih mementingkan kepentingan negara daripada kepentingan segala-galanya.

Dan saya berharap di dalam badan Kesatuan Sekerja ini seboleh-bolehnya biarlah terdiri daripada orang yang pakar disegenap lapangan bukan setakat pakar disegi undang-undang sahaja. Seeloknya di dalam Kesatuan Sekerja ini hendaklah terdiri dari segenap lapisan: ada pegawai tadbir, guru, doktor dan sebagainya. Maka dengan sebab itu saya berpendapat biarlah ahli-ahli yang akan dilantik ini selain daripada Pengerusi hendaklah dianggotai oleh segenap lapisan kepakaran mereka supaya mereka tahu bagaimana susah payahnya sebagai seorang guru, susah payahnya seorang pegawai pentadbir, sebagai doktor, engineer dan sebagainya. Ini akan terbayang kepada mereka kelak. Jadi bila hendak buat satu-satu keputusan yang sepatutnya, mereka akan timbangkan tetapi janganlah dilan-

tik satu badan ini hanya pada satu kelulusan sahaja. Misalnya, badan ini semuanya dianggotai oleh pakar kedokteran. Apabila timbul masalah lain, mereka tidak boleh menyelesaikan. Begitu juga pakar undang-undang seperti yang saya katakan tadi.

Saya katakan ini secara terus terang sebagai orang kampung, bolehlah saya bercakap dalam perkara ini. Tetapi kalau disuruh saya bercakap soal pertanian, saya boleh bercakap panjang kerana saya datang dari golongan pertanian. Ini sebagai contoh diri saya sendiri, sebab manusia ini dia tidak boleh tahu segala-galanya walau bagaimana dia pandai sekalipun, ada perkara yang dia tidak tahu, ini sebagai contoh, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Adakah Yang Berhormat sudah habis bercakap? Atau ada banyak lagi yang hendak dicakapkan?

Tuan Shaari bin Jusoh: Ada lagi yang saya hendak cakapkan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Bolehlah disambung lagi pada hari esok. Majlis ditangguhkan hingga pukul 2.30 petang hari esok, Selasa, 26hb Julai, 1977.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.32 petang.